

MOTTATTE INNSPILL TIL HANDLINGSPLAN 2022 – 2025**Innhold**

Konsekvensjusteringer	7
Helse- og oppvekstforvaltning - konsekvensjusteringer drift	7
Medlemsavgift studiesenteret	7
Plan og forvaltning - konsekvensjusteringer drift	7
Kommunal ettersøksordning for vilt	7
Miljøfyrtårn	8
Kongevegen over Dovrefjell.....	8
Hjemmetjenester – konsekvensjusteringer drift	9
Innslagspunkt ressurskrevende tjenester.	9
Endringer i Hovedtariffavtalen – helgetillegg.....	9
Helse og familie – konsekvensjusteringer drift	9
Ressurskrevende tjenester innen psykisk helse- og rusarbeid	9
Tekniske tjenester -konsekvensjustering drift eiendom, samferdsel og bygg	9
0.1.7 Andel lisens digitalt stoffkartotek	9
Kommunens festeforhold Ålma bolig- og industriområde.	10
Tekniske tjenester –konsekvensjusteringer drift VAR-områdene	12
1.4.1 Etterdrift deponi.....	12
Nye drifts- og investeringstiltak	13
Stab og støtte – driftstiltak	13
Trådløsbaser	13
Dataaksess BOAS.....	13
Stab og støtte – investeringstiltak	13
Server/Lagring/Backup	13
Trådløsbaser	13
Bytte ut MM mot SM.....	14
Utskifting av servere.....	14
Bytte av tynnklienter	14
Management server	14

UPS.....	14
Oppgradering av hjemmesiden	15
E-handel.....	15
Nytt sak-/arkivsystem	15
Helse- og oppvekstforvaltning – driftstiltak	16
Barnehagemyndighet - 20% stilling	16
Plan og forvaltning – driftstiltak	17
Tiltak 1 – ansvar 462 – økt ressurs til kommunelege.....	17
Tiltak 2 – ansvar 484 – BUA	18
Tiltak 4 – ansvar 434 – Økte driftsutgifter til friluftsområder.	18
Tiltak 5 – ansvar 439 – SEFRAK-registrering	19
Tilskudd til Trønderalpin	20
Plan og forvaltning – investeringstiltak	20
Tiltak 3 – ansvar 440 – eByggesak.....	20
Barnehagene i Oppvekstsektoren - driftstiltak.....	20
Bedre bemanning rundt ettåringen	20
Kompensasjon for pedagogenes planleggingstid.....	21
Grunnskolene - driftstiltak	22
Ekstra ressurs i SFO i forhold til barn med særskilte behov	22
Skoleskyss oppvekstsentrene	22
Nye skjermer skolene.....	23
Hjemmetjenesten, Oppdal helsesenter og Helse og familie – felles driftstiltak	23
Helseplattformen.....	23
Velferdsteknologi	24
Oppdal helsesenter - driftstiltak	26
Betalt spisepause	26
Økning grunnbemanning sykehjemsavdelinger, kveldsvakt på avd. Høa og dagvakter på begge sykehjemsavdelinger	26
Økning kreftsykepleier 40%	27
Prosjekt heltidskultur	27
Oppdal helsesenter - investeringstiltak	30
Kjøkkenutstyr.....	30
Hjemmetjenesten - driftstiltak	30
Betalt spisepause på Boas.....	30
Økning av grunnbemanning til sykepleier.....	31

Utvidelse av Hukommelsesteam	31
Helse og familie - driftstiltak	32
1. Lovpålagt psykolog	32
2. Økning av ergoterapiressurs og hjelpemiddeltekniker	33
3. Fosterhjemsveileder i barneverntjenesten	34
4. Nestlederstilling ved barneverntjenesten.....	35
5. Jobbrelatert aktivitetstilbud til unge voksne med utfordringer knyttet til psykisk helse- og rus.....	35
6. 40% stilling merkantil Helsestasjon, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom	36
7. 20% stilling som pedagogisk psykologisk rådgiver	37
8. Hjemkonsulent i barneverntjenesten	37
9. Erfaringskonsulent	38
10. Paraidrettsgruppe for barn og unge voksne	39
11. Søknad på øremerket tilskudd til styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten, fordrer at kommunen selv bevilger rammeskudd tildelt formålet.....	39
12. Behov for samlokalisering av tjenestene; helsestasjon- og skolehelsetjenesten, psykisk helse- og rusarbeid, barneverntjenesten, PP-tjenesten og medisinsk rehabilitering	40
Kirkelig fellesråd - investeringstiltak	41
Brannsikring kirker, kommunal andel	41
Oppdal kulturhus KF - driftstiltak	48
Økt ramme til Oppdalsmuseet	48
Økt ramme til kulturskolen.....	49
Oppdal kulturhus KF - investeringstiltak	49
Kino - Digitalisering 2.0.....	49
Kulturskole og badeanlegg - Ombygging og rehabilitering	50
Tekniske tjenester - 0.1 Driftstiltak Samferdsel- og Byggavdelingen	50
0.1.1 Økte driftsmidler Byggavdelingen	50
0.1.2 Bortfall av leieinntekter Statens hus	50
0.1.3 Bortfall av leieinntekter ved gratis halleie til barn- og ungdomsaktiviteter	51
0.1.4 Bedre standard på vedlikehold av GSV, jf. tiltak 15 i vedtatt klima- og energiplan	51
0.1.5 Bortfall av leieinntekt ved utflytting fra eksisterende brannstasjon	51
0.1.6 Overtakelse av 0,6 km veg Bjørkmoflata	51
1.1.14 Bru over Ålma – kommunal delfinansiering (Trøndelag fylkeskommune)	51
1.1.26 Parkeringsløsning sentrum, forprosjektering K-sak 2019/41	53

1.2.2 Stillingsutvidelse 50% driftsoperatør.....	53
Tekniske tjenester - 1.1 Investeringstiltak Samferdsel- og Byggavdelingen	54
1.1.1 Tilstandsanalyse - Utbedringsbehov boliger	54
1.1.2 Tilstandsanalyse Utbedringsbehov formålsbygg og andre bygg.....	55
1.1.3 Solfangere/varmepumpe Statens hus	55
1.1.4 Ladepunkter for el-biler Rådhus/Statens hus	55
1.1.5 Ladepunkter for el-biler Carport hjemmetjenesten OHS	55
1.1.6 Sanering av bygningsmasse i Ospvegen 6	56
1.1.7 Etablering av to småhus for vanskeligstilte	56
1.1.8 Tjenestebiler for driftsoperatører byggavdelingen 2 stk el-varebiler.	56
1.1.9 Samlet utredning klima- og energivennlige energiløsninger kommunale bygg.	57
1.1.10 Oppgradering kommunale vegger.....	57
1.1.11 Tiltak for myke trafikanter	57
1.1.12 Etablere fortau i Aunevegen	57
1.1.13 Etablering av fortau i Nyvegen mellom 5 og 11 samt kryssing av Nyvegen mot YX	58
1.1.15 Elvesikring Álma – kommunal delfinansiering (NVE).....	58
1.1.16 Oppgradering utleieboliger – Lupinvegen.....	58
1.1.17 Innkjøp av redskapsbærer (liten traktor) med utstyr	58
1.1.18 Oppgradering gatelyst i Tiur-/Tranevegen.....	58
1.1.19 Oppgradering kommunalt veg- og gatelyst.....	59
1.1.20 Opprusting Gamle Kongeveg fra Bjørklia og nordover.....	59
1.1.21 Nytt tak på Rådhusets	60
1.1.22 Drivdalen skole, oppgradering ventilasjon m.m.....	60
1.1.25 Lift til byggavdelingen for bygningsvedlikehold mm.....	60
1.1.27 Gatelyst i «skoleveger»	60
1.1.28 Tiltak i klima- og energiplan - Forprosjekt, Østre vannveg.	60
1.1.29 Tiltak i klima- og energiplan - Flomsikring boligområder Oppdal sentrum, Østre vannveg.....	61
1.1.30 Tiltak i klima- og energiplan - Flomsikring boligområder Oppdal sentrum, Vestre vannveg etappe 3. Siste etappe.....	61
1.1.31 Breddeutvidelse Ålmvegen	61
1.1.32 Trafikksikkerhet - Etablering av gang- og sykkelveg langs Gorsetrålet.....	61
1.1.33 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Rådhus.....	62
1.1.34 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Helsesenter	62

1.1.35 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering U-skole.....	62
1.1.36 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Aune barneskole	62
1.1.37 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Midtbygda skole/barnehage	62
1.1.38 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Drivdalen oppvekstsenter	62
1.1.39 Utvidelse av Midtbygda skole og barnehage	63
1.1.40/41 Tiltak i klima og energiplan – Ladepunkt sykler samt innkjøp av el-tjenestesykler.....	63
1.1.42 Midtbygda oppvekstsenter – Solavskjerming 97-del.....	63
1.1.43 Utarbeidelse av konkurransegrunnlag for OPS-prosjekt småhus.....	63
1.1.44 Støydemping Statens hus	63
1.1.45 Utsifting og ombygging av kjøkken Drivdalen barnehage.....	64
1.1.46 Oppdal ungdomsskole - Oppgradering av toalett både elev og personal	64
1.1.47 Grøntanlegg på sidene av E6-undergang ved Skifer.....	64
1.1.50 Nye ytterdører Oppdal ungdomsskole	64
1.1.51 Ny solavskjerming Midtbygda oppvekstsenter 97-fløy	64
Brannstasjon.....	64
Nybygging og renovering av barnehagelokaler	65
Kantine ungdomsskolen	66
Tekniske tjenester – driftstiltak VAR-områdene	67
1.2.1 Stillingsutvidelse 45 % merkantil stilling.....	67
1.2.2 Stillingsutvidelse 50% driftsoperatør.....	68
1.2.3 Stillingsutvidelse 60 % avdelingsleder	68
Tekniske tjenester – driftstiltak VAR-områdene utenfor selvkost.....	69
1.2.3 Stillingsutvidelse 60 % avdelingsleder	69
Tekniske tjenester – investeringstiltak VAR-områdene	69
1.2.4 Diverse forsterkninger ledningsnett vann.....	70
1.2.5 Diverse forsterkninger/utbedringer avløp.....	70
1.2.6 Digitaliseringsprosjekt. Etablering av fjernavleste vannmålere.	70
1.2.7 Forprosjekt slambehandlingsløsning Oppdal sentrum RA	70
1.2.8 Avslutningsplan avfallsdeponi.....	71
1.2.9 Sanering vann, Roseringen	71
1.2.10 Sanering avløp, Roseringen	71
1.2.11 Oppussing og asfaltering, Bjørndalsvegen.....	72
1.2.12 Oppussing og asfaltering, Bjørndalsvegen.....	72
1.2.13 Oppussing og asfaltering etter sanering resterende AF-ledninger.....	72

1.2.14 Oppussing og asfaltering etter sanering resterende AF-ledninger.....	72
1.2.15 Oppussing i Kantarellvegen.....	72
1.2.16 Oppussing i Kantarellvegen.....	72
1.2.17 Oppussing og asfaltering etter sanering avløp Tågvollan 2021	72
1.2.18 Forprosjekt ny renseløsning - Oppdal sentrum RA.....	72
1.2.19 Høydebasseng og pumpestasjon Driva	73
1.2.20 Oppussing og asfaltering etter sanering vann Roseringen.....	73
1.2.21 Oppussing og asfaltering etter sanering avløp Roseringen.....	73
1.2.22 Sanering vann, Brennhaugen.....	73
1.2.23 Sanering avløp, Brennhaugen.....	73
1.2.24 Oppussing og asfaltering etter sanering vann Brennhaugen	73
1.2.25 Oppussing og asfaltering etter sanering avløp Brennhaugen	73
1.2.26 Sanering vann, Morkel / Kremlevegen.....	73
1.2.27 Sanering avløp, Morkel / Kremlevegen.....	74
1.2.28 Oppussing og asfaltering etter sanering vann, Morkel / Kremlevegen	74
1.2.29 Oppussing og asfaltering etter sanering avløp, Morkel / Kremlevegen	74
1.2.30 Sanering vann, Solei / Røllik / Røsslyng.....	74
1.2.31 Sanering avløp, Solei-/ Røllik -/ Røsslyngvegen	74
Tekniske tjenester – investeringstiltak Bolig- og næringsutvikling	74
1.3.1 Industri og næringsutvikling - Klargjøring av nye industritomter	74
1.3.2 Brennhaug/Mjøen 2, tilrettelegging for økt bosetting	75
1.3.3 Industrietablering – Opparbeidelse av industriareal Ålma industriområde	75
1.3.5 Utvidelse Driva boligfelt etappe 2.....	75
Verbalvedtak fattet av kommunestyret i Handlingsplan 2021-2024 og Budsjett 2021	76
Verbalvedtak fattet ved behandling av Handlingsplan 2021- 2024.....	76
Verbalvedtak fattet ved behandling av Budsjett 2021	77

Konsekvensjusteringer

Helse- og oppvekstforvaltning - konsekvensjusteringer drift

Medlemsavgift studiesenteret

Oppdal kommune har stått som medlem i studiesenteret. Studiesenteret driftes av Ressurssenteret på Oppdal videregående skole, mens kommunen har betalt medlemsavgift på kr. 60.000 pr. år på ansvar 210.

Ressurssenteret ønsker å si opp medlemskapet med følgende begrunnelse:

OsloMet overtok høsten 2019 aksjemajoriteten i Studiesenteret, og innlemmet Studiesenteret i den ordinære virksomheten. Studietilbudene gjennom Høgskolen Innlandet (årsstudier i bedriftsøkonomi, organisasjon og ledelse, og administrasjon) ble videreført etter oppkjøpet.

Ressurssenteret ikke lenger ser det som hensiktsmessig å opprettholde medlemskapet i Studiesenteret.no. Vår anbefaling er å gå videre med å utrede et tettere samarbeid med NTNU, knyttet til avtalen mellom universitetet og Oppdal kommune. Et slikt samarbeid er under utvikling gjennom Kompetansepilot-prosjektet i Trøndelag fylkeskommune. I tillegg ser vi det som hensiktsmessig at ressurscenteret og andre lokale aktører sammen jobber direkte mot NTNU for å utrede muligheten for desentraliserte grunnutdanninger i Oppdalsregionen.

Innsparing på ansvar 210: - kr.60.000 pr.år

Plan og forvaltning - konsekvensjusteringer drift

Kommunal ettersøksordning for vilt

I følge «Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst» er kommunen ansvarlig for bl.a. ettersøk etter sykt og skadet storvilt. Kommunen skal, enten selv disponere godkjent ettersøkshund eller gjennom avtale ha tilgang til godkjent ettersøkshund.

Kommunen er avhengig av en avtale med mannskap som kan påta seg oppdrag med ettersøk og evt. avlivning, opprydding av trafikkskade/-drept vilt når som helst på døgnet gjennom hele året.

For å få dette i orden må det også gis en godtgjøring for både døgnvakt og utrykking for det enkelte oppdrag. Tidligere har kommunen hatt problemer med å få avtale med ettersøksgruppa fordi tilbudet kommunen har kommet med har vært for dårlig. I handlingsplan for 2019 – 2022 ble det vedtatt å øke de årlige bevilgningene med kroner 100 000. Det ble samtidig vedtatt at dette skulle dekkes ved bruk av enhetens disposisjonsfond i årene 2019, 2020 og 2021, og at det skal tilføres enhetens ramme fra 2022. Dette spilles derfor inn som en konsekvensjustering fra 2022.

Våren 2020 ble det inngått ny avtale med nytt mannskap som krevde ytterligere økning av utgiftene. Dette ble behandlet av formannskapet den 26.03.20, hvor det ble vedtatt at merkostnadene, anslått til kroner 144 000 innarbeides i handlingsplan for 2021-2024. Beløpet ble også innarbeidet i rammene til Plan og forvaltning i Budsjett 2021.

Ansvar 433 kr 100 000 årlig fra 2022.

Miljøfyrtårn

I forbindelse med behandlingen av handlingsplan for 2017-2020, K-sak 16/100 den 22.6.2016, gjorde kommunestyret følgende vedtaket: «Oppdal kommune skal bli en Miljøfyrtårnkommune. Kommunestyret ber rådmannen igangsette arbeidet med sertifisering, og at dette ferdigstilles i løpet av 2017.»

Miljøfyrtårn er en nasjonal sertifiseringsordning som er utviklet og drives av Stiftelsen Miljøfyrtårn som har egne konsulenter og sertifisører som bidrar inn i prosessene. Miljøsertifisering og miljøledelse omfatter alle enheter og tjenesteområder, og er en prosess som vil ta mer enn ett år før kommunen kan sertifiseres. Dette er også en sertifisering som krever kontinuerlig «vedlikehold».

Det er en årlig lisens på kr 30.000.

I forbindelse med vedtakelsen av handlingsplan for 2019-2022 ble det vedtatt at den årlige lisensen skulle dekkes av enhetens disposisjonsfond frem til og med 2021, men at det skulle tilføres enhetens ramme fra 2022. Dette spilles derfor inn som en konsekvensjustering fra 2022.

Ansvar 432 kr 30.000 årlig fra 2022.

Kongevegen over Dovrefjell

Det vises til samarbeidsavtale for hovedprosjektet Kongevegen over Dovrefjell 2018-2021. Denne gjelder fra 01.07.2018 til 31.12.2021. Oppdal kommune har gjennom prosjektets periode bidratt med kroner 400 000,- etter følgende oppsett (utdrag fra samarbeidsavtalen):

Finansieringskilder/år	2017	2018	2019	2020	2021	Totalt
Statens vegvesen Region øst		0,6	3,2	2,2		6,0
Statens vegvesen Region midt		2,0	2,0	5,0	4,0	13,0
Trøndelag fylkeskommune		0,3	0,3	0,3		0,9
Oppland fylkeskommune*		0,4	0,3	0,3	0,3	1,3
Miljødirektoratet	0,2	0,2	0,2	0,2		0,8
Dovre kommune		0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Oppdal kommune		0,1	0,1	0,1	0,1	0,4
Riksantikvaren		0,3				0,3
Totalt						23,1

Tabellen viser en oversikt over finansieringskilder og trolige finansieringskilder til Hovedprosjekt Kongevegen over Dovrefjell. *Oppland fylkeskommune blir Innlandet fylkeskommune fra 2020.

Det foreligger ikke en modell for drift av kongevegen på nåværende tidspunkt. Hvordan en driftsmodell blir seende ut og hva det kan bety i et eventuelt kommunalt bidrag er derfor usikkert.

Ansvar 483. Reduksjon på kr. 100 000,- fra 2022.

Hjemmetjenester – konsekvensjusteringer drift

Innslagspunkt ressurskrevende tjenester.

Det gjelder innslagspunktet for ressurskrevende (pr. 2020 kr 1.430 000) Erfaring viser at innslagspunktet øker kr 41.000 mer enn prisstigningen pr .år pr bruker. Det er et usikkerhetsmoment ved denne økningen derfor er det mest hensiktsmessig at den blir konsekvensjustert hvert år.

Økonomisk konsekvens: kr. 615.000 pr. år

Endringer i Hovedtariffavtalen – helgetillegg

Fra 01.01.2019 ble det gjennom Hovedtariffavtalen ble det bestemt at arbeidstakere som utfører arbeid mellom kl 00.00 lørdag og kl 24.00 søndag skulle få et høyere helgetillegg.

For ordinært arbeid mellom kl. 00.00 lørdag og kl. 24.00 søndag betales et tillegg på:
for timene pr. arbeidet time

- 0-289* minst kr 53,-
  - 290 til 349* minst kr 100,-
  - 350* + minst kr 150,-
- *antall timer pr. kalenderår

Med andre ord det skal bli mer lønnsom å arbeide i helgene.

Dette medfører en merkostnad for driften når det gjelder variable tillegg som det tidligere ikke har vært beregnet for i budsjettet. Enheten har sett at effekten av bestemmelsen gjennom de to siste år har påført enheten en høy merkostnad .

Økonomisk konsekvens: kr. 528.000 pr. år

Helse og familie – konsekvensjusteringer drift

Ressurskrevende tjenester innen psykisk helse- og rusarbeid

Psykisk helse- og rusarbeid opplever at flere unge brukere har behov for omfattende tjenester. Som følge av endrede behov for tjenester i psykisk helse- og rusarbeid har enheten økt sin tjenesteyting med 17 timer per uke, noe som gir en økt kostnad på kr. 117.000 pr. år. I tillegg er det opprettet nye tjenester med 98 timer pr. uke, noe som gir en økt kostnad på kr. 1.705.000 pr. år.

Tekniske tjenester -konsekvensjustering drift eiendom, samferdsel og bygg

0.1.7 Andel lisens digitalt stoffkartotek

Driftskonsekvens (Konsekvensjustering): En årlig lisenskostnad på kr. 40.000,-.

I driftsavdelingene vann, avløp og bygg (inkl. renhold), er det av HMS-tjenesten blitt gjort oppmerksom på at Oppdal kommune må forholde seg til diverse lovkrav om internkontroll. Et av disse kravene går på å til enhver tid ha oppdaterte oversikter av kjemikalier de bruker. Det skal finnes oppdaterte HMS-datablad og lett tilgjengelige verneblad for samtlige kjemikalier. I tillegg skal det utføres risikovurderinger for samtlige kjemikalier man bruker og gjøres vurderinger på om man kan erstatte produktene med bedre alternativer.

Driftsavdelingen i Tekniske tjenester benytter en betydelig mengde kjemikalier, og har forsøkt å ha en løsning basert på papirpermer. Tekniske tjenester klarer ikke møte dette lovkravet med dagens papirbaserte løsning, og ser seg derfor nødt til å ta i bruk en programvare skal gjøre denne oppgaven mer overkommelig.

Vann og avløp (selvkostområder) tar sin del av lisenskostnadene på drift.

Kommunens festeforhold Ålma bolig- og industriområde.

Oppdal kommune mottok våren 2018 krav om regulering av festeavgift for eiendommene markert med ark 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 (Ålma bolig og industriområde) som står for regulering pr. 1.7.2018. Kravet ble behandlet i Oppdal kommunestyre den 15.11.2018 sak 18/124.

Det ble tatt ut skjønnsbegjæring og skjønn ble avholdt 13 og 14 oktober 2020. Skjønnen ble avhjemlet den 17.12.2020 og spørsmålet om anke ble behandlet i Kommunestyret den 28.01.2021 i sak 21/12 (Ephorte sak 2018/2201-6).

Ingen av partene anket skjønnet og resultatet er nå rettskraftig. I K-sak 21/12 går følgende frem sitat; Netto Årlige kostnader til festeavgifter som følge av tingrettenes skjønn (kr 150.000,- innarbeides i handlingsplan 2022 – 2025.

Notat vedrørende pågående festeavgiftssaker pr. 2020.

1. Sak gnr. 288 bnr. 128,133 Erik Bjerke – Bjerkehagen friområde. (Markert som ark nr. 27 på vedlagt register over eiendommer som kommunen fester)

Krav er mottatt fra grunneier. Reguleringstidspunktet er den 1.10.2017. Kravet ble behandlet i K-sak 17/88 den 20.09.2017. Det ble gjort følgende vedtak, sitat; *Saken utsettes.*

Kommunestyret ber rådmannen gjøre en nærmere vurdering av konsekvensene av en innløsning av eiendommene.

Regulering av festeavgift for disse eiendommene ble på nytt frem for K-styret i sak 17/107 den 15.11.2017. Tilbud er sendt grunneier i tråd med vedtaket ved brev av 29.11.2017 fra kommuneadvokaten.

Årlig festeavgift pr. 1.10.2017	486.345,30
Krav fra grunneier ved brev av 5.4.2017	1.389.540,00
Tilbud fra Oppdal kommune ved brev av 29.11.2017	694.779,00

Forhandlinger pågår via Kommuneadvokaten og det er gjort beslutning om at tvisteløsning som er avtalt i festekontrakt, voldgift, skal iverksettes. Voldgiftsskjønn ble berammet til den 14 og 15 desember 2020. På grunn av Coronasituasjonen ble Voldgiftssaken utsatt. Ny dato for saken ikke fastsatt av Sør Trøndelag Tingrett.

Tekniske tjenester har ikke budsjettdekning for de kostnader som påløper, herunder eventuell etterbetaling av festeavgift, juridisk og teknisk bistand, samt prosessutgifter som følge av Voldgiftssaken.

2. Kommunens festeforhold 283/1/1.

I henhold til festekontraktens bestemmelser for eiendommen 283/1/1 skal festeavgiften reguleres den 03.08.2019.

Dagens festeavgift er beregnet slik:

Eiendom	Grunnpris i kr pr. m2	Festeavgift i kr pr. m2 ved festerente på 6%	Festeareal i m2	Festeavgift pr. år i kr fra 03.08.2009 – 03.08.2019.
283/1/1	400,-	24,-	16829,7	403.912,8

Oppdal kommune har ved brev av 01.03.2021 sendt tilbud slik:

Eiendom	Grunnpris i kr pr. m2. lht. takst	Festeavgift i kr pr. m2 ved festerente på 3%	Festeareal i m2	Festeavgift pr. år i kr fra 03.08.2019 – 03.08.2029.
283/1/1	949,-	28,47	16829,7	479.141,55

Forhandlinger pågår via kommuneadvokaten. Vi avventer utspill fra grunneier. Tekniske tjenester har ikke budsjettdekning for de kostnader som påløper, herunder eventuell etterbetaling av festeavgift, juridisk og teknisk bistand, samt prosessutgifter som følge av saken.

3. Kommunens festeforhold 284/60,68 og 70.

I henhold til festekontraktens bestemmelser for eiendommene skal festeavgiften reguleres den 01.01.2021.

Dagens festeavgift er slik:

Gnr./bnr.	Areal i m2	Årlig festeavgift i kr pr. 31.12.2020
284/60	4002,9	218.250,82
284/68,70	8286,6	244.956,24
	SUM	463.207,06

Oppdal kommune har ved brev av 01.03.2021 sendt tilbud slik:

Eiendom	Grunnpris i kr pr. m2. lht. takst	Festeavgift i kr pr. m2 ved festerente på 3%	Festeareal i m2	Festeavgift pr. år i kr fra 01.01.2021 – 31.12.2026.
284/60	1116,-	33,48	4002,9	134.017,09
284/68,70	949,-	28,47	8286,6	235.919,50
			SUM	369.936,59

Forhandlinger pågår via kommuneadvokaten. Vi avventer utspill fra grunneier. Tekniske tjenester har ikke budsjettdekning for de kostnader som påløper, herunder eventuell etterbetaling av festeavgift, juridisk og teknisk bistand, samt prosessutgifter som følge av saken.

*****

Det er brukt juridisk bistand i 2021. Dette er fortløpende forvaltning av kommunens festeavtaler med nye krav som kommer i flere saker. Prosesskostnader i forbindelse med Voldgift og skjønn vil først foreligge når det foreligger rettskraftige dommer. Det må påregnes kostnader i 2021 og i årene fremover. Tekniske tjenester har ikke budsjettdekning for de kostnader som vil påløpe som følge av ovennevnte.

Tekniske tjenester 11.03.2021

Thorleif Jacobsen

Tekniske tjenester –konsekvensjusteringer drift VAR-områdene

1.4.1 Etterdrift deponi

Driftskonsekvens 619-deponi (selvkost): kr. 169.000,- (Finansieres via fond som bygges av gebyrpåslag på avfallsgebyret).

Driftskonsekvens Oppdal kommune (utenfor selvkost): kr. 43000,- f.o.m. 2022.

Før ReMidt ble dannet lå driften av deponiet under avfallsområdet. Oppdal kommune skal fortsatt ha ansvaret for driften av deponiet (ref. pkt. 1.2.43). Driftsutgifter til deponiet fordeles med 80% som belastes abonnentene og 20% av Oppdal kommune. Årsaken til denne inndelingen er at ca. 20% av deponiets innhold er avfall fra næring, og dette kan ikke abonnentene belastes for. Deponiet vil snart bli avsluttet, og det forventes at utgiftene til drift vil reduseres etter 2025, siden man da skal over i etterdriftsfasen som varer i 30 år etter at deponiet legges ned.

I etterdriftsfasen vil det fremdeles være igjen noe kostnader med oppfølging. Dette er hovedsakelig snakk om prøvetaking, vedlikehold av sigevannssystem, gassmålinger, rapportering, budsjett/regnskap, lønnskostnader, samt tilsynsrelaterte kostnader. Forutsatt at sigevannsanlegget fungerer vil det bli noe mindre aktivitet på deponiet i etterdriftsfasen, og noe av kostnadene vil falle bort (eksempelvis leie av grunn).

Nye drifts- og investeringstiltak

Stab og støtte – driftstiltak

Prioritet	IKT-tiltak i perioden 2022-2025 (alle priser eks. mva)	Kostnad drift	Kostnad investering	Når
1	Trådløsbaser Lisensfornyelse dagens løsning, denne ble kjøpt med 3 års lisens inkludert. Fornyelse i September 2022. Dette gjelder da for nye 3 år.	330.000		2022
2	Dataaksess BOAS Sikkerhet for dataaksess til BOAS. Vi ønsker en redundant fiberforbindelse til BOAS fra OHS. Dette for å sikre forbindelse om eksisterende fibersnor skulle falle ut. For bakenforliggende bygninger(Bjerkehagen, Bjerkevegen og Engvegen) har vi ikke vurdert redundans på dette tidspunkt.	60.000		2022

Stab og støtte – investeringstiltak

Prioritet	IKT-tiltak i perioden 2022-2025 (alle priser eks. mva)	Kostnad drift	Kostnad investering	Når
1	Server/Lagring/Backup Storeonce må uvides med ny hylle. Co-termining med dagens vedlikeholdsavtale, er igjen 1 år på denne.	30.000	150.000	2022
1	Apollo må byttes da denne nå er full og vi ikke har mere ledig plass til å ta vare på backupfilene våre. Inkludert er 5 års support i prisen.		585.000	2022
1	Trådløsbaser Vi har mange trådløsbaser(AP) som går ut på dato i April 2022. Disse må skiftes ellers vil trådløsnettet vårt slutte å virke i store områder i kommunens bygningsmasse. Etter 3 år kommer lisens på trådløsbasene (fra 2025 og summen her er estimert).	105.000	960.000	2022
1	Citrix – oppgradert lisens Oppgrader lisensen vår så vi kan få støtte for provisjonering. Dette innebærer veldig kort i prinsippet at vi får en ny, reinnstallert Citrix hvert døgn, og alle endringer osv blir rullet tilbake og vi starter hver dag med et friskt miljø. Inneholder også kostnad for selve jobben med å sette dette i drift.	270.000	120.000	2022
2	Div. infrastruktur: Simplivity/Arbitor, Dette er en server som står og sjekker at alle noder i det virtuelle miljøet er ok, og kjører failover om det er nødvendig. Det er denne serveren som sier at Helsesenteret er primært serverrom for det virtuelle miljøet om det blir brudd mellom Rådhuset og Helsesenteret.		50.000	2022

	<p>Det er vanskelig å tallfeste driftskostnaden fordi det inngår sammen med alle andre servere, men det kan medføre økning.</p> <p>Switch på IT-Kontoret, denne er full, inkludert 5 års vedlikehold</p> <p>Bytte ut MM mot SM imellom serverrom og patcherom, samt RJ-455 kablingen. Er gammel CAT 5. Dette for å forbedre hastighet og stabilitet, samt at det begynner å bli for mye motstand i fiberkabelen som ligger der.</p>		70.000	2022
			50.000	2022
1	<p>Utskifting av servere Skifte alle Windows server 2012 R2. End of support 10/10/2023. Dette kan skje før avhengig av hva leverandører bestemmer. Investeringskostnaden forutsetter at noen av dagens servere blir skybasert i løpet av perioden. Om alle servere fortsatt er i hus kan det tillegges ca 150.000.</p>		200.000	2023
2	<p>Bytte av tynnklienter På grunn av helseplattformen og usikkerhet knyttet opp mot om tynnklienter/Wyze kan benyttes, kan disse måtte erstattes med vanlige datamaskiner. Kostnad er for stasjonære maskiner og forutsetter at dagens skjerm, tastatur og mus kan benyttes.</p>		400.000	2023
2	<p>Management server Sjekk alder OPPMAN1, dagens er Gen9, kritisk server</p>		80.000	2024
2	<p>UPS Nødstrømbatterier. De vi har er gamle og må byttes.</p>		180.000	2023
	<p>Kontinuitet: Kontinuitet i datainvesteringer for å sikre dataaksessen. Vi må vurdere kjernenettløsningen, switcher/routere dette året om ikke før. Endepunktsikkerhet.</p>			2025

<p>Oppgradering av hjemmesiden Vi har behov for oppgradering av vår hjemmeside. Vi kjører i dag på Episerver versjon 11.10.6. Nyeste versjon i dag er 11.20.5. Hjemmesiden bør være mest mulig oppdatert nettopp fordi det er portalen mot publikum Vi må gjennomgå kravene til universell utforming(UU) av nettsiden vår, slik at den tilfredsstiller disse kravene. Ansvaret for at disse kravene er på plass er vårt, leverandøren har ansvar for å legge til rette for at det er mulig.</p>		140 000	2022
<p>E-handel E-handel i vårt Visma økonomiprogram gir mulighet for fullt integrert bestilling, fakturabehandling og betaling ved anskaffelser. Mesteparten av arbeidet utføres før bestilling sendes leverandør. Løsningen automatiserer innkjøpsprosessene og strømlinjeformer vår innkjøp. Gevinster vil i hovedsak være mindre arbeid totalt ved hvert kjøp og økt avtalelojalitet. En tverrfaglig arbeidsgruppe fra hele organisasjonen har vurdert dette som et bidrag til økt digitalisering og effektivitet.</p>	60 000	100 000	2022

Nytt sak-/arkivsystem

Dagens sak-/arkivsystem (ePhorte) er i handlingsplanen 2021-2024 forutsatt erstattet av et Noark5-godkjent system i 2021. Det er et omfattende arbeid å erstatte systemet. Det er derfor bevilget 50% prosjektstilling i 6 måneder i 2021 (kostnad kr. 400.000) for å utføre planlegging og forarbeid i 2021 før selve implementeringen av nytt system starter i 2022. Fra 2022 fortsettes det at post-/arkiv-/sekretariatet (PAS) løser implementeringen innenfor gjeldende stillingsressurs. Anskaffelsen vil skje i samarbeid med Værnesregionen. Endelig prisoverslag forventes i juni 2021.

Kostnadsoverslag:

Investeringskostnader 2022: kr. 2 000 000 inkl. mva.

Driftskostnader 2022 for nytt sak-/arkivsystem (uten mva.): kr. 426.000. Beløpet fratrekkes kr. 200.000 som er driftskostnader til dagens system. Netto årlige merkostnader til drift blir kr. 226.000.

Helse- og oppvekstforvaltning – driftstiltak

Barnehagemyndighet - 20% stilling

På barnehageområdet innehar kommunen 2 ulike roller, dette skiller seg fra regelverket på skole.

1. Som lokal barnehagemyndighet skal kommunen gi veiledning og påse at private og kommunale barnehager drives i samsvar med barnehageloven med forskrifter (Barnehageloven § 10). Oppgaver som ligger til rollen som barnehagemyndighet er blant annet å føre tilsyn, godkjenne barnehager, behandle søknader om dispensasjon fra utdanningskrav, utdanningskravet og pedagogisk bemanning.

2. Som barnehageeier for kommunale barnehager skal kommunen drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk og har juridisk ansvar for kvaliteten i tilbudet i de kommunale barnehagene

Gjeldende fra 1.1.2021 kom det et krav til likebehandling og uavhengighet i barnehageloven § 11 : *Kommunen skal likebehandle private og kommunale barnehager når den utfører oppgaver som barnehagemyndighet. Kommunen skal organisere oppgavene den har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier når dette er egnet til å ivareta tilliten til kommunens upartiskhet som barnehagemyndighet.*

I forarbeidene til lovendringen står det: *Departementet støtter derfor at kravet om at kommunen skal organisere oppgavene den har som barnehagemyndighet adskilt fra oppgavene den har som barnehageeier, bare bør gjelde der det er behov for det. Formålet bak kravet til kommunens organisering er å bidra til likebehandling av private og kommunale barnehager, men også til å ivareta tilliten til kommunens upartiskhet når den er barnehagemyndighet overfor kommunale barnehager*

På denne bakgrunnen mener departementet at utgangspunktet må være at oppgavene som barnehagemyndighet ikke skal utføres av de samme personene eller ligge under nærmeste leder som også ivaretar kommunens oppgaver som barnehageeier». «For enkelte oppgaver, for eksempel tilsyn og behandling av søknader om dispensasjon, er det klart at oppgaven alltid må være organisert adskilt fra eieroppgavene, uavhengig av om det er private barnehager i den aktuelle kommunen.

Pr. i dag ivaretar Rådgiver oppvekst både rollen som barnehageeier og som barnehagemyndighet.

Som barnehageeier har rådgiver oppvekst kommunedirektørens myndighet innenfor sektorens fagutvikling. Rådgiver oppvekst kan ta avgjørelser og fatte enkeltvedtak. Som del av kommunedirektørens stab, vil rådgiver oppvekst tillegges funksjon som barnehageeier i mange saker bl.a. når det gjelder planarbeid, kvalitetsutvikling, innhold og økonomi. Dette vil gjelde selv om flere av barnehageeiers oppgaver er videredelegert fra kommunedirektør til enhetslederne for kommunale barnehager. Det vil også være utfordrende hvis eierskap for egne barnehager skal utøves på en annen måte enn eierskap overfor andre enheter som skoler.

Selv om rådgiver oppvekst kun defineres som barnehagemyndighet, og eierskap legges til kommunedirektør – vil det stride mot det departementet sier om at oppgavene som barnehagemyndighet ikke skal utføres av de samme personene **eller ligge under nærmeste leder** som også ivaretar kommunens oppgaver som barnehageeier».

Det nye lovkravet kan løses på ulike måter:

Det inngås et interkommunalt samarbeid med andre kommuner om barnehagemyndighet. Både barnehagemyndighetene i Rennebu og Midtre Gauldal har signalisert interesse for et slik samarbeid.

Det ansettes en barnehagemyndighet i deltidstilling i Oppdal kommune som for eksempel legges under et forvaltningskontor.

Begge løsninger vil innebære behov for midler til minimum 20 % stilling.

Kostnadsoverslag 20 % stilling som barnehagemyndighet:

Ansvar 195: Lønn + sosiale kostnader: kr.160.000 pr. år

Plan og forvaltning – driftstiltak

Tiltak 1 – ansvar 462 – økt ressurs til kommunelege

Enhver kommune er pålagt å ha en medisinskfaglig ansvarlig som kommunelege/kommuneoverlege. KS og Legeforeningen anbefaler kommunene å ha kommuneoverlege i minimum 50 % stilling. Bakgrunnen for dette er at kommunelege er kommunens smittevernansvarlige i tillegg til medisinskfaglig ansvarlig for kommunens virksomhet. Kommunelegen har videre ansvar for koordinering av leger som er i spesialisering – tidlige turnusleger og spesialisering av fastleger. (Lis-1 og Alis)

Kommuneoverlegen er ansatt i Plan og forvaltning, og stillingen økte fra 20 % til 40 % i 2017. Oppgavene til kommuneoverlegen blir stadig flere, og løses i dag av flere personer ansatt i kommunen, blant annet fagleder folkehelse/miljørettet helsevern og rådgiver helse og omsorg i kommunedirektørens stab.

Dette fordi kommuneoverlege i 40% ikke har mulighet for å løse alle oppgaver som ligger til stillingen. Dette medfører at de som utfører oppgavene må løse disse «oppå» de oppgavene de ellers har. Pr i dag vil en økning av stillingshjemmelen til kommunelegen ikke medføre reduksjon i andre stillinger. Det vurderes at det pr i dag benyttes til sammen 40% - 60% stilling fra fagleder folkehelse/miljøretta helsevern og rådgiver helse og omsorg til å løse kommunelegeoppgaver i tillegg til den 40% stillingen kommunelegen allerede har.

Med dagens ordning vil en kommunelege være avhengig av å ha en fastlegehjemmel ved siden av kommunelegejobb for å sikre seg full stilling. Det vil være vanskelig å rekruttere en eventuell ny kommunelege i bare 40 %. Oppdal kommune har gjort forsøk på å etablere samarbeid med Rennebu kommune om felles kommunelegeressurs uten å lykkes.

Det foreslås med bakgrunn av overstående at man øker kommunelegestillingen med 40 % slik at Oppdal kommune til sammen har en kommunelegehjemmel på 80 %.

Kostnadsanslag: 465 000 årlig fra 2022.

Tiltak 2 – ansvar 484 – BUA

Kommunestyret gjorde følgende vedtak i behandlingen av budsjettet for 2021:

Kommunestyret i Oppdal ønsker i budsjettet for 2021 å støtte BUA med kr. 150 000,-. Tiltaket finansieres i 2021 med midler som kommunestyret vedtok å øremerke til tilskudd til frivillige lag og foreninger i Oppdal, i sak K 19/64 punkt 3. Tiltaket søkes innarbeidet i handlingsprogrammet for 2022-2025.

BUA startet opp i starten av 2020, og har siden drevet gratis utlån av idretts- og friluftsutstyr. Utlånsordninger som BUA er et viktig tiltak for å redusere forbruket til Oppdals befolkning. For å redusere klimautslippene ved framstilling av utstyret er det bedre at færre gjenstander blir brukt ofte som en del av en delingsøkonomi, enn at hver familie skal eie alt utstyr selv. Her er det en betingelse at det er ressurser også til at utstyret blir holdt ved like, slik at levetiden blir så lang som mulig. Videre er BUA et viktig tiltak for å senke terskelen for å utøve fysisk aktivitet. Når kostnadsbarrieren ved utstyr fjernes, er det enklere for alle uavhengig av inntekt å kunne delta på fysisk aktivitet.

BUA brukes mye av skoler og barnehager, og befolkningen for øvrig. Enkel tilgang på idretts- og friluftsutstyr bidrar også til å senke terskelen for å prøve ut nye aktiviteter, og dermed mer mangfold i aktivitetstilbudet. Det vil være naturlig å legge til grunn at søknaden er tidsbegrenset til perioden 2022 til og med 2025.

Kostnad: kroner 150 000 årlig fra 2022 til og med 2025.

Tiltak 4 – ansvar 434 – Økte driftsutgifter til friluftsområder.

Drift og vedlikehold av de statlig sikrede friluftsområdene er viktig for å gi allmenheten muligheten til å oppleve godt tilrettelagte rekreasjonsområder. 2020 var toppår hva gjelder besøk i friluftsområdene og interessen er økende. På kommunebarometeret blir kommunen også målt på hvor mye kommunen bruker på drift av rekreasjonsområder, og her kommer kommunen dårlig ut.

For Rauøra har det vist seg et økende besøk av folk som telter i området. Dette medfører behov for økt tilsyn og drift av området, og renhold av toalettene.

Kullsjøen friluftsområde har i en del år hatt et for lavt nivå på tilsyn og vedlikehold, og dermed er bl.a. grøntområder og gamle stier og turveger tilgrodd. For å holde området velstelt kreves det intensivering av skjøtsel. Dagens driftsbudsjett dekker tilsyn av området mht. søppel etter avtale med Miljøpatruljen til Vekst Oppdal, og renovasjonsordning og renhold av toalettene.

I 2020 fikk kommunen to nye statlig sikrede friluftsområder; Kåsen og Ålma/sentralskoleanlegget. I Kåsen skal det i løpet av 2021 etableres parkeringsplass som krever lite vedlikehold. Ålma friområde er derimot et større område sentralt ved skolene og idrettsanleggene med mye besøk. Kommunen har i dag ingen drift av områdene, da dette er satt bort til Lions som vedlikeholder Ålmstien med tilhørende gapahuk, turveg og lysmaster. Dette søkes videreført.

Samlet sett er det behov for å øke utgiften på drift av friluftsområder med **kr 60 000**. Dette begrunnes i flere statlig sikrede friluftsområder og økt bruk av områdene. Dette gir økt behov for tilsyn og drift. Iverksetting fra 2022. Følgende ønskes gjennomført innenfor rammen:

- Brøyting av gangveg gjennom Kullsjøen. Kroner 10 000,-
- Årlig skjøtsel og rydding av eksisterende turstier. Kroner 10 000,-
- Et nytt søppelpunkt med tømmeabonnement. Kroner 12 000,-
- Rydding av avfall Rauøra. Kroner 10 000,-
- Vedlikehold vei Rauøra (salting og høvling) Kroner 18 000,-

Kostnadsanslag: kroner 60 000 årlig fra 2022.

Tiltak 5 – ansvar 439 – SEFRAK-registrering

SEFRAK står for «Sekretariatet For Registrering Av Faste Kulturminner i Norge». SEFRAK-registeret er først og fremst et generelt kulturhistorisk register som særlig har verdi som kildemateriale for den lokale historien. Registeret blir også brukt av forvaltninga for å finne verneverdige bygninger i lokalmiljøet, og i det kommunale planarbeidet. Bygningene i SEFRAK-registeret er i utgangspunktet ikke tillagt spesielle restriksjoner. Registreringa fungerer mer som et varsko om at kommunen bør ta ei vurdering av verneverdien før det eventuelt blir gitt tillatelse til å endre, flytte eller rive bygningen.

For meldepliktige bygninger (bygninger som er eldre enn 1850), er det lovfestet i §25 i Kulturminneloven at ei vurdering av verneverdien må gjøres før søknad om endring eller rivning kan bli godkjent.

Forvaltningspraksis i Oppdal kommune er at alle SEFRAK registrerte bygninger sendes til høring hos Trøndelag fylkeskommune, seksjon for kulturminne før saksbehandling. Ved alle SEFRAK-registrerte bygg foreligger det en usikkerhet om oppføringsdato og kulturhistorisk verdi som skal ivaretas i saksbehandling. Dagens SEFRAK registrering er ufullstendig og feil i enkelte områder. Spesielt for seterdalene er generelt manglende og svak registrering. Samtidig består setrene i stor grad av bygninger som historiske er flyttet fra gårdene til setrene, og som derfor har en forventet høy alder og stor historisk verdi.

For byggesak er et oppdatert SEFRAK-register det viktigste verktøyet for å kunne vurdere de kulturhistoriske verdiene ved eldre bebyggelse. Utkastet til kulturminneplan viser verdien av SEFRAK som registreringsverktøy.

Uten et oppdatert SEFRAK-register står Oppdal kommune i stor fare for å overse kulturminner i byggesaker. En må forvente at det vil bli forskjellig saksbehandling, eiere mister argumenter for å søke økonomisk støtte for restaureringsarbeid, og saksbehandlers subjektive lokalkunnskap kan medføre forskjellsbehandling i uregistrerte områder.

Å ta vare på, og restaurere, gamle bygninger framfor å bygge nye kan være et godt klimatiltak ettersom det reduserer behovet for produksjon og transport av nye byggematerialer. Et SEFRAK-register gir kommunen god oversikt over hva som finnes av gamle og verneverdige bygninger i kommunen, og kan i neste omgang være utgangspunkt for veiledning i forhold til hvordan bygningene kan ivaretas og eventuelt restaureres etter prinsipper som både ivaretar kulturminneverdiene og fremmer energisparing. Et fuktigere og varmere klima vil gi økt fare for råte- og insektskader, og slik sett øke risikoen for at kulturminnene forfaller. God kunnskap om hva som finnes er viktig også for å kunne forebygge dette.

Det søkes om prioritering for et prosjekt for slutføring av SEFRAK registeret. Med erfaring fra registreringsarbeid utført i 2016 søkes det om følgende:

- 2-årig prosjekt med gjennomføring i 2022 og 2023.

Kostnadsanslag: kroner 200 000,- årlig for årene 2022 og 2023.

Tilskudd til Trønderalpin

I behandlingen av handlingsplanen for 2019-2022 gjorde kommunestyret følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar å fortsette støtten til Alpinuniversitetet.

Støtten på kroner 200 000,- var vedtatt for 2018 ble derfor videreført i handlingsplanperioden 2019-2022. Søknaden fra Trønderalpin var for perioden 2018-2021. Det vil derfor være naturlig at søknaden legges til grunn, og at siste år for tilskudd fra Oppdal kommune er 2021.

Se egen søknad fra TrønderAlpin / Vangslia alpinklubb om kr. 300.000 i støtte pr år for årene 2022-2025.

Plan og forvaltning – investeringstiltak

Tiltak 3 – ansvar 440 – eByggesak

E- byggesak er prioritert programvare for byggesaksbehandling. eByggesak er eid av KS og følger nye standard for elektronisk søknad og saksbehandling. E-byggesak gir mindre feil i søknader, raskere innlevering av søknad og raskere svar fra kommunen. Summen for kommunens brukere vil bli mer effektiv saksbehandling.

eByggesak har i tidligere handlingsplaner tidligere vært prioritert gjennom digitaliseringsgruppa. Etter at Oppdal kommune har gått sammen med Værnesregionen om anskaffelse av nytt arkiv- og saksbehandlingssystem er eByggesak ikke lenger prioritert med denne anskaffelsen. For POF og byggesak spesielt, PAS og servicetorget vil innføring av e-byggesak gi betydelig mer effektivisering av saksbehandling, veiledning og innsynsløsning. Stor del av effektivisering ved nytt arkiv- og saksbehandlingssystem ligger herav i programvaren til eByggesak. Av denne grunn er det viktig at eByggesak blir prioritert i tid samtidig som anskaffelse av nytt saksbehandlings- og arkivsystem.

Effektiviseringsgevinsten skal tas ut som mer tilsyn i byggesaker. I tillegg vil kommunikasjon og villedning i skje gjennom modulen til E-byggesak, som vil redusere tidsbruk hos PAS samt servicetorget. Kostnaden for implementering og drift vil skje gjennom selvkostregnskapet og dekkes gjennom gebyr på byggesak.

Kostnadsoverslag: Investeringskostnad kr 220.000. Årlig driftskostnad/ lisens kr 321.000

Barnehagene i Oppvekstsektoren - driftstiltak

Bestående av Høgmo og Pikhaugen barnehager, Drivdalen barnehage og Midtbygda barnehage.

Bedre bemanning rundt ettåringen

Barn som er født til og med november har rett på barnehageplass den måneden de fyller ett år. Dette har gitt en stor økning av ettåringer i barnehagene, og endret gruppestrukturen. En småbarnsavdeling kan gjerne bestå av 12-14 ettåringer. Det er stor forskjell fra få år tilbake

der de eldste på småbarnsavdelingen fylte tre år siste året de gikk der. Ettåringens behov for hjelp og nærhet fra en voksenperson er forskjellig fra to- og treåringenes behov.

Det settes inn et massivt trykk fra stat og fylke i forhold til kartlegginger av barns ferdigheter, bedring av systemene for tverrfaglig samarbeid rundt barn og i forhold til tidlig innsats når det gjelder sårbare/utsatte barn. I et helhetlig perspektiv med barnets beste som fokus, er det ut fra en faglig vurdering det arbeidet som utføres i barnehagen allerede fra oppstarten i ettårsalderen, som er den viktigste innsatsen for en positiv utvikling. Ettåringene skal oppleve forutsigbare, stabile og trygge omgivelser når de starter i barnehagen. Det krever nok voksenressurs som kan skape den gode relasjonen til hver enkelt ettåring.

Bemanningsnormen for barnehagene som kom i 2018, lovfestet en bemanning på tre småbarn pr voksen. I de kommunale barnehagene i Oppdal har man fulgt en slik norm siden 90-tallet. Pedagognormen i barnehage sier én pedagog pr 7 småbarn. Det vil si at ei småbarnsavdeling over 7 ettåringer skal ha to pedagoger – som hver seg har 4 timer planleggingstid i uka. Altså er de fraværende fra avdelinga til sammen 8 timer pr uke.

Vi vil ha et tiltak som sier 2,5 småbarn pr voksen.

- Hvilke økonomiske utslag det gir (endrede utgifter/ endrede inntekter)

Ved småbarnsavdeling med 9 plasser vil denne endringen utgjøre økt årsverk på 60 % i grunnbemanningen. Ved småbarnsavdeling med 12 plasser vil det utgjøre økt årsverk på 80%

Forutsatt at småbarnsavdelingene er fylt med ettåringer vil nytt tiltak utgjøre (utregnet på grunnlag av en fagarbeiderlønn i full ansiennitet):

Høgmo (10 pl.)	kr 369.000
Pikhaugen (12 pl)	kr 421.700
Drivdalen (10 pl):	kr 369.000
Midtbygda: (12 pl):	kr 421.700

Kompensasjon for pedagogenes planleggingstid

Pedagognormen som trådte i kraft august 2018, har gitt oss et krav om to pedagoger i barnegrupper over 14 barn (barn fylte 3 år), og/eller barnegrupper over 7 barn (barn under 3 år). Hvor vi tidligere har hatt barnegrupper på 18 (storbarn)/ 9 (småbarn) barn, har personalressursen endret seg fra 1 pedagog og 2 barne- og ungdomsarbeidere til 2 pedagoger og 1 barne- og ungdomsarbeider. Dette får en stor konsekvens i bemanningen rundt barna da pedagogene har et tariffestet krav om minimum 4 timer planleggingstid i uka i 100 % stilling. Med to pedagoger på en avdeling, utgjør dette et fravær av personale på 8 timer i uka.

Fra og med januar 2019 fikk kommunale barnehager i Oppdal kompensert 50 % av pedagogenes planleggingstid. Som en del av arbeidet med tidlig innsats må barnehagene få full kompensasjon.

- Hvilke økonomiske utslag det gir (endrede utgifter/ endrede inntekter)

Dette vil i barnehager med tre avdelinger utgjøre en oppdekking av planleggingstid for 6 pedagoger; dvs 24 timer. Det utgjør en økning i grunnbemanning med et årsverk på 64 %. Det foreligger allerede en oppdekning av halvparten av plantida i kommunale barnehager.

Nytt tiltak:

Høgmo økning med 32 % fagarbeiderstilling: kr 169.000

Pikhaugen økning med 32 % fagarbeiderstilling: kr 169.000

Drivdalen: økning med 16 % fagarbeiderstilling: kr 84.500

Midtbygda: økning med 32 % fagarbeiderstilling: kr 169.000

Grunnskolene - driftstiltak

Ekstra ressurs i SFO i forhold til barn med særskilte behov

- Hvorfor behovet for nytt tiltak har oppstått

Barneskolene i Oppdal ser et behov for ekstra ressurs i SFO i forhold til barn med særskilte behov. Elever med store enkeltvedtak går svært ofte på SFO. Disse elevene har behov for en-til-en oppfølging også her. Dette krever flere voksne i tillegg til bemanningsnormen som vi forholder oss til.

Kommunen plikter å ha et SFO-tilbud til elever med særskilte behov.

I tillegg har elever med særskilte behov på 5.-7.trinn, krav på gratis SFO. I den sammenheng blir behovet for ekstra bemanning enda større, da dette tilbudet blir noe på siden av å delta i den ordinære SFO-gruppa hele ettermiddagen.

- Hvilke økonomiske utslag det gir (endrede utgifter)

SFO Aune:

Ekstra lønnsutgifter tilsvarende 50 % fagarbeiderstilling, ca. kr. 291 000,- (inkl. sos. utg.)

SFO Midtbygda:

Ekstra lønnsutgifter tilsvarende 50 % fagarbeiderstilling, ca. kr. 291 000,- (inkl. sos. utg.)

SFO Drivdalen:

Ekstra lønnsutgifter tilsvarende 50 % fagarbeiderstilling, ca. kr. 291 000,- (inkl. sos. utg.)

Skoleskyss oppvekstsentrene

Oppvekstsentrene har i flere år hatt kostnader knyttet til aktiviteter som er lokalisert andre steder. Det er svømmeundervisning, kulturtilbud og faglige ekskursjoner. Mye av dette er lokalisert i sentrum og sentrene får dermed en ekstra kostnad til skyss som ikke skoler og barnehager i sentrum må ta. Dette er ikke hensyntatt i noen modeller i Oppdal. Det er en lik fordeling av ressurser uten at slike kostnader er hensyntatt. Dette gir da en skjevfordeling ift de faktiske utgiftene man må ta. Tidligere har man tatt dette innenfor eksisterende rammer da man har hatt muligheten til det. Men gjennom flere runder med innsparinger, økte kostnader på andre områder og en økning i barnetall begynner denne kostnaden å bli så stor at det er vanskelig å dekke den inn innenfor ordinære rammer. Hadde denne kostnaden vært likt fordelt og alle måtte ta den innenfor egne rammer hadde det vært greit. Men her er det en tydelig geografisk forskjell som gjør at den rammer de barna som går på oppvekstsentrene og som må til sentrum for å få tilbudet. Alternativet er å redusere tilbudet for barna i kretsene, noe som vil gi en forskjellsbehandling mellom barn i ulike kretset. Dette vil også kunne være lovstridig da noen av tilbudene er pålagt skolene.

Vi ønsker derfor å få på plass dette som et fast punkt som kompenseres enten i skole og barnehagemodellene, eller som et fast årlig beløp som bevilges oppvekstsentrene.

Skoleåret 2021/22 har man følgende antall barn på de ulike sentrene

Midtbygda: 100 elever skole, 59 barn barnehage
Drivdalen: 47 elever skole, 26 barn barnehage

Utrekningseksempel er at sentrene i dag betaler ca 1500,- eks mva pr gang tur/retur for å leie inn en buss.

Midtbygda: 30 uker å 1.500,- = 45.000,- eks mva

Drivdalen: 20 uker å 1.500,- = 30.000,- eks mva

Dette dekker da kun svømmekjøring og ikke andre ekskursjoner. Man samkjører da det man kan ift å dekke det man skal.

Nye skjermer skolene

Skolene har i de siste 5 årene tatt store grep internt i digitaliseringen innenfor egne budsjettammer for å tilpasse seg de krav som stilles. Dette er gjort gjennom å få kostnadene over fra investering til drift ved at utstyr leases og man har gått mer og mer over på lisensierte produkt fremfor kjøp av materiell. Dette gjør at man har jevne kostnader pr år og man sikrer at utstyret hele tiden er relativt nytt og brukervennlig. Skolene har gjennom denne omstillingen sikret at elever og ansatte i Oppdalskolen er godt stilt ift den utviklingen som nå pågår. Ny læreplan innføres fra og med skoleåret 2020/21. Andre kommuner har i denne sammenhengen måtte investere store summer i opplæring og utstyr for å møte nye krav. Dette slipper man i Oppdal da skolene selv har løst dette så langt man klarer innenfor egne rammer. For å kunne utnytte de mulighetene og kunne drive en fullverdig undervisning i 2021 er man avhengig av digitale skjerm/tavleløsninger. Oppdalskolen har gjennom nye skolebygg hatt muligheten til å fornye dette i de sammenhengene det har skjedd. Men nå merkes det at de fleste skjermer og tavler må fornyes pga alder/slitasje og at dette er en betydelig kostnad. Kostnad ved kjøp av slike skjermer ligger på mellom 40-80.000,- pr enhet avhengig av type og størrelse. For å sikre at man kan skifte ut skjermer i takt med utviklingen og slitasje er det ønskelig med leasing fremfor kjøp. Skolene har gjennom sine prioriteringer klart å ta det meste av digitaliseringen innenfor egne enheter. Men denne kostnaden er det ikke mulig å ta og det haster med å gjøre noe før dette går utover elevenes læringstilbud. Det er beregnet 1 enhet år basisklasserom ved alle skolene og en månedlig leasingsum på 750,- pr enhet.

Aune: 21 klasserom

Oppdal ungdomsskole: 9 klasserom

Voksenopplæringen: 2 klasserom

Midtbygda skole: 7 klasserom

Drivdalen skole: 5 klasserom

Totalt: 44 klasserom, dette er kostnadsberegnet til 396.000,- og ønskes at legges inn fast i skolemodellen.

Hjemmetjenesten, Oppdal helsesenter og Helse og familie – felles driftstiltak

Helseplattformen

Helseplattformen er en anskaffelse og innføring av en ny felles pasientjournal ved sykehus og kommuner i helse Midt-Norge. Journalen skal sette pasienten i sentrum på alle nivå i helsetjenesten.

Det er første gang det etableres en felles løsning for kommune- og spesialisthelsetjeneste, fastleger og avtalespesialister. Gjennom Helseplattformen er Midt-Norge utprøvsregion for

det nasjonale målbilde «En innbygger èn journal»). Helseplattformen eies i dag av Helse-Midt-Norge RHF og kommunene er tilknyttet gjennom opsjoner vedtatt første halvår 2017. Kommunene vil inngå som eiere den dagen opsjonene innløses og erstattes med en endelig samarbeidsavtale.

Trondheim kommune koordinerer arbeidet opp mot de øvrige kommunene. Flere kommuner i Midt-Norge er representert med ansatte i Helseplattformens prosjektorganisasjon. Samarbeidsråd for opsjonskommuner ivaretar kommunenes interesser. Fagekspertter fra alle fagområder i kommunal helsetjeneste er mobilisert for å bistå med oppsett av journalløsningen sammen med prosjekt og leverandør.

29. august bestemte Trondheim Bystyre at kommunen skal gå inn som medeier i Helseplattformen AS og vil lede an arbeidet med innføring.

Oppdal kommune ved helsetjenesten har gjort en foreløpig vurdering av at kommunen skal avvente innløsning av opsjonen til Trondheim kommune sammen med de andre store kommunene i fylket og spesialisthelsetjenesten har innført helseplattformen. Dette innebærer at vi avventer innløsning av opsjon til **tidligst 2023**.

- Hvilke økonomiske utslag det gir (endrede utgifter/ endrede inntekter)

Den anslagsvise prisen pr. innbygger er foreløpig og noe usikker. Vi er likevel orientert om at et greit anslag for økonomiplanen. Det er forutsatt at innføringskostnadene dekkes av investering/lån (evt fond) nedbetalt over 15 år med 3% rente. Dette utgjør da ca. 50% av kr. 300,- pr innbygger. Den andre halvparten er årlige driftskostnader knyttet til lisenser til EPIC, driftskostnader hos Helseplattformen AS m.m

Helseplattformen har utarbeidet en egen økonomimodell for beregning av kostnader til investering og drift. Det er gjennomført en kartlegging i kommunen om forventede kostnader for vår kommune. Gjennomgangen viser at vi vil få en forventet investeringskostnad på ca. 20 mill. kr. inkl. mva og en engangskostnad på ca. 5 mill. kroner eks. mva knyttet til anskaffelsen. Årlig driftskostnad på ca. 1,3 mill. kroner er forutsatt dekket innenfor gjeldende budsjettammer.

Det er fortsatt stor usikkerhet rundt kostnadene til Helseplattformen da det foreløpig ikke er gjort erfaringer med drift. Kostnadene er derfor stipulert ut fra dagens kunnskap.

Velferdsteknologi

Innføring av velferdsteknologi skal starte opp i Oppdal i 2021 etter gjeldende plan. Kommunen vil gjennom lovgivning være pålagt å kunne tilby velferdsteknologiske tjenester innen utgangen av 2020.

I inneværende handlingsplan er det inntatt investerings- og driftsutgifter knyttet til innføring av ulike tiltak. Tidsplanen for videre innføring er som følger (*beløp uten mva*):

Tiltak	Innføring	Kostnad i økonomiplan	Investeringstilskudd Husbank
Integrasjon til fagsystem	2023	Investering Kr. 349 000 Drift	Tilskudd frå Husbanken Kr. 192 000

		Kr. 40 000	
Digitalt tilsyn hjemmeboende	2022	Investering Kr. 50 000	Tilskudd Husbank Kr. 27 000
Elektriske dørlåser hjemmeboende	2022	Investering Kr. 806 000 Drift Kr. 82 500	Tilskudd Husbank Kr. 443 000
Elektriske dørlåser BOAS og sykehjem	2022	Investering Kr. 2 912 000	Tilskudd Husbank kr. 1 601 000
Velferdsteknologi Sanatelltunet	2022	Investering kr. 600.000 Drift Kr. 63.000	Tilskudd fra Husbanken kr. 330.000

- Integrasjon til fagsystemer utsettes til vi tar i bruk Helseplattformen da en integrasjon i dagens fagprogram vil medføre at vi må gjøre nye endringer når vi kobler oss på ny helseplattform. – Investering Kr.349 000 og drift kr. 40 000.
- Digitalt tilsyn hjemmeboende – Investering kr. 50 000 er utsatt fra 2021
- Elektriske dørlåser hjemmeboende kr. 806 000 er utsatt fra 2021
- Velferdsteknologi Sanatelltunet: I byggeperioden ble en leverandør valgt for å levere pasientsignal og klokkealarm med ulike funksjoner til Sanatelltunet. Systemet består av DECT-telefoner som det kan ringes med internt, men det kan ikke lenger ringes ut etter at Oppdal kommune gikk over fra fastapparat til mobiltelefoner i 2020. Det har vært uforutsette problemer knyttet til oppgraderinger og strømbrudd før jul, som har medført til dels betydelige utgifter til service. Strømbruddet har også medført at id-kortene ikke lenger virker på dørene, og det må benyttes nøkkel. Problemet er enda ikke løst. Oppdal kommune er i gang med å installere nytt system for velferdsteknologi ved OHS, BOAS og i hjemmetjenesten, og det vurderes som svært hensiktsmessig at også Sanatelltunet får samme system. Dette begrunnes både i lavere service- og oppgraderingskostnader, i tillegg til kompetanse og kunnskap blant brukere av systemet.

Når det gjelder investeringer til velferdsteknologi i kommunale bygg og institusjoner er det nå mulig å få dekt inn til 55 % av disse utgiftene gjennom Husbankens investeringstilskudd.

Gevinstrealisering ved innføring av velferdsteknologi

«Utredning av velferdsteknologi i Oppdal kommune» vedtatt i 2017 ligger til grunn for forslag til investerings- og driftstiltak knyttet til velferdsteknologi i årets handlingsplan.

Utredningsdokumentet beskriver at velferdsteknologien skal være med på å effektivisere tjenestene slik at helse- og omsorgspersonell skal kunne utrette flere oppgaver. På den andre siden skal teknologien bidra til økt livskvalitet for blant annet eldre og kronisk syke, ved at den skal gi ekstra trygghet og sikkerhet, og dermed gjøre at eldre og syke kan bo hjemme selv om de får funksjonsnedsettelse.

Rådgiver helse og omsorg kan ikke tallfeste i hvor stor grad man kan effektivisere tjenestekostnader med velferdsteknologi da det er vanskelig å tallfeste, men det vil være potensiale for økt ressursutnyttelse.

Oppdal helsesenter - driftstiltak

Driftstiltak:

Betalt spisepause

Begrunnelse: Alle enheter og avdelinger i Oppdal kommune har betalt 0,5 time spisepause på dagtid/hverdager, med unntak av Oppdal helsesenter og BOAS.

Pasientenes behov krever kontinuerlig tilstedeværelse av personalet ved OHS. Pauser organiseres i dag slik at det alltid er noen ansatte igjen på avdeling, på tross av det får de stadig avbrutt pausen på grunn av akutte behov. Den ansatte melder dette til nærmeste leder, slik at pause i disse tilfeller skal kompenseres.

Helse- og omsorg opplever rekrutteringsutfordringer, og det er igangsatt tverrenhetlig arbeid for å finne tiltak for å møte dette. Ett tydelig tiltaksforslag fra ansatte og organisasjoner er betalt matpause. Dersom ansatte behandles på samme måte i alle avdelinger og enheter, forebygges det at ansatte søker seg bort eller begynner å jobbe andre steder på grunn av ulike vilkår. Hvert år avvikles det 4.487 timer ikke betalt matpause ved OHS, tilsvarende 2,43 årsverk.

Alternative løsningsmuligheter: Ikke mulig å ta inn en så betydelig sum innenfor enhetens ramme uten å redusere bemanning.

Hvilke økonomiske utslag det gir (endrede utgifter/ endrede inntekter):

Driftstiltak kr.1.500.000.

Økning grunnbemanning sykehjemsavdelinger, kveldsvakt på avd. Høa og dagvakter på begge sykehjemsavdelinger

Begrunnelse: Tiltaket ble opprinnelig tatt inn i Handlingsplan 2020-2023, men tatt ut igjen i forbindelse med budsjettbehandling 2020. Oppdal helsesenter opplever, etter Samhandlingsreformen og innføring av KAD-tilbud, stor økning i forekomst av behandlings-, observasjons- og pleietrengende pasienter. De fleste pasienter har multiple somatiske diagnoser som gjør utredning og behandling mer kompleks, ofte i kombinasjon med demensdiagnose og utagerende adferd. Det er oftere behov for forsterket skjerming i enkelttilfeller, dette krever øremerket bemanning da disse ikke kan overlates til seg selv på eget rom/leilighet. Nye innleggelser er ressurskrevende i forhold til kartlegging, undersøkelse og dokumentasjon. For tiden kjøres det med ekstra kveldsvakt igjen ved en avdeling. Det er ikke hensiktsmessig at enheten skal fortsette å søke ekstrabevilgninger ved akutte behov/brannslukking. Permanent rammeøkning sikrer forutsigbarhet, kompetanse og kvalitet i driften. Økning kveldsvakt tilsvarer 1,4 årsverk, økning dagvakt tilsvarer 1,5 årsverk.

Alternative løsningsmuligheter som er forsøkt innenfor enhetens budsjettamme:

- Etablering av ytterligere en skjermet enhet ved avdeling Høa for å redusere uro og adferdsutfordringer.
- Endret organisering og inndeling i fløyer på begge avdelinger.
- Ombygging av vegger og dører på begge avdelinger for å redusere uønsket stimuli.
- Innleie av ekstravakter ved særskilte behov.

Hvilke økonomiske utslag det gir (endrede utgifter/ endrede inntekter):

Kveldsvakt 1.025.000+ dagvakt 915.000.

Driftstiltak kr.1.940.000

Økning kreftsykepleier 40%

Begrunnelse: 20% stilling som kreftsykepleier ble etablert i 2008, og er senere økt til 60%. Det er i hovedsak hjemmeboende som får oppfølging av kreftsykepleier. Antall pasienter med behov for kreftsykepleier har økt, og ressursen strekker ikke til for å følge opp godt nok. Ikke alle kreftpasienter har behov eller ønske om kreftsykepleier, men de som trenger det har stort behov for oppfølging. Det er behov for å øke dagens ressurs fra 60% til 100%. Årsaker til dette er:

- Antall senger på kreftavdeling er redusert, og tiden på sykehus/poliklinikk er kort. Observasjon, bivirkning og tanker kommer når pasient og pårørende kommer hjem.
- Flere behandlinger krever oppfølging av bivirkninger hjemme, dette har kreftsykepleier spesialkompetanse til å håndtere.
- Økning av poliklinisk behandling på sykehuset, med tildels avansert medisinsk behandling i hjemmet 46 timer etterpå, hverdag og helg. Krever egen prosedyre utført av kreftsykepleier som godkjent personale.
- Lite tid til administrative oppgaver og fagutvikling som revisjon og oppfølging av kreftplan, i tillegg til omfattende og økende dokumentasjonsarbeid i fagprogram.
- Manglende tid til faglig oppdatering og utvikling, herunder hospitering ved kreftavdeling.
- Bistand, undervisning og veiledning til helsepersonell, koordinering mellom sykehus og kommunale helsetjenester og kontakt med fastleger.
- Veiledning av kreftpasienter (tirsdagstreff) i samarbeid med kommunal fysioterapeut og Frisklivskoordinator.
- Kreftsykepleier har spesialkompetanse på sitt fagområde og kan ikke uten videre erstattes av annet helsepersonell.
- Arbeid utføres på fritid.

Alternative løsningsmuligheter som er forsøkt innenfor enhetens budsjetttramme:

Ikke mulig innenfor enhetens budsjett.

Hvilke økonomiske utslag det gir (endrede utgifter/ endrede inntekter):

Driftstiltak 288.000

Prosjekt heltidskultur

1. Bakgrunn for arbeidet

Effektivisering i helseenhetene:

I forbindelse med arbeidet med handlingsplanen for 2021 -2024 iverksatte kommunedirektøren et prosjektarbeid med tilpasninger av tjenestenivået innen helse og omsorg. Her ble tiltak konkretisert for å effektivisere 4 mill. fra 2021, og ytterligere 1,5 mill. fra 2023. Det ble satt ned en styringsgruppe som bl.a. hadde følgende mandat:

«Gjennomgå rutiner for ansettelse ved ledighet. Gjør en vurdering av mulige innsparinger ved omdisponering av eksisterende personell, både enkeltvis og på tvers av enhetene.

I rapporten fra styringsgruppa skisseres endret organisering og samordning på tvers av enhetene som et mulig tiltak innen 2023, benevnt som kompetanse/bemanningspool .

Arbeidet ble startet med et KS-seminar før jul for lokale politikere, helseledere, personalsjef, tillitsvalgte og verneombud for å få i gang tanke- og modningsprosess i organisasjonen. Overskriften

var «Fra deltid til heltid – hva og hvorfor»? Seminaret tydeliggjorde at løsningen på våre utfordringer er å få gjennomført heltidskultur i helse- og omsorg.

Med det kan man sikre nødvendig fleksibilitet og kompetanse ved riktig bruk av egne ansatte, og robusthet til å takle svingninger når nye behov oppstår. Seminaret viste at det var stort engasjement og motivasjon for å komme i gang med konkret arbeid.

Siden enhetene nå må effektivisere ytterligere tilsvarende 1,8 mill. allerede innen 2022, anses det som nødvendig å framskynde arbeidet med heltidskultur.

Heltid og deltid:

En naturlig del av dette arbeidet er å se på organiseringen av arbeidstiden til turnusansatte. Oppdal kommune har en høy andel av deltidsansatte.

Partene i arbeidslivet har fokus på temaet «heltidskultur», og i Hovedtariffavtalen heter det følgende. «*Det skal som hovedregel tilsettes i heltidsstilling. Unntak drøftes med de tillitsvalgte med mindre det er åpenbart unødvendig*»

I Oppdal kommunes Handlingsplan 2021 -2024 står følgende:

«For at kommunen skal være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker seg tilstrekkelig og kompetent arbeidskraft må heltidskultur være hovedregelen. I Oppdal kommunes retningslinjer er det et mål at ingen stillinger skal være mindre enn 60% med unntak av studentstillinger.

Helseenhetene er de enhetene der vi har størst andel av deltidsstillinger. Det er tilbakemeldinger på at stillingsprosent mellom 70% og 90% er ønsket stillingsprosent.»

Lederspenn:

I Oppdal kan en avdelingsleder innen helse ha lederansvar for inntil 50 ansatte, i tillegg til å ha faglig ansvar for et stort antall brukere med omfattende behov.

Dette gir en svært krevende hverdag for den enkelte leder, og gjør det utfordrende å stå i jobben over tid. Heltidskultur vil innebære færre ansatte å forholde seg til, og gjør det mulig å utøve god ledelse på både gruppe- og individnivå. I tillegg vil det legge til rette for forutsigbar og fleksibel organisering på kort og lang sikt.

Pandemi:

Erfaringene nasjonalt og lokalt omkring drift av omsorgstjenester i en «Covid-situasjon» understreker behovet for store stillinger. Dette sikrer robusthet, og forebygger smitte ved at færre ansatte er i kontakt med brukere og kolleger. Heltidskultur forebygger forflytning og risiko for kryssmitte ved at ansatte ikke har behov for å jakte på ekstravakter på tvers av avdelinger.

KS har eksempler på helseenheter fra andre kommuner som har implementert heltidskultur. Her ser man god effekt i form av svært lite bruk av overtid og vikarbyrå for sikre kompetanse under pandemien.

Tidligere erfaringer:

Helseenhetene har arbeidet konkret med heltidskultur flere ganger tidligere, blant annet i prosjektet «Saman om ein betre kommune» initiert av Kommunal og moderniseringsdepartementet. Erfaringene så langt tilsier at å drive arbeid med heltidskultur som en del av den ordinære driften blir for krevende. Dette skyldes at det er svært mange ansatte (ca. 400) som er direkte berørt av arbeidet, og det er tid- og ressurskrevende å sikre nødvendig involvering og eierskap til prosess, mål og implementering. Det bør organiseres som et prosjekt med en egen prosjektleder, og arbeidet bør iverksettes i innværende år.

Administrasjonsutvalget skal ha heltidskultur som tema i møte den 20. april 21.

2. Mål med arbeidet

Målsettingen med arbeidet er å lage et rammeverk og en kultur for heltidsstillinger i turnusyrkene i Oppdal kommune. Arbeidet skal munne ut i en konkret gjennomføringsplan for innføring av heltidskultur, og vi skal ha kommet overraskende godt i gang med implementeringen i løpet av prosjektperioden.

Effekt mål:

- Felles forståelse mellom ledere, tillitsvalgte og ansatte hva en heltidskultur innebærer
- Heltid som hovedregel
- Økning i antall heltidsstillinger
- Bedre kontinuitet og kvalitet på tjenesten
- Økt grad av fleksibilitet og robusthet for å møte framtidens utfordringer

3. Organisering av arbeidet

Arbeidet organiseres som et tradisjonelt prosjektarbeid med styringsgruppe, prosjektgruppe og prosjektleder.

a. Styringsgruppe

Kommunedirektørens strategiske ledergruppe er styringsgruppe og eier av prosjektet

b. Prosjektgruppe

Det settes ned en prosjektgruppe med følgende deltakere:

- Enhetsleder OHS
- Enhetsleder hjemmetjenestene
- Rådgiver helse- og omsorg
- Personalsjef
- To representanter fra arbeidstakerorganisasjonene

Prosjektgruppas ansvar:

- Følge opp fremdrift og retning i prosjektet
- Sammen med prosjektleder prioritere iverksetting av nye arbeidstidsordninger

c. Prosjektleder

Det bør rekrutteres en prosjektleder fra ledende stilling i en av de aktuelle enhetene. Vedkommende bør ha kunnskap om og motivasjon til å arbeide med problemstillingen omkring heltidskultur. Dette arbeidet vil være så krevende at det neppe lar seg kombinere med å stå i ordinær stilling. Frikjøpet bør være på 100% stilling i prosjektperioden.

Prosjektleders ansvar:

- Utarbeide detaljert prosjekt- og fremdriftsplan
- Sikre fremdrift i prosjektet inkl. rapportering og evaluering
- Praktisk hjelp med planlegging og gjennomføring av ulike turnusordninger i enheter/avdelinger
- Forberede og gjennomføre møter i prosjektgruppa
- Rapportere til styringsgruppa

d. Prosjektperiode

Lengden på prosjektperioden henger selvfølgelig sammen med målene for prosjektet. Her er målet satt ambisiøst til både planlegging og implementering av tiltak. En prosjektperiode på to år virker realistisk, men må vurderes fortløpende.

Helseenhetene har i tidligere prosjekt(er) erfart at kortere prosjektperiode er for ambisiøst. KS bekrefter også behov for minst to års prosjektperiode for å gjennomføre en såpass omfattende organisasjonsutvikling med så mange involverte.

Prosjektet bør iverksettes snarest i år da motivasjonen er til stede

e. Økonomi

Prosjektleder frikjøpes i 100% stilling i to år. Total lønnskostnad kr. 1 350 000,- eks. sosiale kostnader.

For øvrig skjer prosjektarbeidet innenfor enhetenes ordinære rammer.

Enhetsleder hjemmetjenesten

Enhetsleder OHS

Oppdal helsesenter - investeringstiltak

Kjøkkenutstyr

Begrunnelse: Kjøkkenutstyret på hovedkjøkkenet er gammelt og slitt, og må fornyes for å videreføre matproduksjon til helsesenteret, BOAS, Sanatelltunet og hjemmeboende.

Prioritert rekkefølge:

1. Oppvaskmaskin/grovskrubbe installert desember 1998. Utslitt, reparert for ca. 30.000 siste 10 måneder. Driftsstans vil medføre risiko for kryssforurensning, samt at større gjenstander må vaskes for hånd. Kr.51.395
2. Blåsekjøler/hurtignedkjøler installert desember 1998. Utslitt reparert ofte de siste årene. Kjølemedium, som ikke lenger er lovlig i bruk, lekker, og kan ikke erstattes. Driftsstans vil medføre en kraftig reduksjon i mattilbudet til hjemmeboende. Kr.60.187
3. Stekebord installert desember 1998 .Utslitt. Kun 25% av overflaten har full effekt. Ikke reparerbart. Kr.39.990
4. Mikser gulvmodell installert 1990. Slitt og for liten kapasitet, i forhold til behovet. Nye deler kan ikke skaffes. Kr.71.288
5. Konveksjon/bakeovn installert desember 1998. Usikkert hvor lenge den vil vare. Driftsstans fører til større press på/og konflikt i forhold til bruk av andre ovner(produksjon av middag/lunsj/frokost). Kr.24.500,-

Det signaliseres lang leveringstid pga. Covid-19, det er avgjørende å få bestilt så raskt som mulig da det forventes at utstyret blir ubrukbart i løpet av kort tid og det vil få store konsekvenser for matproduksjon.

Alternative løsningsmuligheter som er forsøkt innenfor enhetens budsjetttramme:

Kjøkkenutstyret er reparert og nye deler er anskaffet fortløpende, men nå er det ikke mer å hente. Enhetens disposisjonsfond utgjør i 2021 0,3% av budsjetttrammen, så dette kan ikke benyttes da 3% skal gjenstå som en buffer.

Hvilke økonomiske utslag det gir (endrede utgifter/ endrede inntekter):

Investering kr.250.000.

Hjemmetjenesten - driftstiltak

Betalt spisepause på Boas

Som et ledd i rekruttering og kompetansestyrings prosessen søkes det om midler til å gi de ansatte på Boas betalt spisepause på dagvakter i midtuke. Lønnspolitikken i Oppdal kommune har som mål å være et virkemiddel for å rekruttere, utvikle og beholde nødvendig kompetanse i alle deler av kommunens virksomheter. Lønnspolitikken skal være et av flere virkemidler for å skape en god organisasjonskultur

Det har vært et tilbakevendende krav fra tillitsvalgte og ansatte, da resten av de ansatte i enheten/kommunen har betalt spisepause. Det blir enklere å rekruttere da alle får de samme arbeidsvilkår, og enklere for arbeidsgiver da pausene kan tas ved behov og ikke etter planlagt tid. Det åpner også for å få til bedre turnuser for de ansatte.

Alternative løsningsmuligheter er at alle i Oppdal kommune ikke har betalt spisepause.

Konsekvens: Hvis ikke kan ansatte søke seg bort fra Boas og til avdelinger hvor spisepausen er inkludert, slik at kompetansen forsvinner. Dette blir også en belastning for arbeidsmiljøet da det er et stadig tilbakevendende tema.

Økning av grunnbemanning til sykepleier.

Dette er et tiltak som ble tatt ut av handlingsplan 2020. Hjemmesykepleien må ta imot flere utskrivningsklare pasienter med betydelige sammensatte behov for videre behandling og omsorg etter Samhandlingsreformen ble innført. Det settes større krav til organisering av tjenesten for å imøtekomme reformens krav til dokumentasjon, kvalitetssikring og elektronisk samhandling. Den demografiske utviklingen viser også at antall eldre øker. Oppgaver som dekker de daglige grunnleggende behov prioriteres. Kliniske vurderinger, helsefremmende og forebyggende arbeid blir nedprioritert. Kompetansen i hjemmesykepleien må styrkes i alle ledd fordi vi forventer en utvikling av flere kompetansekrevende oppgaver. Timer helsetjenester gitt i hjemmet har økt fra 2019 til 2020 med 26.000 timer.

Alternative løsningsmuligheter er omskriving av turnus og spisse sykepleie oppgavene. Dette er gjort, men en ser at en ikke kommer helt i mål med disse tiltakene

Konsekvens: hvis grunnbemanningen ikke øker vil kvaliteten på behandlingen/omsorgen bli redusert. Presset på sykehjemsplasser blir større, og stort arbeidspress på de ansatte fører til slitasje og høyere fravær.

Utvidelse av Hukommelsesteam

Oppdal kommune har etablert hukommelsesteam i 2013. Dette er organisert i hjemmetjenesten og består av 2 sykepleiere med videreutdanning i demens i 20% stilling hver. Teamet har tverrfaglig samarbeid med ergoterapeut og kommuneoverlege.

Hukommelsesteamets oppgave er å bidra til utredning og oppfølging av personer med demens.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Henvendelser	12	13	17	26	30	45	52	255
utredning	9	6	12	20	11	18	13	12
Oppfølging			5	2	10	10	59	8

Alternative løsningsmuligheter er å frigjøre demens sykepleierne fra andre oppgaver. Det har vært prøvd, men da har det vært andre arbeids oppgaver det går ut over.

Konsekvens: Det er viktig at personer med demens får stilt sin diagnose tidligst mulig, for å kunne gi hensiktsmessig behandling og omsorg slik at de kan bo lengst mulig i eget hjem. Økes ikke kapasiteten i demensteamet blir vegen for mange brukere kortere til heldøgnsomsorg, noe som gir betydelig høyere kostnader for kommunen.

Hvilke økonomiske utslag det gir (endrede utgifter)

- 0,67 årsverk sykepleier/helsefagarbeider kr 400 000 inkl sosiale kostnader
- 1,2 årsverk sykepleier kr 852 000 inkl sosial kostnader
- 0,4 årsverk sykepleier kr 284 000 inkl sosiale kostnader

Helse og familie - driftstiltak

Tiltak i prioritert rekkefølge.

1. Lovpålagt psykolog

8. juni 2017 vedtok stortinget en lovfesting ved at psykolog skal være en del av kjernekompetansen i en hver kommune. Kravet gjaldt fra 1. januar 2020. Tiltaket ble fremmet i budsjett for 2020, men ble ikke prioritert.

Kommunen får stadig flere oppgaver som krever ulik kompetanse. Ansvarsdelingen mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten endres, og kommunene tillegges nye oppgaver. Oppdal kommune har vurdert at det er behov for psykolog med spesialitet både på barn og unge, samt på voksne. Med en kommunal psykolog med spesialisering på barn og unge vil personell/tjenester som inngår i kommunale tjenester kunne motta fagstøtte og veiledning. Sannsynligheten for at flere med behov for oppfølging avdekket- og muliggjør tidligere intervensjon. Familier med forhøyet sårbarhet og risiko vil kunne motta lavterskel behandlings- og oppfølgingstilbud. Barn og unge vil i større grad kunne sikres rett hjelp til rett tid også av psykolog når det er behov for det. Kommunen har også et hovedansvar for personer med lettere og forbigående moderate psykiske lidelser. Veiledere og retningslinjer peker videre på psykologen som en viktig del av kommunens tilbud innenfor lokalt psykisk helse- og rusarbeid, inkludert selvmordsforebygging og krisearbeid. Med en kommunal psykolog vil man i betydelig grad kunne yte veiledning til ansatte, bistå i tjenestepanlegging, samtaler med brukere mv. Dette vil styrke målet om tidlig innsats for å forebygge forverring og innleggelser hos brukere med utfordringer knyttet til psykisk helse- og rus. Stillingene er ikke klinisk rettet, men vil jobbe på systemnivå i tråd med mål for å ansette psykolog i kommunene. Det er gjort en utredning og konkludert med behov for å ansette 2 kommunale psykologer med hver sin spesialisering (spesialisering i arbeid med barn og unge samt spesialisering i arbeid med voksne). Med de økonomiske midlene vi har til rådighet er det kun realistisk å kunne ansette en psykologspesialist.

Oppdal kommune har gjort en formell henvendelse til Rennebu kommune for en avklaring om avtaleinngåelse om kjøp av psykolog tjeneste. Samarbeidsavtalen om felles kommunepsykolog er drøftet i administrasjonen og med kommunedirektøren. Oppdal kommune stiller som vilkår at Rennebu kommune medfinansierer 40% stilling til kommunepsykolog f.o.m. 2022. Dette for å sikre rekruttering, stabilitet og kvalitet i tjenesteytingen. Oppdal kommune i enhet helse og familie har etter oppdrag fra kommunestyret omdisponert midler tilsvarende 60% kommunepsykolog ressurs. Rennebu kommune har hatt en gjennomgang av saken og har konkludert med at det ikke ønsker å kjøpe 40% psykologtjenester fra Oppdal.

Oppdal kommune må selv legge inn resterende 40% i handlingsplanen for å ha mulighet til å rekruttere og beholde psykologspesialisten.

Lønn til 1 psykologspesialist kr. 964 000. Driftskostnader kr. 40 000 (husleie, kurs mm.).
Egne midler til 60%: 623 000
Behov for dekning av 40%: 341 000

Konklusjon 40% stilling: kr. 341 000

2. Økning av ergoterapiressurs og hjelpemiddeltekniker

De aller fleste av oss ønsker å bo i egen bolig og delta i skole, arbeid og nærmiljø, selv om vi har funksjonsnedsettelse som unge eller godt voksne. Ergoterapeuter tilrettelegger forhold i omgivelsene og mulighetene for mestring ved kartlegging, trening i dagliglivets gjøremål og tilrettelegging av hjelpemidler i forhold til nedsatt fysisk funksjon, syn, hørsel og hukommelse/kognisjon uansett alder. Ergoterapeuter bidrar på denne måten til et mer inkluderende samfunn, hvor flere kan være aktive og deltagende ved bruk av hjelpemidler, universell utforming, demensvennlige omgivelser, samt velferdsteknologi. I Helse- og omsorgsplan 2018-2025 beskrives det at ergoterapi skal bidra til å fremme befolkningens helse, funksjon, aktivitet og deltagelse gjennom å tilby hjelpemidler og tilrettelegge i den enkeltes miljø for å fremme mestring og ivareta egenomsorg. I Oppdal kommune ventes det en dobling av antall personer over 80 år i løpet av de neste 20 årene. Per dags dato er det kun 1,2 ergoterapeutstillinger for å ta tak i disse utfordringene. I vår tjeneste ser vi at antall henvisninger til ergoterapitjenesten øker, og oppgavene er mer tidkrevende og komplekse. Dette gjelder brukere i alle aldre. Samhandlingsreformen og nedleggelsen av flere rehabiliteringsplasser i 2. linje har ført til en økning i antall henvisninger om tilrettelegging og oppfølging av brukere i hjemmet og på institusjon. Med dagens ergoterapiressurs er det ikke kapasitet til å utføre og følge opp alle henvisninger som kommer innen den tidsramme som er forventet.

I 2019 ble kommunen tildelt prosjektmidler fra fylkesmannen hvor det ble kartlagt og konkretisert besparelser kommunen kan gjøre ved å øke ergoterapiressursen. Prosjektet viser til en økning av livskvalitet på 53,6 % hos deltagerne, og økonomiske innsparinger i reduserte utgifter i omsorgstjenester (sykehjem, matombringing, hjemmesykepleie). Ved å øke ergoterapiressursen vil tjenesten kunne tilby et bedre rehabiliteringstilbud ved at brukerne får hjelpemidler og opplæring til rett tid. Flere barn og unge med funksjonsnedsettelse vil få oppfølging og veiledning i forhold til sine behov for tilrettelegginger. En økt ergoterapiressurs vil føre til at tjenesten kan bidra aktivt i hukommelsesteam og samarbeid om velferdsteknologi og universell utforming. Dette vil kunne redusere behov for hjemmesykepleie og annen bistand i hjemmet, samt utsette behov for institusjonsplass. Dette er i tråd med satsningen i Oppdal kommune om å styrke muligheten til å bo lengst mulig i eget hjem. Ergoterapeuten samhandler tett med hjelpemiddelteknikeren i kommunen, og ved økning av ergoterapiressurs er det derfor nødvendig at hjelpemiddelteknikerstillingen samtidig økes fra 0,7 årsverk til 1,0.

Konklusjon nye ressurser: kr. 665 000
(80% stilling ergoterapeut kr. 511 000 + 30% stilling hjelpemiddeltekniker kr. 154 000)

3. Fosterhjemsveileder i barneverntjenesten

Stortinget har vedtatt en barnevernreform som skal tre i kraft fra 01.01.2022.

Reformen overfører nye oppgaver til kommunene. Reformen innebærer blant annet at kommunene får ansvaret for all veiledning og oppfølging av fosterhjem etter plassering. Reformen innebærer også at all refusjon fra staten v/Bufetat for forsterkningstiltak i fosterhjem opphører. Det siste skal føre til økte rammeoverføringer til kommunene, men fortsatt er det ikke kjent omfanget av økningen. Samtidig vil reformen føre til betydelig økte kommunale egenandeler for institusjonsopphold der egenandelen i dag er på kr 76.900 pr. mnd. pr. klient. Det er klart uttrykt fra statens side at økningen i egenandel ikke fullt ut, men bare delvis, vil bli kompensert ved økte rammeoverføringer fra 2022, også her uten at størrelsen på kommunal egenandel er klar p.t. Dette for å dempe bruken av institusjonsplasser til fordel for plasseringer i forsterkede fosterhjem. Når ungdommers utfordringer forblir de samme, sier det seg selv at reformen vil innebære økt press og utfordringer knyttet til fosterbarn som tidligere ville vært i målgruppen for institusjonsplass for kortere eller lengre perioder. Dette vil igjen gi økt press i retning av økt bruk av forsterkningstiltak i fosterhjem.

Reformen innebærer på dette punktet en stor økonomisk usikkerhet om kostnadsnivået ved bruk av institusjonsplasser, og tilsvarende usikkerhet omkring bruk av forsterkningstiltak i fosterhjem fra 2022.

For å forebygge betydelig utgiftsøkning, uheldig brudd i fosterhjem og bruk av dyre institusjonsplasser, bør Oppdal kommune styrke fosterhjemsarbeidet i tråd med reformen ved å opprette 50% fast stilling som fosterhjemsveileder. Stillingen vil eventuelt også kunne styrke rekruttering, opplæringen og kvaliteten av tilsynspersoner for barn i fosterhjem, et ansvar kommunen allerede tidligere har fått økt ansvar for, men som bør få ytterligere fokus relatert til reformen.

Staten har i 2020 og 2021 gitt stimuleringsmidler til Læringsnettverket Fjellregionen som omfatter barneverntjenesten for Oppdal og Rennebu, barnverntjenesten i Midtre Gauldal og barneverntjenesten for Holtålen, Røros og Os tilsvarende 100% interkommunal stilling som fosterhjemsveileder med Midtre Gauldal kommune. Det er ikke signaler på at stillingen vil bli forlenget i 2022 når reformen trer i kraft. Midtre Gauldal vurderer å foreslå en tilsvarende 50% stilling som fosterhjemsveileder. I så fall kan samlet stilling forbli 100% også i 2022, der stillingen enten kan organiseres som en interkommunal stilling etter vertskommunemodell, eller 2 uavhengige 50% stillinger som samarbeider innen læringsnettverket for de 2 tjenestene. Det er mer uklart om Holtålen, Røros og Os vil foreslå en andel av stillingen videreført.

En 50% stilling vil utgjøre kr. 317 00 på årsbasis, hvorav kr. 238.000 tilfaller Oppdal kommune, mens kr. 79 00 tilfaller Rennebu kommune. I tillegg vil stillingen innebærer økte driftsutgifter i form av bilhold, kalkulert til 100 000, hvorav ca. 75.000 vil falle på Oppdal kommune og kr. 25 000 vil tilfalle Rennebu kommune

Oppdal kommune sin samarbeidsavtale med Rennebu kommune om felles interkommunal barneverntjeneste fra 2010 forutsetter jf. pkt. 2 enighet mellom kommunene om opprettelse av nye faste stillinger/varige økte driftsutgifter. Forslaget vil derfor også måtte oversendes Rennebu kommune til behandling/godkjenning.

Konklusjon nye ressurser Oppdal kommune: 0,5 stilling fosterhjemsveileder inkl. årlige driftsutgifter: kr. 313 000

4. Nestlederstilling ved barneverntjenesten

Det foreslås opprettelse av en 50% stilling som nestleder ved barneverntjenesten. En slik stilling vil sikre en tilstrekkelig kompensering av saksbehandlingskapasiteten ved tjenesten ved opprettelse av en nestlederfunksjon. Dette vil også frigjøre kapasitet hos barnevernleder til en totalt sett styrket lederfunksjon i tjenesten, der leder i dag i betydelig grad selv må kompensere klientarbeid for andre saksbehandlere, gjerne relatert til tvangssaker/rettsaker og delvis saksbehandleres sykefravær.

Forholdet er også omtalt i forbindelse med Arbeidstilsynets tilsyn med barneverntjenesten i 2019: «Marginal bemanning i perioder med sykdom, videreutdanning av ansatte/vansker med å kunne gjennomføre videreutdanning, stort arbeidspress i perioder, særlig knyttet til saksbehandling av tvangssaker/rettsaker og flere større saker som kolliderer i tid, og tidvis for dårlig tilgang til barnevernleder på arbeidsplass ved avspasering/tvangssaker/rettssaker uten fast nestleder ved arbeidsplassen». Arbeidstilsynet angir i sitt brev av 13.09.20 at disse funnene må tas inn i handlingsplanen, i denne sammenheng handlingsplan som følge av kartlegging av vold, trusler og uheldige belastninger. Barnevernloven krever at det til enhver tid er en barnevernleder som er tillagt myndighet i akuttsaker.

Øvrige saksbehandlere er hardt presset på arbeid, med økt fare for sykmeldinger dersom det innføres nestlederfunksjon uten at saksbehandlingskapasiteten blir kompensert.

Oppdal kommune sin samarbeidsavtale med Rennebu kommune om felles interkommunal barneverntjeneste fra 2010 forutsetter jf. pkt. 2 enighet mellom kommunene om opprettelse av nye faste stillinger/varige økte driftsutgifter. En 50% stilling vil utgjøre kr 317 00 på årsbasis, hvorav kr. 238 000 tilfaller Oppdal kommune, mens kr. 79 000 tilfaller Rennebu kommune. Forslaget vil derfor også måtte oversendes Rennebu kommune til behandling/godkjenning.

Konklusjon nye ressurser Oppdal kommune: 0,5 stilling nestleder kr. 238 000

5. Jobbrelatert aktivitetstilbud til unge voksne med utfordringer knyttet til psykisk helse- og rus

Det er en økning av antall unge voksne som har behov for tilrettelagte aktivitetstilbud. Denne brukergruppen faller utenom eksisterende aktivitetstilbud i kommunen. Utfordringer med å mestre dagliglivet sees ofte i sammenheng med behov for tettere oppfølging også i

arbeidslivet. Det å stå utenfor arbeidslivet gir manglende opplevelse av mestring, tilhørighet og det å være en bidragsyter.

Kommunen må videreutvikle de flerfaglige aktivitetstilbudene «Ungdomsgruppa», «JobbUT», og «Nyby» som er samarbeidsprosjekter mellom psykisk helse- og rusarbeid og hjemmetjenesten. Tiltakene fordrer omorganisering av eksisterende aktiviteter i kommunal regi, samt et samarbeid med lokale bedrifter. Økt fokus på sambruk av lokaler og tjenester i Skulesvingen 15 (Huset og Bjørndalshagen dagsenter).

Konklusjon nye ressurser: 0,5 stilling spesialsykepleier kr. 332 000

6. 40% stilling merkantil Helsestasjon, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom

Gjennomsnittsberegning merkantil ressurs, i tråd med ny bemanningsnorm 2021 jf. beskrevet tiltak 8. 2. avsnitt, er beregnet til 20% stilling pr. årsverk jordmor, lege, helsesykepleier eller fysioterapeut. Merkantil personell skal bidra til at fagpersoner i tjenesten i størst mulig grad kan bruke tiden på oppgaver direkte knyttet til planlegging og oppfølging av barn, unge og gravide. Antall faste årsverk jordmor, helsesykepleier og lege er i dag 9,3. Merkantil ressurs er 0,6. Ny bemanningsnorm merkantil er beregnet til 1,86.

Alle gravide, familier med spedbarn, barn og unge i kommunen er i kontakt med tjenesten både gjennom de mange konsultasjonene i de faste programmene og gjennom ekstrakonsultasjoner og målrettet oppfølging. En høy andel av Oppdals befolkning er dermed i kontakt med tjenesten. Helsestasjonen leier lokaler i ODMS KF og har ansvar for å drifte egen resepsjon og sikre utstyr i lokalene. Merkantil ressurs har ansvar for å ta imot brukere, bemanne telefon, sende innkalling til timer, håndtere timebestilling/avbestilling, mottak og fordeling av post og e-meldinger. Merkantil er kommunens meldingsansvarlig i HsPro, bidrar med brukerstøtte lkt, følger opp journalsystem, hjemmeside og informasjon til brukerne. Helsestasjonen kan ikke på samme måte som tjenester som er samlokalisert på Rådhuset eller sykehjemmet, nyttiggjøre seg av felles servicetorg.

For å redusere fare for svikt og utnytte evt. restkapasitet, er det i dag to ansatte som begge bemanner både merkantil funksjon (0,6) og hjemmekonsulentfunksjonen (0,5), i til sammen 1.1 stilling. Løsningen gir mereffekt for ansatte som ikke er alene om oppgavene/oppdragene og for tjenesten ved at evt. restkapasitet hjemmekonsulent en periode kan benyttes til merkantil arbeid, samtidig som tjenesten kan øke kapasitet hjemmekonsulent når særlige behov inntreffer hos målgruppen. Dette medfører imidlertid at helsestasjonen i snitt er uten bemannet resepsjon/merkantil funksjon tilsvarende 2 dager pr. uke, når hjemmekonsulent er ute på oppdrag.

Det er behov for en gradvis økning av merkantil ressurs; i først omgang fra 0,6 stilling til 1.0 stilling.

Konklusjon nye ressurser: 0,4 stilling merkantil stilling kr. 223 000

7. 20% stilling som pedagogisk psykologisk rådgiver

PP-tjenesten har i flere år hatt ansvar for å bistå skolene med systemarbeid som organisasjon- og kompetanseutvikling for å legge opplæringa bedre til rette for barn med særlige behov. I 2016 ble denne bestemmelsen også tatt inn barnehageloven (§19 c) der det står at pedagogisk psykologisk tjeneste skal bistå barnehagen i arbeidet med kompetanse- og utviklingsutvikling for å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med særlige behov. I barnehagene i Oppdal er det forholdsvis få ansatte med spesialpedagogisk utdanning. 20% økning av ressurs i PP-tjenesten vil gi økt mulighet for å følge opp og veilede på det spesialpedagogiske feltet (tidlig innsats) i alle barnehagene (private og kommunale). Slik det er pr. i dag har ikke PP-tjenesten kapasitet til å følge opp de 10 barnehagene godt nok, utover de henviste sakene. Av spesialpedagogisk kompetanse har PP-tjenesten en spesialpedagog/ logoped i 100% og en ansatt med master i spesialpedagogikk (80%). Med en utvidelse av stillingshjemmel ønsker vi å prioritere arbeidet med barn i barnehagealder høyere, da gjennom å veilede barnehagepersonell i det spesialpedagogisk arbeidet.

Det foreligger i tillegg forslag til ny Opplæringslov som overleveres Stortinget våren 2022. I det nye forslaget ligger det en endring i PP-tjenestens ansvarsområde. I dag står det i lovteksten (§ 5-6) at PP-tjenesten skal hjelpe skolen i arbeidet med organisasjons- og kompetanseutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for elever med *særlige* behov. I det nye lovforslaget er ansvarsområdet til PP-tjenesten utvidet til å gjelde *alle* elever og ikke kun elever med særlige behov. Med en økt 20% stillingsressurs vil vi bedre være rustet til å møte nye krav og bestemmelser.

Konklusjon nye ressurser: 0,2 stilling pedagogisk psykologisk rådgiver kr. 146 000

8. Hjemkonsulent i barneverntjenesten

Stortinget har vedtatt ny barnevernreform som trer i kraft fra 01.01.2022.

Reformen innebærer at kommunene i økt grad skal prioritere forebyggende arbeid, men ikke primærforebyggende arbeid.

Barneverntjenesten har pr. i dag for dårlig organisering og av tiltak og for dårlig tiltaksvifte på individ/familienivå. Dagens innsats er enten utført av saksbehandlere selv, eller er tilbud på gruppenivå/tverrfaglig innsats, slik som familiesenter, De Utrolige Årene, arbeidslag tilknyttet skole/barnehager, ungdomslag osv.

Oppdal kommune har ikke styrket verken bemanning i tjenesten eller innført noen faste tiltaksstillinger siden tjenesten ble interkommunal i 2010. All økning i saksbehandlerekapasitet har vært resultat av effektivisering og statlig finansierte stillinger, herav kun 30% tiltaksstilling med fokus på vold og voldsforebygging i nære relasjoner. Øvrige tiltak i barneverntjenesten baserer seg på kjøp av tjenester ved inngåelse av oppdragsavtaler/ansettelse av privatpersoner til bruk som tilsynspersoner i fosterhjem, avlastningstiltak/besøkshjem, aktivitetskontakter, tilsyn under samvær, hjemkonsulent oppdrag osv.

Læringsnettverket Fjellregionen som omfatter barneverntjenesten for Oppdal og Rennebu, barnverntjenesten i Midtre Gauldal og barneverntjenesten for Holtålen, Røros og Os har i dag statsfinansierte prosjektstillinger som omfatter 100% fosterhjemsveileder og 100% miljøterapeut med fokus på hjelpetiltak i saker der vold foregår eller det er mistanke om vold i nære relasjoner. Det er ikke statlige signaler på at stillingene vil bli forlenget i 2022 når reformen trer i kraft.

Som ledd i å styrke det individuelle/familierettede forebyggende arbeidet i barneverntjenesten for å møte nye oppgaver knyttet til barnevernreformen 2022 bør Oppdal kommune sikre en økt tilgang til tiltaksstillinger med utdannet kvalifisert personell. Dette er et viktig bidrag til å forebygge større vansker i familier, samspill mellom barn og foreldre, og foreldreveiledning på individ-/familienivå. Dermed kan økt innsats også forebygge behov for sterkere og mer kostbare tiltak.

Oppdal kommune sin samarbeidsavtale med Rennebu kommune om felles interkommunal barneverntjeneste fra 2010 forutsetter jf. pkt. 2 enighet mellom kommunene om opprettelse av nye faste stillinger/varige økte driftsutgifter. En 50% stilling vil utgjøre kr 317.000 på årsbasis, hvorav kr. 238.000 tilfaller Oppdal kommune, mens kr. 79.000 tilfaller Rennebu kommune. Dette bygger på stilling med krav om 3 årig høgskole/universitetsutdanning, og har ikke medregnet ev. ekstra lønnstillegg for nestlederrollen.

Forslaget vil derfor også måtte oversendes Rennebu kommune til behandling/godkjenning.

Konklusjon nye ressurser Oppdal kommune: 50 % stilling hjemkonsulent kr. 238.000

9. Erfaringskonsulent

Psykisk helse- og rusarbeid er i en omorganisering, hvor ett mål er å styrke tjenestene for personer som har behov for langvarige, sømløse og koordinerte tjenester mht. psykisk helse og rusutfordringer. Vi ser et økende behov i kommunen for denne tjenesten, samt et økende behov for tiltak rettet mot inkludering i arbeid, aktivitet og utdanningsløp for samme målgruppe.

En av utfordringene i møte med brukere med rusutfordringer er å skape gode relasjoner, som danner grunnlaget for videre samhandling. En erfaringskonsulent kan være et godt bindeledd mellom bruker og fagfolk i denne sammenhengen. Egenerfaring kan trolig bidra til at samtalen tar en retning som blir mer nyttig for brukeren.

Erfaringskonsulenten blir en ekstra ressurs i tjenesten, en ny kompetanse der egenerfaring kan bidra inn i relasjoner der annen fagperson står fast. En erfaringskonsulent vil også være en bidragsyter inn mot videre utvikling av tjenestene og som bidragsyter i arbeidsmiljøet generelt. En erfaringskonsulent er en person som arbeider i tjenesten på bakgrunn av at egen erfaring.

Helsedirektoratet gir tilskudd til kommunene som skal bidra til varig kapasitetsvekst i det samlede kommunale tilbudet til personer med rusmiddelproblemer. Det er et prioritert mål å styrke brukermedvirkning og erfaringskompetanse i tjenestene.

Erfaringskonsulenter/medarbeidere med brukererfaring kan ansettes gjennom ordningen.

Tilskuddsordningen er tidsbegrenset på inntil fire (4) år med en årlig reduksjon av tilskuddsbeløp og med et samtidig krav om forankring av stillinger/tiltak i kommunale planverk og budsjetter. Tidsbegrensningen og reduksjonen er kompensert med opptrappingsmidler i rammetilskuddet til kommunene under Opptrappingsplanen for rusfeltet (2016-2020). Oppdal kommune har tidligere år ikke prioritert å bruke rammetilskuddet til formålet.

Ordningen spisses mot en ønsket utvikling med styrking av varige tilbud og tjenester, framfor utprøving av nye prosjektbaserte tiltak. Ordningen skal understøtte kommunenes videre arbeid med å vedlikeholde og videreutvikle rusfeltet i forlengelsen av opptrappingsplanen for rusfeltet. Det legges vekt på blant annet økt brukermedvirkning i tjenestene, tidlig innsats og mer helhetlige og tilgjengelige behandlings- og oppfølgingstjenester.

Tilskudd gis til lønn til stillinger i inntil fire år, med en gradvis årlig nedtrapping. Beregningen tar utgangspunkt i 100 % stillingsressurs. Ved reduksjon i stillingsprosent, skal tilskuddet reduseres tilsvarende.

År 1: Kr 660 000 pr stilling (inkl kr 10 000 i kompetanseutviklingsmidler)

År 2: Kr 550 000 pr stilling (inkl kr 10 000 i kompetanseutviklingsmidler)

År 3: Kr 440 000 pr stilling (inkl kr 10 000 i kompetanseutviklingsmidler)

År 4: Kr 330 000 pr stilling (inkl kr 10 000 i kompetanseutviklingsmidler)

50% stilling Erfaringskonsulent kr. 238 000

Kommunen må da inn med kr 18 000 år 3, kr 93 000 år 4

10. Paraidrettsgruppe for barn og unge voksne

Medisinsk rehabilitering planlegger oppstart av et aktivitetstilbud for barn/ungevoksne med fysisk funksjonsnedsettelse i samarbeid med Oppdal Idrettslag. Tilbudet vil bestå av basistrening en gang i uka for barn/unge voksne (ca.10-30år). Dette vil bli en møteplass hvor barn og unge voksne kan møtes på tvers av ulike idretter, og et møtepunkt for foreldrene. Det vil også bli temadager med sit-ski, pigging, klatring, ridning osv. Tilbudet er i utarbeidelse i samarbeid med Yvette Hoel, prosjektleder for paralympisk idrett Midt-Norge.

Lønnskostnader for instruktør per år: kr. 65 000

Utgifter til halleie per år: 4000

Konklusjon kostnad: kr. 69 000

11. Søknad på øremerket tilskudd til styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten, fordrer at kommunen selv bevilger rammeskudd tildelt formålet

Kommuner som har kunnet dokumentere at de har brukt- og fortsetter å bruke summen frie midler til formålet, har fra 2016 kunnet søke om ytterlig tilskudd i form av øremerkede midler

fra Helsedirektoratet. Oppdal kommune har mottatt tilskudd tilsvarende 1.0 stilling helsesykepleier/jordmor 2016-2020. Svar på søknad for 2021-2024 kommer i mars 2021. Januar 2021 lanserte Helsedirektoratet et nytt verktøy som skal gjøre det lettere for kommunene å beregne og bemanne helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Verktøyet viser oppjustert minimumsbehov (Rapport-1789,2010) for helsesykepleier, lege, fysioterapeut og merkantilt personell, for å oppfylle krav i forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjonen (2018) med tilhørende nasjonalfaglige retningslinjer. Det er varslet at beregningsverktøy for jordmortjenesten og skolehelsetjenesten i grunnskolen skal ferdigstilles løpet av 2021. Grunnbemanningen i skolehelsetjenesten uten prosjektstilling finansiert via tildelt tilskudd HDIR ligger under gammel anbefalt minimumsnorm.

I tillegg til økt bemanning i skolehelsetjeneste, har tilskuddsfinansiert 0,5 ressurs muliggjort målrettede kvalitetsforbedring og drift til nye tiltak. I regjeringens strategi for ungdomshelse 2016-2021 er det et overordnet mål at det skal være bedre tilgjengelighet i lavterskel helsetilbud, tilgjengelige og samordnede digitale tjenester av god kvalitet. Det skal også legges til rette for bedre kunnskapsgrunnlag om helse, levekår og helsetjenestetilbudet til ungdom og voksne. Sosiale medier som en del helsetjenesten til ungdom er relativt nytt og det er risiko for at helsepersonell kommer i konflikt med andre rammer for tjenesten, som dokumentasjonsplikt, taushetsplikt og meldeplikt. Det er fokus på økt kvalitet i helse- og omsorgstjenesten. Kvalitet innebærer at tjenestene blant annet er virkningsfulle, trygge, sikre og utnytter ressursene på en god måte (Stubberud, 2018, s.17). I Oppdal har elevråd og ungdomsråd etterspurt økt tilgjengelighet. I april 2019 stilte kommunestyret blant annet følgende spørsmål til administrasjonen: Vil Oppdal kommune ta initiativ til å legge til rette for en digital helsesykepleiertjeneste. I nært samarbeid med målgruppen er kvalitetsutviklingsprosjekter i skolehelsetjenesten, digital plattform og helsestasjon for ungdom påbegynt. For å opprettholde og imøtekomme nye anbefalinger grunnbemanning, tjenesteproduksjon, effektiv ressursutnyttelse og forbedret kvalitet ut til bruker, er vi pr. i dag helt avhengige av at kommunen kvalifiserer for å søke øremerket tilskudd. Dette fordrer at kommunen styrker tjenesten, med minimum sum tildelt formålet i kommunenes rammetilskudd.

Konklusjon nye ressurser: Kommunen selv bevilger rammestilskuddet tildelt helsestasjons- og skolehelsetjenesten

12. Behov for samlokalisering av tjenestene; helsestasjon- og skolehelsetjenesten, psykisk helse- og rusarbeid, barneverntjenesten, PP-tjenesten og medisinsk rehabilitering

En dør inn – samlokalisering. Det vil være en stor verdi for samhandling og ressursutnyttelse om tjenestene i helse og familie samlokaliseres. I dag er psykisk helse- og rusarbeid og medisinsk rehabilitering lokalisert ved OHS (Oppdal helsesenter), barneverntjenesten og PP-tjenesten på rådhuset og helsestasjon- skolehelsetjenesten ved ODMS (Oppdal distriktsmedisinske senter). Det er ingen mulighet for dekning innen egen budsjetttramme til å leie lokaler til samlokalisering. Pr. i dag betaler enheten kun husleie ved ODMS. Samlokalisering av alle tjenestene i enhet Helse og familie er et langsiktig mål.

Konklusjon leie av nye lokaler til samlokalisering: Uvisst

Kirkelig fellesråd - investeringstiltak

Brannsikring kirker, kommunal andel

Investering: 5.800.000 kroner i 2022.

Vinteren 2020/2021 ble det gjennomført en kartlegging av brannsikkerhet i oppdalskirkene. Det meste av tiltak er på plass, men ingen av kirkene har automatisk slukkeanlegg. Kirkevergen og Kirkelig fellesråd ønsker i 2021 å gjennomføre prosjektering (forprosjekt) og eventuelt anbudsutlysning på etablering av automatisk slukkeanlegg, samt mindre oppgraderinger i Oppdal kirke, Lønset kirke og Fagerhaug kirke. Forprosjektet finansieres av kirkens egne midler. Dette under forutsetning at Oppdal Kirkelige Fellesråd samtykker i avgjørelsen, og at kommunalt bidrag for sprinkling av kirkene vedtas i Handlingsplan 2022-2025.

I kartleggingen som er gjennomført er det sett på ulike muligheter for tilskudd for investeringene, samt estimert eget bidrag fra kirkene. På nåværende tidspunkt er det stor usikkerhet til hvor stor investeringene vil bli, og det er benyttet erfaringstall fra tilsvarende prosjekter på andre kirker som grunnlag for estimatene.

Prosjektene vil i sin helhet bli gjennomført av Kirkelig fellesråd og Kirkevergen, men det søkes midler til finansiering av prosjektene. Endelig kostnad kommer når prosjektering og anbudsprosess er gjennomført.

Kostnadsestimat:

	Estimat kostnader (inkl.mva)	Herav mva	Kostnad eks mva	Estimert tilskudd	Finans.- behov	Egenkapital kirken	Ønsket kommunalt bidrag
Oppdal kirke	2.500.000	500.000	2.000.000	300.000	1.700.000	100.000	1.600.000
Lønset Kirke	2.100.000	420.000	1.680.000	200.000	1.480.000	50.000	1.430.000
Fagerhaug kirke	1.200.000	240.000	960.000	100.000	860.000	50.000	810.000
Sum	5.800.000	1.160.000	4.640.000	600.000	4.040.000	200.000	3.840.000

Det presiseres at dette er estimat basert på erfaringstall fra andre tilsvarende prosjekter og den begrensede kunnskapen gruppen har både på praktisk gjennomføring og priser i markedet.

Det er først etter at prosjektering og anbudsgjennomføring man har den endelige kostnaden på de ulike prosjektene.

Den Norske Kirke
Oppdalskirkene

Kommunestyret i Oppdal vedtok i møte 01.10.2020 følgende:

«Kirkene i Oppdal er blant våre største kulturskatter og institusjoner som bygdefolket på hvert sitt vis har sterke bånd til. Det er i kommunens interesse og innenfor vårt ansvarsområde å ta vare på disse byggene på best mulig måte.

Gammel og historisk bygningsmasse krever ekstra oppmerksomhet når det gjelder brannvern og sikring. Slik det er i dag er kirkene i Oppdal ikke forsvarlig sikret mot brann.

I løpet av det kommende året skal Oppdal kommune ta initiativ til et samarbeid med kirkevergen og kirkelig fellesråd for å initiere et forprosjekt med påfølgende gjennomføring av forsvarlig brannvern og annen sikring av kommunens kirker der man først skal søke å sikre forsvarlig finansiering via kommunale tilskudd over kommende budsjett, kirkens egne midler og forskjellige tilskuddsordninger fra det offentlige og private aktører».

På bakgrunn av ovennevnte vedtak tok kommunedirektøren kontakt med kirken i Oppdal og følgende gruppe ble dannet for å kartlegge brannsikkerheten i Oppdals kirkene og muligheter for ytterligere bedring av brannsikkerhet.

Gruppen har bestått av:

Aina Volden – Kirkeverge (Kjell Nakken har delvis vært stedfortreder)

Oddbjørn Ressem – Leder Oppdal kirkelige fellesråd

Eva Marie Spilleth – Brannmester TBRT

Per Olav Lyngstad – Prosjektleder bygg Oppdal Kommune

Gruppen har forstått vedtak i kommunestyret slik:

- Kartlegge dagens tilstand/situasjon på sikring mot brann ved kirkene i Oppdal
- Kartlegge muligheter for å forbedre brannsikring av kirkene i Oppdal
- Opprette dialog med Riksantikvaren for å kvalitetssikre at tiltak for ytterligere brannsikring av kirkene er i henhold til Riksantikvarens retningslinjer og krav
- Se på annen sikring av materiell i Oppdalskirkene, herunder restverdisikring av kulturhistoriske gjenstander
- Kartlegge muligheter for finansiering, herunder tilskudd fra offentlige og private aktører.

Gruppen har gjennomført to møter og en befaring i Oppdal kirke, Lønset Kirke og Fagerhaug kirke. Det var i gruppens hensikt å besøke Voll kirke i Rennebu som har fått oppgradert brannsikkerheten med nytt sprinkleranlegg for noen år siden, men på grunn av koronasituasjonen har ikke dette latt seg gjennomføre.

Befaring på kirkene viser at det meste av enkle brannsikringstiltak er på plass, noe også årlig tilsyn fra brannvesenet viser. Alle de tre kirkene har varslingsystemer for brann og tilstrekkelig med rømningsveier. Befaringen avdekket enkelte punkt som kan utbedres og kirkevergen har tatt disse til etterretning i det videre brannvernarbeidet.

Oppdalskirkene er vakre, gamle og godt bevarte kirker. De rommer uerstattelige og verdifulle gjenstander. Minst like viktig er den høye affeksjonsverdien kirken representerer for hele bygda. Den utgjør en stor rolle for identiteten til innbyggerne.

Hele 80% av Oppdals befolkning er medlemmer av Den norske kirke og de har alle på sin egen måte en sterk tilknytning til kirkebygget.

Kirken bærer med seg utrolig mye historie over 370 år. Her har bygdas folk blitt døpt, konfirmert, viet og gravlagt gjennom generasjoner.

«Maret på Vang» og Lønset kirke er nasjonale kulturminner med sterk forankring i fjellbygda. Hvordan hadde det vært å miste kirken i en fryktelig brann?

Hva mister vi da?

Og hva vil det gjøre med oss som bygdesamfunn?

«Når folk gråtende samler seg rundt en brennende kirke, er det ikke tapt tømmer og plank de sørger over. Det er kontakten med folkekirken som forsvinner foran øynene deres.»

Ingrid Staurheim PhD, Fagdirektør KA Arbeidsgiverorganisasjonen for kirkelige virksomheter som har skrevet en avhandling om kirkebygg og identitet.

Det koster bare penger å sikre kirkene våre. Det er betraktelig mye mer kostbart å miste en kirke i en brann. Kalkyler fra kommuner som har opplevd kirkebrann viser ofte at totalsummen etter en kirkebrann overgår summen det ville kostet å sikre alle kommunens kirker tilstrekkelig i forkant.

Så automatisk slokkeanlegg er en lønnsom investering.

De fleste branner starter når det ikke er folk tilstede i bygget, og gjerne om natten. Derfor er det så viktig med automatisk slokkeanlegg. Påsatt brann er dominerende årsak til kirkebranner og de fleste påtenninger starter fra utsiden.

Oppdal Kirke.

Oppdal kirke har i disse dager fått bygd nytt sakristi og det er også gjennomført montering av utvendig detektering av brann, såkalt sniffeanlegg. Dette er en betydelig oppgradering av sikkerheten for kirken med tanke på en eventuell påsatt brann utvendig. Kirken er en korskirke bygd i tømmer i 1651 og den representerer uerstattelige kulturhistoriske verdier. Oppdal kirke har status som listeført etter kulturminneloven hos Riksantikvaren som særlig verneverdig.

Kirken har heldekkende brannalarm-anlegg med direkte overføring til Midt-Norge 110-sentral.

Kirken er ikke sprinklet og i arbeidet har gruppen sett på mulighetene for å kunne etablere dette. Det er gjort en kartlegging av tilgjengelig vannmengde i området og ifølge beregninger ligger vanntilførsel på ca 50 l/s tilgjengelig i veien ved inngangspartiet. Ved befaringen ble det sett på mulighetene for plassering av en eventuell sprinklersentral og funnet plass for mulig plassering av denne i kjeller der det er tilgjengelig areal uten de store bygningsmessige inngrepene.

Kirken står for 80 gudstjenester i året samt vielser, gravferd, dåp, konfirmasjon og konserter.

Det konkluderes med at brannsikkerheten og branntekniske installasjoner i Oppdal kirke er tilfredsstillende, men det er svært ønskelig å få etablert sprinkleranlegg for å kunne ta vare på kirkebygget dersom en brann skulle oppstå.

Lønset kirke.

Lønset kirke er en åttekantet kirke bygd i tømmer i 1863. Den er listeført etter kulturminneloven som særlig verneverdig hos Riksantikvaren.

Lønset kirke er den kirken i Oppdal som ligger lengst unna brannstasjonen og vil på denne måten ha den lengste utrykningstiden av kirkene. På bakgrunn av dette er det kanskje enda viktigere her at varsling og eventuell slukking iverksettes raskt dersom en brann skulle oppstå.

Kirken benyttes hver tredje helg til gudstjeneste samt til vielse, dåp, gravferd og konserter. Lønset kirke har heldekkendebrannalarm-anlegg (ikke adresserbart) men overføring til Midt-Norge 110-sentral. Det konkluderes med at brannsikkerheten og branntekniske installasjoner i Fagerhaug kirke er tilfredsstillende, men det er ønskelig å få etablert sprinkleranlegg for å kunne ta vare på kirkebygget dersom en brann skulle oppstå.

Kirken er ikke sprinklet og det er også her sett på hvor mye vann man har tilgjengelig i området.

Da det ikke finnes beregninger på vannkapasitet ble det gjort fysiske tester der man fylte opp Trøndelag Brann og Redningstjenestes tankbil og tok tiden på hvor lang tid det tok å fylle denne. Beregnet vannmengde tilgjengelig i området ligger på ca 6,5 l/s noe som gjør montering av sprinkleranlegg til en mer komplisert oppgave enn Oppdal kirke. Fra Lønset vannverk opplyses det at det skal være mulig å få noe høyere trykk enn dagens situasjon, da det er satt inn trykkreguleringsventiler for å forhindre overtrykk i systemet.

Det antas at disse kan justeres opp noe. For å kunne koble kirken opp mot rørgate med nevnte kapasitet må det påberegnes graving fra kirken og over Storlidalsvegen for tilkobling. Antatt strekk på ca 150 meter gjennom kirkegården.

Et tradisjonelt sprinkleranlegg har behov for en viss mengde vann i sekundet for å fungere. På kirker med mindre vannmengde tilgjengelig er det mulig å benytte seg av andre typer sprinkleranlegg, være seg for eksempel vanntåkeanlegg. Denne typen anlegg er mer

plasskrevende og behøver mer tilsyn da det benyttes gass sammen med det vann man har tilgjengelig for slukking av en eventuell brann.

Det konkluderes med at man her behøver hjelp fra rådgivende ingeniører for å finne en god løsning for et eventuelt sprinkleranlegg.

Det ble også her sett på muligheten til å plassere en eventuell sprinklersentral i bygget, men det lot seg ikke gjøre å finne areal egnet til formålet. Dersom man i videre kartlegging konkluderer med at vanntåkeanlegg må monteres, er det sannsynlig at det må bygges på rom for dette på Lønset kirke.

Brannvarslingsanlegget i Lønset kirke er av eldre årgang, og det anbefales at dette oppgraderes. Det estimeres en kostnad på dette på 100-150.000 kroner avhengig av hvilken type man velger.

Et gjentakende punkt på rapporter etter branntilsyn på Lønset kirke har vært brannsikkerheten på varmeovner plassert under benker i kirken og avstand til treverk. Det er gjennomført el-kontroll på disse og de er funnet i orden, men det anbefales at alternativ oppvarmingskilde i kirken søkes innarbeid i brannvernarbeidet.

Med de faktorer som nevnt rundt tilgjengelig vannmengde på Lønset kirke og usikkerhet på om det er mulig å etablere sprinkleranlegg uten å oppgradere vannmengder, er det vanskelig å estimere kostnader her.

Fagerhaug Kirke

Fagerhaug kirke ble oppført i 1921 som bedehus og ombygd til kirke etter 1950 og vigslet som kapell i 1959. Kirken er ikke registrert hos Riksantikvaren. Kirken leies ut til katolikkene og det gjennomføres 6 gudstjenester i Fagerhaug kirke i løpet av året som er i regi av kirken.

Befaring viser at brannsikkerheten er godt ivaretatt, noe også tilsyn bekrefter. Kirken er ikke sprinklet.

Vannmåling på Fagerhaug er gjennomført og vannforsyning ligger på ca 16,5 l/s.

Ved befaring ble det konstatert at det skal være mulig å plassere en eventuell sprinklersentral i sokkeletasje.

Det konkluderes med at brannsikkerheten og branntekniske installasjoner i Fagerhaug kirke er tilfredsstillende, men det er ønskelig å få etablert sprinkleranlegg for å kunne ta vare på kirkebygget dersom en brann skulle oppstå.

Videre framdrift.

Kirkevergen har vært i kontakt med KA (Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter), Riksantikvaren, Kulturminnefondet og Uni Stiftelsen for å se på mulighetene til å kunne motta økonomisk støtte til en eventuell oppgradering av brannsikkerheten i kirkene i Oppdal i form av etablering av sprinkleranlegg.

Følgende muligheter finnes blant annet:

Riksantikvaren
Uni Stiftelsen
Gjensidige Stiftelsen
Kulturminnefondet

Kirkevergen vil i tiden fremover være spesielt oppmerksom på og jobbe med å kartlegge de forskjellige type fondene som finnes for å søke om tilskudd til dette prosjektet. Vi har tro på at mulighetene er store for å kunne få større beløp i tilskudd enn det vi beskjedent har estimert. Og det er spesielt med tanke på at to av kirkene våre, Oppdal og Lønset, er listeført hos Riksantikvaren som særlig verneverdige.

Det finnes flere typer tilskudd basert på forskjellige tema, som blant annet brannsikkerhet i kirker, varierer fra år til år. Og der kommer kirkevergen til å holde seg oppdatert slik at alle relevante søknader blir plukket opp og søkt på underveis.

Det har i arbeidet vært vanskelig å kunne estimere hvor mye tilskudd man i prosjektene kan forvente å motta fra de ulike organisasjonene. Erfaringstall fra andre kirker viser at det i tilsvarende prosjekter har vært mottatt støtte i størrelsesorden fra 100.000 til 900.000 kroner. Eksakt sum vurderes i de ulike prosjektene basert på mottatte tilbud og totalsum på prosjektene. Det er derfor vanskelig å estimere eventuelle tilskudd på dette tidspunkt og gruppen har valgt å legge seg på en nøktern linje når estimatene er satt.

Kirkevergen har også opprettet kontakt med Riksantikvaren for å få erfaringstall fra tilsvarende prosjekter.

Her vises til kontakt med Trondheim kirkelige fellesråd ved Nils Jørgen Brå som har jobbet med lignende prosjekter i Byneset kirke og Lade kirke. Der har vi fått noen erfaringstall med tanke på både prosjektering og sprinkler. Firmaet Rambøll er også kontaktet for å få et estimat på prosjektering med hjelp av en brannkonsulent.

Det har også vært innhentet informasjon fra de kirkelige fellesrådene Støren, Melhus, Rennebu, Vestre Slidre, Flesberg og Askvoll.

Oppdal kirke.

Ut fra befaring og kartlegging av Oppdal kirke, mener gruppen at etablering av et tradisjonelt sprinkleranlegg skal være gjennomførbart uten store utfordringer. Videre kartlegging krever kompetanse på feltet.

For å estimere kostnader for etablering av tradisjonell sprinkler i Oppdal kirke har gruppen konferert med andre kirker som har gjennomført denne type sprinkling i kirker med tilsvarende størrelse. Det oppleves at det er stort sprik mellom erfaringstall, noe som gjør det vanskelig å estimere kostnader.

Priser på tilsvarende prosjekt varierer fra 1,8 millioner til 3,6 millioner kroner.

Basert på erfaringstall estimeres det en kostnad på tradisjonell sprinkling av Oppdal kirke til 2.5 millioner kroner inkl mva.

Lønset kirke.

Ut fra befaring og karlegging av tilgjengelig vannmengde på Lønset kirke, opplever gruppen det svært utfordrende å skulle estimere kostnader på etablering av sprinkler. På grunn av tilgjengelig vannmengde på ca 6,5 liter/sekund kan det være vanskelig å gjennomføre tradisjonell sprinkling her, noe som medfører at man eventuelt må etablere vanntåkeanlegg. I befaring er det ikke funnet plass til sprinklersentral, noe som kan medføre behov for at det må bygges areal for dette i prosjektet. Dette vil være en kostnadsdriver. Eventuelle løsninger med tanke på tilgjengelig vannmengde og behov for areal må prosjekteres av rådgivende ingeniør i det videre arbeidet.

Som nevnt er det vanskelig å estimere kostnader her på nåværende tidspunkt før eventuell prosjektering er gjennomført.

Erfaringstall fra andre prosjekt i samme størrelse med vanntåkeanlegg ligger mellom 1-1,2 million kroner (tall fra 2019). I tillegg må det tas høyde for ca 150 meter med graving gjennom kirkegården for tilkobling av vann på motsatt side av Storlidalsvegen, samt også eventuell bygging av arealer for å få plass til sprinklersentral og gasslager.

Etablering av sprinkling på Lønset kirke og oppgradering av brannvarslingsanlegg estimeres til 2,1 millioner kroner inkl mva.

Fagerhaug kirke.

Ut fra befaring og kartlegging av Fagerhaug kirke, mener gruppen at etablering av et tradisjonelt sprinkleranlegg skal være gjennomførbart uten store utfordringer. Videre kartlegging krever kompetanse på feltet.

Etablering av sprinkling på Fagerhaug kirke estimeres til 1,2 millioner kroner inkl mva. basert på størrelse og tilgjengelig vannmengde.

Kostnadsestimat:

	Estimat kostnader (inkl.mva)	Herav mva	Kostnad eks mva	Estimert tilskudd	Finans.- behov	Egenkapital kirken	Ønsket kommunalt bidrag
Oppdal kirke	2.500.000	500.000	2.000.000	300.000	1.700.000	100.000	1.600.000
Lønset Kirke	2.100.000	420.000	1.680.000	200.000	1.480.000	50.000	1.430.000
Fagerhaug kirke	1.200.000	240.000	960.000	100.000	860.000	50.000	810.000
Sum	5.800.000	1.160.000	4.640.000	600.000	4.040.000	200.000	3.840.000

Det presiseres at dette er estimat basert på erfaringstall fra andre tilsvarende prosjekter og den begrensede kunnskapen gruppen har både på praktisk gjennomføring og priser i markedet.

Det er først etter at prosjektering og anbudsgjennomføring man har den endelige kostnaden på de ulike prosjektene.

Prosjektene vil i sin helhet bli gjennomført av Kirkelig fellesråd og Kirkevergen.

For å få gjennomføre prosjektering og innhenting (forprosjekt) av tilbud ønsker kirken i Oppdal å engasjere rådgivende ingeniør for å prosjektere etablering av sprinkleranlegg i kirkene i Oppdal i 2021. Prosjekteringen finansieres av kirkens fond og estimeres til kroner 300.000 inkl mva. Dette under forutsetning at Oppdal Kirkelige Fellesråd samtykker i avgjørelsen, og at kommunalt bidrag for sprinkling av kirkene vedtas i Handlingsplan 2022-2025.

Dersom man får gjennomført dette arbeidet i 2021 vil man ha mer eksakte priser til høsten.

Oppdal 12.03.2021

Aina Volden
Kirkeverge/daglig leder
Oppdal Kirkelige Fellesråd

Oppdal kulturhus KF - driftstiltak

Økt ramme til Oppdalsmuseet

Oppdal kulturhus overtok driftsansvaret for Oppdalsmuseet fra 1. januar 2015. Museet består av 35 bygninger og nærmere 5.000 gjenstander. Tre av bygningene er fredete bygg. Siden vi tok over har vi fått på plass styringsverktøy og systemisert arbeidet. Vi har utarbeidet detaljerte tiltakslistene knyttet til alle bygninger og det er mer enn nok av vedlikehold, reparasjoner og ulike tiltak som må iverksettes. Kulturhuset har lagt til ett årsverk for å drifte museet. Vi har også tatt de økonomiske løftene med å få på plass brannvarslingsanlegg samt en oppgradering av det elektriske anlegget.

Museet er en viktig institusjon og identitetsfaktor i ei bygd som Oppdal. Vi som drifter museet ønsker både å ta vare på det vi har samtidig som vi må utvikle videre. Nå ønsker vi å ta museet videre fra bondesamfunnet på 17-1800-tallet og til det som har preget Oppdal de siste 100 år. Dette er viktig for at museet skal være relevant og interessant for nye generasjoner. Vi er ambisiøse og har laget planer på mål- og strategi, arealdisposisjon og flere nye prosjekter, bl.a. i samarbeid med frivillige grupperinger.

Kulturhuset kan ikke alene og uten å få tilført midler ta ansvaret for å utvikle museet. Vi står ved et veiskille hvor vi må vurdere om vi skal være et tilnærmet «forvaltningsmuseum» som

tar vare på det vi har og ferdig med det, eller om vi tydelig skal ta museet inn i det 21. århundre.

Vi ønsker en økt ramme på kr 1.000.000 til museets virksomhet.

Økt ramme til kulturskolen

Kulturskolen har økt sin aktivitet og sine tilbud gjennom mange år. Det har vært holdt fokus på kjernevirksomheten; et bredt sammensatt kulturtilbud og -opplæring til barn og unge. Kulturskolen er attraktiv og etterspørselen øker. Det har gitt kulturskolen utfordringer med ventelister samt administrativt underskudd.

Elevtallet økte kraftig høsten 2015, da kulturskolen overtok 115 dansere og 4 dansepedagoger fra tidligere Dansesenteret i tillegg til sine egne kulturskoleelever. Etter det har både venteliste og elevtall fortsatt å øke, men ressursen til å administrere elever/foreldre/foresatte/ansatte har ikke økt i samme takt som elevtallet. Situasjonen har vært en belastning på den lille administrasjonen kulturskolen har, og har flere ganger ført til sykemeldinger og lengre fravær.

For å kunne gi et forsvarlig tilbud og videreutvikle dette søkte vi i 2019 om en økning i kulturhusets rammer på kr 600.000. Det ble innstilt på dette i behandlingen i juni, men ble trukket tilbake i budsjettbehandlingen i 2019. Da hadde foretaket allerede utlyst og engasjert personell mtp oppstart fra 1. januar 2020. Så kan man si at dette var en tabbe, men vi hadde både ønske og stort behov for å gjøre noe med disse utfordringene.

Vi ønsker en økt ramme på kr 300.000 til kulturskolens virksomhet.

Oppdal kulturhus KF - investeringstiltak

Kino - Digitalisering 2.0

Oppdal kulturhus la om til digital kino i 2011. Det 10 år gamle utstyret er klar for utskifting og garantien går ut i februar og mars 2021.

På oppdrag fra eierkinoene i Kinoalliansen er det gjennomført et anbud på innkjøp av oppgradert utstyr. For vår del er det aktuelt med to stk projektorer med avspillingsservere og TMS (Bibliotekserver). En komplett investering for begge saler inkl. 10 års garanti og installasjon ligger på om lag 2 millioner kroner.

Det er risikofyllt å kjøre videre på gammelt utstyr. Ikke minst er det kostbart siden vi ikke får fornyet garantier og forsikringspremiene vil bli høye. Kinoen er et viktig aktivum, ikke bare for kulturhuset, men for Oppdal som bosted og hyttekommune.

Det er lagt inn som en forutsetning i anbudet at kinoene kun kjøper om man har finansieringsavtaler på plass.

Vi får en årlig besparelse på kr 25.000 siden dagens Xenonpærer byttes ut med laser.

Å opprettholde og styrke kinotilbudet vil bidra med viktige inntekter til foretaket.

Investeringskostnaden anslås til kr 2.000.000.

Kulturskole og badeanlegg - Ombygging og rehabilitering

Kommunestyret gjorde flg. vedtak i juni 2017; «Kulturhuset tilføres investeringsmidler på kr 2.520.000 i 2018. Det gjennomføres bygningsmessige endringer der lovpålagte tiltak prioriteres. Tiltaket finansieres med 0,45 millioner i momskompensasjon og 2,05 millioner i lån fra kapitalfondet.»

I ht investeringsplanen skulle dette fordeles med 500 + 985 + 985 på hhv inngang + lærerom + billedfagsrom, til sammen kr 2.470, inklusive et egenbidrag på 410. Dette var veldig optimistiske anslag og inngangsprosjektet dvs. utbedringer dør, garderobe og WC i foaje tok det meste av disse bevilgningene.

Vi må derfor søke ny og ekstraordinær støtte fra kommunestyret for å kunne utbedre de to gjenstående rommene; administrasjon/lærerrom og billedfagsrom. I tillegg vil det være naturlig i

«samme slengen» å gjennomføre en rehabilitering av hele den nordlige murveggen i badeanlegget, hvor det ser ut til å være vesentlige fuktskader.

I taket over badeanlegget er det altså planlagt rom som lærerne i kulturskolen kan benytte. Det er skissert konstruksjon av rom langs betong- og ståldragerne, med inngang og lysinnslipp mot bibliotekets tidsskriftavdeling og foaje samt ut mot inngangspartiet.

Vi frykter omfattende råteskader i vegg. Dette må tas før det blir en sikkerhetsrisiko og badeanlegget i verste fall stenges.

Investeringskostnaden anslås til kr 4.375.000.

Tekniske tjenester - 0.1 Driftstiltak Samferdsel- og Byggavdelingen

0.1.1 Økte driftsmidler Byggavdelingen

Oppdal kommunes samlet bygningsareal for boliger, skole, barnehager, sykehjem, bygninger for omsorg, idrettshall og andre bygg utgjør tilsammen 49.469 m² - (formålsbygg og andre bygg 36020 m², boliger 13.449 m²). Året 2019 brukte kommunen kr. 73,-/m² til vedlikehold av bygningene i snitt (Kostra).

NKF – Norsk kommunalteknisk forening mener at byggeier bør bruke mellom kr. 150-200,-/m² til vanlig driftsvedlikehold for å kunne opprettholde tilstanden på et bygg. Med et forsiktig anslag betyr det at vedlikeholdsposten for kommunen bygg bør økes med kr.50,-/m² – det vil si kr. 2.473.450,-. Hvis vi øker til 150,-/m² måtte økningen være kr. 3.809.113,-.

Samlet økning av driftsramme vedlikehold kommunale bygninger kr. 2,5 mill.

0.1.2 Bortfall av leieinntekter Statens hus

Skatteetaten har flyttet ut av Statens hus fra 30.04.2019. Det ble arbeidet med utleie av lokalene, primært til kommunens egne virksomheter. Innvandrer-tjenesten flyttet inn høsten

2020. Innvandrertjenesten betalte kr. 270.000,- i husleie pr. år for tidligere lokaler. Husleieinntekt fra Skatteetaten utgjorde 430.000,-/år.

Netto bortfall av leieinntekter utgjør kr. 160.000,- pr. år.

0.1.3 Bortfall av leieinntekter ved gratis halleie til barn- og ungdomsaktiviteter

Det vises til kommunestyrets behandling av sak om aktivitetsstøtte og utleiepraksis ved utleie av Oppdal kommunes idrettshall (sak 180/2019 - møtedato 12.12.2019).

Samlet leieinntekt fra utleie av kommunens idrettshall i 2020 utgjorde kr. 125.000,-. Utleie i 2020 ble nok noe påvirket av covid 19, så det kan forventes noe mer utleie i 2021.

Anslagvis mener vi det kan forventes leieinntekter tilvarende kr. 200.000,-, for senere år.

Forventet husleieinntekter før vedtatt redusert leiesats til barn og ungdom og etter at fylkeskommunens idrettshall kom i bruk var beregnet til kr. 450.000,-/år.

Netto bortfall av leieinntekter ved gratis halleie utgjør kr. 250.000,- pr. år.

0.1.4 Bedre standard på vedlikehold av GSV, jf. tiltak 15 i vedtatt klima- og energiplan

I vedtatt klima- og energiplan ønsker Kommunestyret å legge til rette for økt sykling: «*Oppdal kommune har høy kvalitet på vedlikehold og drift av gang- og sykkelvegnettet både sommer og vinter*». For å imøtekomme kommunestyret bes det om kr 300.000 for å bedre sommer- vintervedlikeholdet av kommunens GSV.

0.1.5 Bortfall av leieinntekt ved utflytting fra eksisterende brannstasjon

Dagens leieinntekter for utleie av brannstasjonen forsvinner når TBRT flytter ut. Dette dreier seg om kr 350.000 årlig.

0.1.6 Overtakelse av 0,6 km veg Bjørkmoflata

Kommunen har overtatt 0,6 km veg i Bjørkmoflata. Dette krever 60.000 kr i økte driftsutgifter. Dette må kompenseres.

1.1.14 Bru over Ålma – kommunal delfinansiering (Trøndelag fylkeskommune)

Drift: kr. 5 mill. i 2025

Ved en 200-årsflom vil Ålma gå over sine bredder og vannet vil flomme innover store deler av sentrum. For å sikre verdier må sentrum sikres med ny bru over Ålma i O. Setroms veg (fylkesveg) slik at elva lettere kan passere denne «flaskehalsen». Tiltaket er ment å være et grunnlag i forhandlinger med Trøndelag fylkeskommune for at brua kan skiftes ut i fylkeskommunal regi.

Oppdal kommune har fått utarbeidet *flomvurderingsrapport* og er gjennom dette arbeidet gjort kjent med at store deler av Oppdal sentrum ligger i flomsone dersom det skulle oppstå såkalt 200-årsflom med klimapåslag og dermed også ved 1000-årsflom med klimapåslag. I rapporten angis det nødvendige sikringstiltak og det fremgår at den klart beste løsningen er å skifte ut eksisterende bru på Ola Setroms veg over elva Ålma. I tillegg til å skifte ut brua, må det også gjøres ytterligere tiltak, herunder å senke elvebunn og etablere murer/voller langs elveløpet.

Formannskapet er orientert om dette i sak 19/51, 26.11.2019.

Oppdal kommune har etter tilsyn 25.04.2017 fått pålegg fra Arbeidstilsynet om etablering av tilfredsstillende arbeidslokaler, inkludert personalrom for ansatte i Trøndelag brann- og redningstjeneste avd. Oppdal. I brev av 15.04.2019. fra Arbeidstilsynet framgår bl.a. følgende:

«Oppdal kommune må utarbeide planer og gjennomføre tiltak som sikrer at arbeidslokalene ved brannstasjonen blir utformet og innredet slik at de enkelte arbeidsplasser, inkl. personalrom tilfredsstillende kravene i forskrift om utforming og innretting av arbeidsplasser og arbeidslokaler.»

Det er ikke mulig å imøtekomme påleggene fra Arbeidstilsynet uten at det bygges ny brannstasjon. I brev datert 19.03.2020 har Arbeidstilsynet pålagt Oppdal kommune tvangsmulkt, kr. 10 000,- pr dag etter fastsatt frist for oppfyllelse 31.12.2021.

Ny brannstasjon kan ikke realiseres før det er inngått avtale om tiltak som gjør at sikkerhetskravene i TEK 17 er oppfylt.

Kommunal- og Moderniseringsdepartementet godkjente ved brev datert 26. oktober 2020, Detaljregulering for ny brannstasjon i Klokksvingen med ett av flere vilkår:

*«Før det kan gis byggetillatelse, må det foreligge **en forpliktende avtale om finansiering og gjennomføring av tiltak** for å utbedre broen over Álma i Ola Setroms veg, og nødvendige forebyggende tiltak i og langs elva.»*

Flomsituasjonen har allerede skapt betydelige utfordringer i forbindelse med plan- og byggesaker i sentrum. En videreutvikling av Oppdal sentrum er helt avhengig av at sikringstiltakene gjennomføres, noe som må skje så raskt som mulig slik at sentrumsutviklingen ikke stopper opp.

Brua over Álma på Ola Setroms veg er eid av Trøndelag fylkeskommune. Oppdal kommune har ved flere anledninger i møter, brev og e-post anmodet Trøndelag fylkeskommune om å ta ansvar for utskifting av brua og bedt om orientering om framdrift for dette.

Signalene fra fylkeskommunen er at utskifting av denne brua ikke vil bli prioritert da den er i god stand, og det er flere andre bruer som av sikkerhetsmessige årsaker må skiftes på grunn av at de er i dårlig forfatning.

Det har versert ulike kostnadstall for nødvendige sikringstiltak ved skifte av bru, og det forutsettes at brueier framlegger konkret kostnadsberegning.

Hovedutvalg for veg i Trøndelag fylkeskommune vedtok følgende i 77/20, 21.12.2020:

«HUV ber fylkesrådmannen i samarbeid med Oppdal kommune å utarbeide en plan for utskifting av bru over Álma FV 6518 i Oppdal sentrum. Planarbeidet finansieres over planleggingsprogrammet. Det forutsettes at Oppdal kommune bidrar med inntil 50% av planleggingskostnaden».

Dersom det skal være mulig å realisere ny bru over Álma med det første, synes det nødvendig at Oppdal kommune avklarer med fylkeskommunen og NVE om dette kan løses ved kommunal budsjettavklaring for mulig forskutterings-/samhandlingsavtale med Trøndelag fylkeskommune.

Parallelt med utskifting av bru, vil det bli gjennomført elvesenking og etablering av murer og voller. Dette arbeidet utføres i regi av NVE forutsatt kommunal delfinansiering.

Kommunedirektøren har registrert at det er uttrykt politisk i Oppdal at det er vilje til å inngå forhandlinger med både NVE og Trøndelag fylkeskommune om kommunal delfinansiering for etablering av ny, fylkeskommunal bru over Ålma i tillegg til senking av elvebunn og etablering av murer/voller.

Kommunestyret godkjente kommunal delfinansiering av fylkeskommunens *forprosjekt* i møte 18.03.2021.

En eventuell kommunal delfinansiering videre i prosjekt, forutsettes avklart gjennom forhandlinger. En slik delfinansiering må sees i sammenheng med andre kommunale tiltak som skal prioriteres i kommunens handlingsplan og budsjett.

Det forutsettes at det i løpet av 2021 blir inngått avtale med Trøndelag fylkeskommune og NVE om bygging av ny bru og elvesenking/murer, og at tiltakene gjennomføres i 2025.

1.1.26 Parkeringsløsning sentrum, forprosjektering K-sak 2019/41

Investering kr 260.000 i 2022

I kommunestyremøte den 4.4.2019 i K-sak 2019/41 ble det vedtatt at det søkes prioritert kr. 250.000,- inkl. mva. slik at rådmannen kan gjennomføre en forprosjektfase som avklarer omfanget og forhandle om avtaler med private grunneiere om en mulig parkeringsordning. Framforhandlede avtaler mellom private grunneiere og Oppdal kommune vedrørende omfang og kostnadsfordeling m.m. legges fram for politisk behandling av kommunestyret før behandlingen av handlingsprogram.

1.2.2 Stillingsutvidelse 50% driftsoperatør

Driftskonsekvens veg (15%): kr. 63.000,- årlig f.o.m. 2022. (dekkes innenfor gjeldende driftsbudsjett)

Driftskonsekvens vann (15%): kr. 63.000,- årlig f.o.m. 2022.

Driftskonsekvens avløp (20): kr. 84.000,- årlig f.o.m. 2022.

Det planlegges nå med å innføre fjernavleste vannmålere, dette vil beslaglegge tid som i dag brukes til veg-, vann- og avløpsarbeid i avdelingen (ref. Pkt. 1.2.6).

Det planlegges med økt innsats for å fjerne innlekking av fremmedvann på spillvannsnettet. Dette er manuelt feltarbeid som vil kreve mye tid. Gevinsten med dette vil være risikoreduksjon og reduserte kostnader på renseanlegget og pumpestasjoner.

Det planlegges økt innsats med arbeid på veg, dette for å redusere behovet for innleie av tjenester (dekkes innenfor gjeldende driftsbudsjett).

En av driftsoperatørene som denne stillingsutvidelsen skal erstatte brukes i dag til å følge opp kommunens ansvar i forbindelse med fallvilt.

Tekniske tjenester - 1.1 Investeringstiltak Samferdsel- og Byggavdelingen

1.1.1 Tilstandsanalyse - Utbedringsbehov boliger

Det er gjennomført en samlet tilstandsanalyse av alle boliger. Kommunens internkontrollsystem er brukt som verktøy i dette arbeidet, og analysen er stort sett gjennomført av kommunens egne driftsoperatører. Fokusområde har vært fuktproblematikk. Analysen gir et godt øyeblikksbilde over tilstand på kommunens boliger. Bygningene er vurdert utfra en tilstandsgrad 0 til 3.

- 0 Helt i orden
- 1 Oppfyller forskrift og funksjonkrav
- 2 Mangler, men oppfyller forskrift og utfordrer funksjoner
- 3 Avvik

Tilstanden på bad/våtrom og kjøkken er der vi har de største utfordringer knyttet til funn i analysen. Det var som forventet for boliger bygget på 70, 80 og til dels 90 tallet. Her ligger kostnadene ofte mellom kr. 250.000 til kr. 500.000 for oppgradering og utskifting.

Samlet kostnad for å få boligene i tilstand 1 eller bedre, er kostnadsberegnet til kr. 14.552.000,-. Det foreslås at oppgraderingen gjennomføres over en 6 års periode og vil kreve årlig bevilgning kr. 2.458.667,-.

Kommuneloven og tilhørende forskriftsverk tillater ikke bruk av investeringsmidler til ordinær drift og vedlikehold. For å regulere forskjellene mellom drift og investeringer må vi støtte oss til gjeldende standarder og i sammenheng med eiendomsforvaltning NS 3454. Her blir vi bedre kjent med begrepene FDVU (S-P).

Tiltak som gjøres for å utvikle, og oppgradere en bygning eller bygningsdel over tid i forhold til levetidsbegrensinger eller nye krav fra brukere, marked og myndighet kan defineres som investering. Tilførte investeringsmidler øker/opprettholder bygningen verdi i et levetidsperspektiv.

STANDARDPOSTER						TILLEGGSPOSTER		
BYGG- OG EIENDOMSFORVALTNING								
FM - Facilities Management								
FDVU								
1 Kapital-kostnader	2 Forvaltnings-kostnader	3 Drifts-kostnader	4 Vedlikeholds-kostnader	5 Utviklings-kostnader	6 Ledig	7 Service/Støttekostnad til kjernevirksomheten	8 Potensiale i eiendom	9 Ledig
10 (Ledig)	20 (Ledig)	30 (Ledig)	40 (Ledig)	50 (Ledig)	60	70 (Ledig)	80 (Ledig)	90
11 Prosjektkostnader	21 Skatter og avgifter	31 Løpende drift	41 Planlagt vedlikehold	51 Løpende ombygging	61	71 Adm. og kontorledelse	81 Ombygging	91
12 Restkostnad	22 Forsikringer	32 Renhold	42 Utskiftinger	52 Offentlige krav og pålegg	62	72 Sentralbord/resepsjonstjeneste	82 Påbygg/Tilbygg	92
13	23 Administrasjon	33 Energi	43	53 Oppgradering	63	73 Kantine/Catering tjeneste	83	93
14	24	34 Vann og avløp	44	54	64	74 Møbler og inventar	84	94
15	25	35 Avfallshåndtering	45	55	65	75 Flytting/rokking arbeidsplasser	85	95
16	26	36 Vakt og sikring	46	56	66	76 Tele- og IT-tjenester	86	96
17	27	37 Utendørs	47 Utendørs	57 Utendørs	67	77 Post- og budtjeneste	87 Utendørs	97
18	28	38	48	58	68	78 Rekvizita- og kopieringstjeneste	88	98
19 Diverse	29 Diverse	39 Diverse	49 Diverse	59 Diverse	69	79 Diverse	89 Diverse	99

1.1.2 Tilstandsanalyse Utbedringsbehov formålsbygg og andre bygg

På samme måte som for boliger er det gjort en tilstandsanalyse for kommunens formålsbygg og andre bygg.

Fokusområde har også her vært fuktproblematikk fordi det har største skadepotensial i bygg. Fukt og fuktskader kan ofte være skjult, samtidig som skadeomfang kan uoversiktlig.

Kostandene som fremkommer etter tilstandsanalysen for kommunens formålsbygg, pr.12.03.2021, utgjør til sammen kr. 16 013 000,-. Det foreslås at oppgraderingen gjennomføres over en 6 års periode og vil kreve årlig bevilgning kr. 2.688.833,-.

Skoler	2 945 000
Barnehager	3 605 000
Sykehjem kombinerte omsorgsbygg	3 074 000
Rådhus/adminbygg	2 808 000
Kulturbygg	495 000
Idrettsbygg	2 970 000
Næringsbygg	116 000
	16 013 000

1.1.3 Solfangere/varmepumpe Statens hus

I forbindelse med utskifting av taktekke på Rådhus, etablering av nødstrømforsyning Rådhus, utskifting av fordelerskap Rådhus, er det innhentet tilbud på prosjektering iberegnes beregning av kostnader, kost/nytteberegning av solcelleanlegg på Rådhuset og solfangeranlegg med varmepumpe ved Statens hus. Det skal også beregnes sparte CO2-ekvivalenter ved gjennomføring av tiltakene. Samtidig med denne prosjektering skal det prosjekteres løsning for etablering av ladestasjoner primært for tjenestebiler, men også for andre hvor betalingsløsning for eksterne brukere skal være mulig.

Solfanger og varmepumpeløsning for statens hus antas å koste ca. kr. 1,0 mill.

1.1.4 Ladepunkter for el-biler Rådhus/Statens hus

Som nevnt i tiltak 1.1.3 prosjekteres det løsning for ladepunkter for tjenestebiler, med mulighet for bruk av også andre med betalingsløsning. Regjeringen har vedtatt at alle offentlige tjenestebiler skal være fosilfri innen 2022. Kostnaden for etablering av slik løsning er meget usikker, men betalingssatsen kan utformet for å dekke inn noe av disse kostnadene.

Etableringen av ladepunkter rundt Rådhus antas å koste kr. 1.mill.

1.1.5 Ladepunkter for el-biler Carport hjemmetjenesten OHS

Ladepunkter for tjenestebiler og betalingsløsninger for andre, må sees i sammenheng med regjeringens krav om at alle offentlige tjenestebiler skal være basert på fosilfri energi fra 2022. Eksisterende kapasitet på nett-leverandørens (Tensio) ledningsnett vil ikke kunne betjene 8 elbiler på hurtiglading. Ledningsnettet fra nett-leverandørens trafo frem til Carport må mest sannsynlig forsterkes.

Etableringen av hurtigladere for hjemmetjenestens tjenestebiler ved Carport for hjemmetjenesten ved OHS antas å koste kr. 0,6.mill.

1.1.6 Sanering av bygningsmasse i Ospvegen 6

Investering 700.000 kroner i 2022.

Det er i dag fire utleieleiligheter i Ospvegen 6. Disse ble bygd i 1952 og er moden for tiltak. På bakgrunn av tilstand og byggets alder mener vi at bygget bør saneres/rives. Dersom det ikke bevilges midler til sanering, holdes vedlikehold på et minimum frem til en sanering kan gjennomføres.

1.1.7 Etablering av to småhus for vanskeligstilte

Investering: 5.000.000 kroner

Beregnet Husbanktilskudd: 450.000 per enhet.

I kartlegging av behov for utleiebolig og omsorgsbolig gjennomført i 2021 kommer det frem at det er et stort behov for å bygge 2 småhus for vanskeligstilte som har utfordringer med å bo i samme bygg som andre.

Det er tidligere vedtatt et OPS-samarbeid på dette men det er ikke bevilget midler til gjennomføring av prosjektet. (Jmfr innspill «*Utarbeidelse av konkurransegrunnlag for OPS-prosjekt småhus*»)

Det er ønskelig at Oppdal kommune kan ha denne type hus til utleie, og vi forslår derfor at disse bygges i egen regi.

Foreslås bygget i Lerkevegen på kommunal eid boligtomt med størrelse på ca 70 m². Det foreslås å bygge 2 småhus i første omgang, med muligheter for ytterligere to på et senere tidspunkt på nabetomt (eventuelt som OPS-prosjekt).

I kartlegging av behov for utleiebolig og omsorgsbolig gjennomført i 2021 kommer det frem at det er et stort behov for å bygge 2 småhus for vanskeligstilte som har utfordringer med å bo i samme bygg som andre.

Det er tidligere vedtatt et OPS-samarbeid på dette men det er ikke bevilget midler til gjennomføring av prosjektet. (Jmfr innspill «*Utarbeidelse av konkurransegrunnlag for OPS-prosjekt småhus*»)

Det er ønskelig at Oppdal kommune kan ha denne type hus til utleie, og vi forslår derfor at disse bygges i egen regi.

Foreslås bygget i Lerkevegen på kommunal eid boligtomt med størrelse på ca 70 m². Det foreslås å bygge 2 småhus i første omgang, med muligheter for ytterligere to på et senere tidspunkt på nabetomt(eventuelt som OPS-prosjekt).

Beregnet Husbanktilskudd: 450.000 per enhet.

Investering 5.000.000 kroner i 2022.

1.1.8 Tjenestebiler for driftsoperatører byggavdelingen 2 stk el-varebiler.

Investering: kr 1.000.000 i 2022

To av tjenestebilene som brukes av driftsoperatørene i avdeling bygg, bør avhendes og erstattes med nye grunnet alder og manglende egnethet.

1.1.9 Samlet utredning klima- og energigivnlige energiløsninger kommunale bygg.

Energisentral for produksjon av varme til kommunale bygg med tilhørende fjernvarmeledninger er fremtidens energiløsning for oppvarming av bygg. Slikt anlegg må prosjekteres, slik at dette gir en størst mulig fleksibilitet med hensyn varierende energikilde og utvidelsesmulighet for å kunne dekke kommunens bygninger i sentrumsområdet. Dette i tråd med kommunestyrets ønsker og føringer i kommende klima- og energiplan.

Investering kr 500.000 2023

1.1.10 Oppgradering kommunale veger

Investering: kr 1.300.000 pr. år i perioden 2022-2025

Hovedplan veg, delrapport 2 "Kommunale veger" er tidligere behandlet politisk og det ble presisert i vedtaket at hovedplanen legges til grunn for handlingsprogramarbeid og budsjettarbeid.

I planen forutsettes en betydelig oppjustering av budsjettammen for resultatområdet for å fange opp et etterslep for driftsutgiftene, som har utviklet seg over en årrekke, samt dyrere drift og vedlikehold pga. trafikkøkning. /år.

I de senere vintrene er vegvedlikeholdsinnsetningen i heisvegene til Vangslia og Stølen økt betydelig i forhold tidligere års vedlikeholdsinnsetning. Dette har sammenheng med stadig mer urolig vintervær (snøvær, vind og plussgrader) kombinert med større andel piggfrie dekk på biler og busser. Utgifter til snørydding, sandstrøing og vinterhøvlning av veier, har hatt en økning som har blitt svært vanskelig å dekke innenfor allerede knappe rammer. Nye timepriser (etter anbuds konkurranser), har de senere årene hatt en betydelig økning utover vanlig prisstigning.

Ved behandlingen av tidligere Handlingsprogram (herunder HP 2021-24), er det i stedet for Hovedplan Veg sin forutsetning om å øke budsjettammen for driftsutgiftene, blitt vedtatt en årlig investering. Videre ble det i budsjettet for 2021 overført 0,4 mill. av disse midlene fra investerings- til driftsbudsjettet på grunn av budsjettforskriftens klassifiseringsregler, hvor reasfaltering faller inn under definisjon av drift og vedlikehold av veg. Totalsummen på 1,3 mill. sto allikevel fast. Det alternativet foreslås videreført.

1.1.11 Tiltak for myke trafikanter

Investering: kr. 300.000 pr. år i perioden 2022–2025.

Oppfølging av tidligere vedtak i HP 2021–24, hvor 300.000 kr skal fra og med 2018 bevilges årlig til fremkommelighets- og sikkerhetstiltak for myke trafikanter. En slik vedtatt bevilgning vil også kunne fungere som kommunens egenkapitalbidrag når vi søker fylket om trafikksikkerhetsmidler. Eventuelle eksterne tilskuddsmidler vil komme i tillegg til kommunal bevilgning.

1.1.12 Etablere fortau i Aunevegen

Investering: kr 100.000 i 2022

Driftkonsekvens: kr 5.000

I Aunevegen 9 er det bygd et privat leilighetsbygg. I den forbindelse er byggherre pålagt å etablere fortau langs sin eiendom ut mot Aunevegen. For å få sammenhengende fortau fra

Inge Krokanns veg og forbi Aunevegen 9 vil det være nødvendig å etablere fortau utenfor eiendommen i Aunevegen 7. Kostnad for etablering av dette anslås til kr 100.000.

Det vil også være behov for etablering av fortau videre vestover fram til krysset Aunevegen/Bjerkevegen. Dette er ikke innspilt i denne HP-perioden.

1.1.13 Etablering av fortau i Nyvegen mellom 5 og 11 samt kryssing av Nyvegen mot YX

Investering kr 200.000 i 2021

Driftskonsekvens: kr 10.000

Det er ønsket om å etablere fortau fra frivillighetssentralen og et stykke nordover da det er planer om privat etablering av spiseplass der. Ideelt sett burde det vært GSV på begge sider av Nyvegen i dette området slik reguleringsplanen viser.

1.1.15 Elvesikring Ålma – kommunal delfinansiering (NVE)

Investering: kr. 2 mill. i 2025

Jfr. tiltak 1.1.14. I tillegg til ny bru må sentrum sikres med mur/voll/elvesenking langs elva. Kommunal andel ser ut til å bli 20%. NVE forutsetter at eksisterende bru må erstattes med ny dersom elvesikring skal kunne gjennomføres. Tiltaket er ment å være et grunnlag i forhandlinger med NVE for at elvesikringen kan fortas i regi av NVE. Det foreslås å sette av 2 mill. kr i 2025.

1.1.16 Oppgradering utleieboliger – Lupinvegen

Investering: kr 7.000.000 i 2022.

Lupinvegen 10 har fire større leiligheter med flere soverom. Dette er leiligheter med tilfredsstillende størrelse men med større behov for oppgradering. Det foreslås derfor en større oppgradering/totalrenovering av disse for å få de opp til passivhusstandard, basert på leilighetenes utforming og størrelse, jf. Overordnet plan for kommunale utleieboliger.

1.1.17 Innkjøp av redskapsbærer (liten traktor) med utstyr

Investering kr 1.2 mill. kr i 2020.

Redskapsbærer for redskap til uteomhusarbeid, feiing, plenarbeid, snørydding, strøing. Avdelingens redskapsbærer som brukes mest i området Helsesenteret/Boas er gammel og utslitt. En velfungerende redskapsbærer er avgjørende for effektiv og rasjonell drift. Manglende verktøy vil være kostnadsdrivende for Oppdal kommune. Årlige reparasjonskostnad utgjør ca. kr. 70.000,-/år.

1.1.18 Oppgradering gateløys i Tiur-/Tranevegen

Gateløysstolpene her er i tre. Mange av disse har råte og det er derfor behov for å bytte disse. Høsten 2020 fikk vi lagt ned trekkør i forbindelse med graving som Tensio/Vitnett gjennomførte. Vi må likevel anskaffe stålmaster, armaturer, fundament og kabel til dette gateløysanlegget. I tillegg tilkommer kostnad for arbeidet. Kostnad er grovt stipulert til kr

1.500.000. Det er tidligere spilt inn behov for gradvis utskifting av gamle gatelysanlegg, men i Tiurvegen/Tranevegen haster det med å få fornyet anlegget.

Investering kr. 1.500.000 - 2022

1.1.19 Oppgradering kommunalt veg- og gatelys

Investering: kr. 300.000 pr. år i 2022, 2023, 2024 og 2025.

Tiltaket foreslås for nødvendig utskifting av gammelt og nedslitt gatelysmateriell (stolper, fundament, armatur og kabler) på deler av nettet. Jf. tiltak nr. 32 i klima og energiplan. En gradvis oppgradering til LED-armaturer er også tenkt gjennomført gjennom disse midlene. Driftsbudsjettet på 613 dekker i hovedsak kun årlige strømkostnader og mindre vedlikehold. For mange av våre eldre gatelysarmaturer finnes det ikke pærer å få kjøpt. Disse armaturene blir derfor erstattet med nye LED-armatur i stedet for pæreskift. I 2020 ble dette belastet driftsbudsjettet.

1.1.20 Opprusting Gamle Kongeveg fra Bjørklia og nordover

Investering: kr 4.150.000

Gamle Kongeveg har en dårlig teknisk standard og trafikken har i de senere år økt betydelig. Dette gjelder i hovedsak hele den kommunale strekningen fra Bjørklia, fram til Rennebu grense ved Gisna. Strekningen fra Dännålia til Nyhaugen samt Løkkjavegen ble forsterket høsten 2019.

Det er nødvendig med opprusting for å sikre tilstrekkelig bæreevne (masseutskifting/ ny overbygning). Det er spesielt i teleløsningen kombinert med stor trafikk, at problemer med framkommelighet oppstår. Det blir i denne perioden foretatt årlig vedlikehold med pukk/grus i de dårligste punktene for å unngå totalt sammenbrudd.

I HP 2019-2022 ble det spilt inn behov for 20.5 mill. kr for å oppruste Gamle Kongeveg fra Bjørklia til Fagerhaug. I fjorårets og årets innspill til årets HP-behandling tenker vi litt alternativt:

Investering kr. 4.150.000 fordelt med kr. 2.5 mill. kr. for innkjøp av hjulgående gravemaskin i 2022. I tillegg kr. 400.000 hvert år i årene 2022-2025 for innkjøp av duk, pukk og grus samt drift av gravemaskinen.

I 2010 ble det utarbeidet en rapport om status på disse vegstrekningene. Da dette arbeidet er relativt omfattende og ressurskrevende foreslås det nå at kommunens eget driftspersonell selv utfører den forsterkning som er nødvendig. Dette vil bli langt rimeligere for kommunen enn å legge dette ut på anbud.

Siden rapporten ble utarbeidet i 2010 har Tekniske tjenester tilsatt personell som innehar den nødvendige kunnskap til selv å utføre den praktiske gjennomføringen. I tillegg har enheten nå både lastebil, traktor, høvel og henger som kan frakte masser til og fra.

En gravemaskin er et kjærkommet redskap for enheten. I Oppdal er det som kjent stor byggeaktivitet og av den grunn er det ikke enkelt å få tilgang på gravemaskin når behovet er

der. Dette kan være ved vannlekkasjer, utskifting av stikkrenner, grøftrensk, rensk av ferister, bytte av skiltfundament m.m. I beredskapssammenheng vil tilgang til egen gravemaskin være svært ønsket.

1.1.21 Nytt tak på Rådhusets .

Samlet investering kr. 4.000.000,-

Investering: Vedtatt budsjettet kr. 2.000.000,- i inneværende år 2021

Det er budsjettet med kr. 2 mill i 2021 og prosjektet skulle fullfinansieres med kr. 2,0 mill i 2022 ved å bruke av kr. 3,0 mill potten for oppgradering av kommunale bygg.

Som beskrevet i tiltak 1.1.3 og 1.1.4 pågår det prosjektering av løsning for nytt tak på Oppdal rådhus

Fullfinansiering kr. 2.000.000,- 2022

1.1.22 Drivdalen skole, oppgradering ventilasjon m.m.

Investering: kr 5.960.000

Gjenstående oppgradering.

Etter oppgradering av Drivdalen skole i 2015 gjenstår noen oppgraderinger. Bl.a. gjenstår oppgradering av ventilasjonsanlegg .

1.1.25 Lift til byggavdelingen for bygningsvedlikehold mm.

Investering: kr 800.000 i 2022

Effektiv vedlikehold krever god tilgang på verktøy og utstyr. Egnede lift vil i større grad gjøre oss i stand til å utføre vedlikehold (spesielt utvendig) raskere, sikrere og bedre. Manglende vedlikehold, og ofte svært synlige etterslep, skyldes ofte vanskelig adkomst til disse. Lett tilgjengelig og anvendelig lift vil være et nødvendig hjelpemiddel i vårt arbeid.

1.1.27 Gatelys i «skoleveger»

Investering: kr. 500.000 i 2022

Driftskonsekvens: kr 50.000

Tiltakene gjelder oppsetting og drift av veglysanlegg på etterfølgende strekninger av boligveger som i relativt stor grad benyttes som skoleveg, jfr. nylig vedtatt trafiksikkerhetsplan. Midlene foreslås benyttet i veger etter prioritert rekkefølge i vedtatt trafiksikkerhetsplan. Tiltakene vil bli foreslått videreført i senere rullinger av handlingsplan. Egenandelskrav for å søke fylket om trafiksikkerhetsmidler er minimum 50%.

1.1.28 Tiltak i klima- og energiplan - Forprosjekt, Østre vannveg.

Investering kr. 200.000,- i 2022

SINTEF har utarbeidet en flomanalyse av vannveger (bekker, bekkelukninger) gjennom boligområdene i Oppdal sentrum nord, og foreslått endringer av vannveger oppstrøms i området. Det settes av kr 200 000,- i 2022 for å leie inn konsulenthjelp for forberedelse av prosjektene Østre vannveg etappe 1 og 2.

1.1.29 Tiltak i klima- og energiplan - Flomsikring boligområder Oppdal sentrum, Østre vannveg.

Investering kr. 8.250.000,- fordelt på kr. 4 125 000 "østre vannveg, etappe 1" i 2023 og kr. 4 125 000,- "østre vannveg, etappe 2" 2024.

SINTEF har utarbeidet en flomanalyse av vannveger (bekker, bekkelukkinger) gjennom boligområdene i Oppdal sentrum nord, og foreslått endringer av vannveger oppstrøms i området. Flomanalysen som ble gjennomført i 2008, inneholder en rekke konklusjoner og anbefalinger i forhold til omlegginger av eksisterende vannveger. For å redusere for flomskader i eksisterende bekker og bekkelukkinger gjennom sentrale boligområder, foreslår SINTEF to nye "avskjærende" vannveger "Vestre vannveg" og en "Østre vannveg" som drenerer vannet mot henholdsvis elvene Ålma og Garåa. Av hensyn til risikoen for eventuelle flomskader, foreslås tiltaket gjennomført snarest mulig. Kapasiteten på overvannsnett i sentrum blir allerede i dag overskredet ved kraftig nedbør, dette skjedde senest i juni 2013 (oppstuvning i kjellere m.m.). I Vestre vannveg er strekningen Ålma – Aunevegen ferdigstilt våren 2021. På bakgrunn av SINTEFs analyse har Multiconsult AS kostnadsberegnet tiltakene, eksklusive utgifter til grunnrettigheter. Arbeidene med og Østre vannveg kan om nødvendig deles opp ytterligere i etapper, forutsatt at arbeidene startes "nedstrøms" og forseres oppover i terrenget.

1.1.30 Tiltak i klima- og energiplan - Flomsikring boligområder Oppdal sentrum, Vestre vannveg etappe 3. Siste etappe.

Investering kr. 1 800 000,- i 2025

SINTEF har utarbeidet en flomanalyse av vannveger (bekker, bekkelukkinger) gjennom boligområdene i Oppdal sentrum nord, og foreslått endringer av vannveger oppstrøms i området. Dette er siste etappe i vestre vannveg som skal samle alle vannveger vest for Hovden skisenter til Bakkevegen i en felles trygg flomveg.

1.1.31 Breddeutvidelse Ålmvegen

Investering: kr. 2.000.000,- i 2022

Trafikkmengden på Ålmvegen har økt mye i den senere tiden, hovedsakelig pga. at vegen fungerer som adkomstveg til Oppdal Miljøstasjon. Dagens vegstrekning er smal og ikke dimensjonert for hverken trafikkmengden eller vektbelastningen av større kjøretøy som transporter gods til og fra miljøstasjonen.

Tiltaket innebærer en breddeutvidelse på 1,0 meter, forsterkning av vegens overbygning, asfaltering og nødvendig grunnverv for breddeutvidelse.

1.1.32 Trafikksikkerhet - Etablering av gang- og sykkelveg langs Gorsetrålet.

Investering: kr. 5.500.000 i 2024

Driftskonsekvens: kr. 60.000

Tiltaket innebærer etablering av GSV langs Gorsetrålet fra E6 til Gamle Kongeveg.

1.1.33 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Rådhus

Investering: 300.000

Driftskonsekvens: 10.000

I vedtatt klimaplan står det at det er ønsket sykkelparkering ved våre offentlige bygg bl.a. utenfor Rådhus, Det antas det er ment overbygd sykkelparkering. Hvert overbygde sykkelparkering er anslått å koste rundt 300.000 kr for rundt 30 stk. sykler.

1.1.34 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Helsesenter

Investering: 300.000

Driftskonsekvens: 10.000

I vedtatt klimaplan står det at det er ønsket sykkelparkering ved våre offentlige bygg bl.a. utenfor helsesenteret, Det antas det er ment overbygd sykkelparkering. Hvert overbygde sykkelparkering er anslått å koste rundt 300.000 kr for rundt 30 stk. sykler.

1.1.35 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering U-skole

Investering: 300.000

Driftskonsekvens: 10.000

I vedtatt klimaplan står det at det er ønsket sykkelparkering ved våre offentlige bygg bl.a. utenfor u-skolen. Det antas det er ment overbygd sykkelparkering. Hvert overbygde sykkelparkering er anslått å koste rundt 300.000 kr for rundt 30 stk. sykler.

1.1.36 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Aune barneskole

Investering: 300.000

Driftskonsekvens: 10.000

I vedtatt klimaplan står det at det er ønsket sykkelparkering ved våre offentlige bygg bl.a. utenfor Aune barneskole. Det antas det er ment overbygd sykkelparkering. Hvert overbygde sykkelparkering er anslått å koste rundt 300.000 kr for rundt 30 stk. sykler.

1.1.37 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Midtbygda skole/barnehage

Investering: 300.000

Driftskonsekvens: 10.000

I vedtatt klimaplan står det at det er ønsket sykkelparkering ved våre offentlige bygg bl.a. utenfor Midtbygda, Det antas det er ment overbygd sykkelparkering. Hvert overbygde sykkelparkering er anslått å koste rundt 300.000 kr for rundt 30 stk. sykler.

1.1.38 Anskaffelse av overbygd sykkelparkering Drivdalen oppvekstsenter

Investering: 300.000

Driftskonsekvens: 10.000

I vedtatt klimaplan står det at det er ønsket sykkelparkering ved våre offentlige bygg bl.a. utenfor Drivdalen oppvekstsenter. det antas det er ment overbygd sykkelparkering. Hvert overbygde sykkelparkering er anslått å koste rundt 300.000 kr for rundt 30 stk. sykler.

1.1.39 Utvidelse av Midtbygda skole og barnehage

Investering kr 9.200.000,-.

Økt tilflytting til Midtbygda krets av småbarnsfamilier pga. nye boligområder og generasjonsskifte på gardsbruk/boliger førte til at Midtbygda barnehage fra høsten 2019 hadde langt flere søkere enn plasser. Dette er løst midlertidig ved å benytte SFO-lokaler til den eldste årskullet i barnehagen, også for kommende skoleår. En slik løsning er imidlertid ikke bærekraftig framover, da også elevtallet ved skolen vil øke til ca. 100 elever i handlingsplanperioden. Nybygget ved Midtbygda skole er satt opp med klasserom til ca.15 elever, men utformet slik at to klasserom enkelt kan slås sammen til et større. Noen av årskullene framover vil ha mer enn 15 elever. Ved å bygge på to ekstra klasserom, vil en ha en fleksibel løsning som gjør at noe av skolearealet kan benyttes permanent som barnehageareal. Tekniske tjenester har sett på løsninger og gjort en kostnadsberegning , tiltak nr. Kostnadsestimater er basert på et tilbygg på 130 m2.

1.1.40/41 Tiltak i klima og energiplan – Ladepunkt sykler samt innkjøp av el-tjenestesykler

Investering kr 400.000, hvorav kr 100.000 til el-sykler.

Driftskonsekvens: kr 2000 pr år pr el-sykel, totalt 6000 kr pr år.

Tilskudd klimasats inntil 50% på ladepunkt.

Tiltak 19 i klima- og energiplan. Oppdal kommune legger til rette for sykkelparkering ved alle kommunale bygg og vurderer innføring av tjenestesykler, samt vurderer innkjøp av EL-sykler.

1.1.42 Midtbygda oppvekstsenter – Solavskjerming 97-del

Investering kr 150.000 i 2023

Arbeidsmiljøtiltak. Sjønerende lys og varmekonforhold.

1.1.43 Utarbeidelse av konkurransegrunnlag for OPS-prosjekt småhus

Investering kr 300.000

Kommunestyret har vedtatt OPS-finansiert bygging av småhus for vanskeligstilte brukere.

Tilbudsgrunnlag og opplegg for slike anskaffelser er krevende og krever kompetanse innenfor jus og avtalerett. Forventet kostnad for slik bistand er anslått til kr 300.000 i 2023.

1.1.44 Støydemping Statens hus

Investering kr 200.000,- i 2022

Økonomiavdelingen holder til i 3. etasje i Statens hus. Etasjen er innredet med systemvegger med glassfelt mot korridor. Veggene gir lite lydemping, og har hard overflate som gir mye etterklang i hele lokalene. Otretek- spilevegger har vist seg effektiv for å dempe lyd og etterklang i lokalet. Dårlig lydemping og mye etterklang kan være svært forstyrrende i arbeidssituasjoner.

1.1.45 Utskifting og ombygging av kjøkken Drivdalen barnehage

Investering: kr 400.000 i 2022.

Drivdalen barnehage har ønsket bygge om og skifte ut dagens kjøkkenløsning som er slitt og lite funksjonell. Ombyggingen vil kreve tiltak knyttet til elanlegg og rørlegg samt bygningsarbeid og malerarbeid.

1.1.46 Oppdal ungdomsskole - Oppgradering av toalett både elev og personal

Investering kr 525.000,- i 2022

1.1.47 Grøntanlegg på sidene av E6-undergang ved Skifer

Investering: kr 200.000

Årlig drift: kr 10.000

I forbindelse med bygging av ny E6 i 2015 ble det etablert grønntanlegg langs sidene på E6- undergang ved Skifer. Oppdal kommune overtok anlegget da det sto ferdig. I ettertid har plantede busker blitt utkonkurrert av ugress. Området ser ikke bra ut og det er ikke ressursmessig forsvarlig å bruke våre driftsoperatører på å luke ugress der.

Vi mener det kan være fornuftig å plante blomstereng der. Før det gjøres må eksisterende vegetasjon fjernes og ny matjord må tilkjøres. I tillegg kan vi etablere insektshotell der. Alternativet er å klippe ned ugress og busker et par ganger i året.

1.1.50 Nye ytterdører Oppdal ungdomsskole

Investering kr 150.000,- i 2022

Her er det behov for nye dører da eksisterende dører er utslitt.

1.1.51 Ny solavskjerming Midtbygda oppvekstsenter 97-fløy

Investering kr 150.000,- i 2022

Eksisterende solavskjerming ved 97 fløy er i dårlig forfatning og lar seg ikke reparere. Det er derfor ønskelig med ny skjerming.

Brannstasjon

Investering kr. 28.000.000 i 2022 og kr. 27.000.000 i 2023.

Ny brannstasjon var budsjettert i opprinnelig budsjett for 2019, for så å bli forskjøvet til 2020 og videre til 2021 pga. uavklart tomtesituasjon og manglende forpliktende avtale om etablering av ny bro over Álma i Ola Setroms veg. Det er lite sannsynlig av bygging vil starte i 2021 og brannstasjonen er derfor tatt ut av budsjettet for 2021 og budsjetteres på nytt i 2022. Etter å ha opplevd betydelige kostnadsøkninger på byggeprosjektet det siste året har Kommunedirektøren fått ON arkitekter og Ingeniører til å gjøre en ny kostnadsestimering av prosjektet. Nytt estimat ligger på 54.630.000 kroner inkl mva. Beløpet finansieres med 10,9

millioner kroner i MVAkompensasjon og 43,7 millioner kroner i lån fordelt mellom årene 2022 og 2023.

Oppdal kommune er medlem av Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS med en eierandel på 3,06%. Ved bygging av ny brannstasjon er det Oppdal kommune som blir stående som eier for bygget og gjennomfører de låneopptak som er påkrevd for å gjennomføre prosjektet. Oppdal kommune leier ut brannstasjonen til TBRT der alle kostnader (kapitalkostnader og driftskostnader) faktureres TBRT i sin helhet. I neste omgang fakturerer TBRT sine eierkommuner for disse kostnadene. For Oppdal kommune sin del vil det si at 3,06% av de årlige kostnadene med ny brannstasjon blir reell kostnad for Oppdal kommune. Oppdal kommunes økte kapital-kostnader som følge av ny brannstasjon er beregnet inn i handlingsplanen. Det er forutsatt at TBRT dekker 96,04% av kapitalkostnadene via tilskudd til Oppdal kommune. Økte driftskostnader er pr dato vanskelig å anslå og er ikke beregnet inn i handlingsplanen. Ny brannstasjon vil føre til bortfall av leieinntekter for lokaler som i dag disponeres av TBRT, ca. kr. 350.000 pr. år.

Nybygging og reovering av barnehagelokaler

Lokalene for Høgmo og Pikhaugen barnehager slik de framstår i dag tilfredsstillende ikke krav i blant annet arbeidsmiljølov og har ikke hensiktsmessig funksjonalitet etter dagens standard. Dette er blant annet dokumentert i K-sak 19/59 Utredning kommunale barnehager.

I 2020 la kommunedirektøren fram, etter bestilling fra kommunestyret, to skisseprosjekt utarbeidet av Kvadrat arkitekter AS på henholdsvis bygging av ny 4-avdelingsbarnehage ved Høgmo og tilbygg + reovering av Pikhaugen barnehage. I kommunestyremøtet 18.mars la ei administrativt og politisk sammensatt arbeidsgruppe fram sine vurderinger om beliggenhet og størrelse. Arbeidsgruppa presenterte ulike løsninger ved å bygge/utbedre begge barnehagene på eksisterende tomter eller alternativt bygge en ny samlokalisert 6-avdelings barnehage på en alternativ tomt. Arbeidsgruppa ba om en politisk avklaring av alternativene. Kommunedirektørens innstilling til saken var å holde seg til kommunestyrevedtak fra 2019 om å beholde 2 kommunale barnehager i sentrum, ved å bygge ny barnehage på Høgmo-tomta og bygge på/reovere Pikhaugen barnehage.

Kommunestyrets vedtak i K-sak 21/19 ble slik:

Kommunestyret ber kommunedirektøren om en grundigere utredning på hva en eventuell samlokalisering av Pikhaugen og Høgmo barnehage vil bety for kommunaldrift, samfunn, brukere og ansatte. Parallelt må både ansatte/fagforeninger og foreldre/brukere få mulighet til å involvere seg i saken. Forholdet mellom de kommunale og private barnehager må også belyses. Saken løftes på nytt for kommunestyret 5.juni 2021.

Kommunedirektøren legger nå fram sitt forslag til Handlingsplan 2022-2025 før spørsmålet om en eller to barnehager i sentrum er avklart politisk. Kommunedirektøren har valgt å holde seg til sin tidligere innstilling og lagt inn kostnader til fortsatt 2 barnehager i sentrum. Det er for dette alternativet det foreligger skisseprosjekt og kostnadsestimat. Kostnadsestimatet bygger på skisseprosjektene fra 2020 inkl. mva. og en prisstigning på 6%.

Prosjekteringskostnader for forprosjekt anslås til kr. 1,5 mill. inkl. mva. ved ordinær totalentreprise for hver av barnehagene. Kommunedirektøren har beregnet og lagt inn prosjekteringskostnader for totalentreprise, da det er for denne typen anskaffelse Oppdal kommune har erfaringstall. Ved innovativ anskaffelse har en ingen egne erfaringstall, men erfarer fra andre prosjekt i andre kommuner at en slik prosjektering er mer arbeidskrevende.

Under byggeperioden for Høgmo barnehage, vil det være nødvendig med alternative lokaler til barnehagedriften. Kostnad til dette er anslått til kr. 1,2 mill. uten mva. for 18 måneders stipulert byggeperiode.

Samlet investeringskostnad for 4-avdelings barnehage Høgmo er estimert til 54,1 mill. Samlet investeringskostnad for tilbygg og renovering av Pikhaugen barnehage er estimert til kr.19,25 mill.

Da arealet øker i begge barnehagene med henholdsvis 679 m² for Høgmo og 140 m² for Pikhaugen, vil en få økte FDV-kostnader. FDV- kostnader er for Høgmo barnehage beregnet FDV-nøkkel normal standard kr. 1181 pr. m² ekskl. mva. Tekniske tjenesters ramme må økes med en helårskostnad på kr. 802.000 ekskl. mva. for Høgmo og kr. 165.000 for Pikhaugen.

Det er ikke beregnet økte driftskostnader for selve barnehagedriften. Rammene til barnehagene utregnes etter antall barn. Bemanning og driftsutgifter pr. barn vil være det samme som nå. Kapasitetsmessig vil det være en fordel at Høgmo barnehage står ferdig før en starter tilbygg og renovering av Pikhaugen barnehage.

Stipulert tidslinje:

2022: Forprosjekt Høgmo barnehage

2023: Oppstart bygging Høgmo barnehage 1.mai

2024: Ferdigstillelse Høgmo barnehage 1.november

2025: Forprosjekt Pikhaugen barnehage

2026: Oppstart tilbygg og renovering Pikhaugen barnehage 1.mai

2027: Ferdigstillelse Pikhaugen barnehage 1.mai

Investeringsutgifter inkl.mva	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Forprosjekt Høgmo	1.500.000					
Byggeprosjekt Høgmo		17.200.000	35.400.000			
Forprosjekt Pikhaugen				1.500.000		
Byggeprosjekt Pikhaugen					12.425.000	5.325.000

Driftsutgifter eks. mva	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Økte FDV-kostnader Høgmo			135.000	802.000	802.000	802.000	802.000
Økte FDV-kostnader Pikhaugen						100.000 (7mnd)	165.000
Alternative lokaler for Høgmo i byggeperioden		680.000	560.000				

Kantine ungdomsskolen

Investering: kr. 14.000.000

Kantinen var budsjettert med kr. 12.750.000 i budsjettet for 2021. Etter gjennomføring av anbudskonkurranse vedtok kommunestyret å avlyse konkurransen da mottatte tilbud var dyrere enn estimat på 12,7 millioner kroner.

Ny anbudskonkurranse lyses ut på nytt som en dialogpreget konkurranse og det skal utarbeides et dialognotat som skal beskrive ønskede sambruksfunksjoner for ungdomsskolen og Oppdal kulturhus. Kantina skal bygges innenfor de kostnadsrammer som kommunestyret stiller til rådighet. Nytt anbud lyses ut som har som maksimal total kostnadsramme for kantina på 14.000.000.

Arbeidet med dialogpreget konkurranse er igangsatt og dialogen gjennomføres i løpet av 2021.

Tekniske tjenester – driftstiltak VAR-områdene

VAR (vann – avløp – renovasjon) er resultatområder som finansieres av gebyrinntekter (sjølkost)

614 Vannforsyning, 617 Avløp og rensing

Det vil bli utført selvkostberegninger som dekker Handlingsprogramperioden. Beregningene vil danne grunnlag for fastsettelse av nødvendige gebyrinntekter for at resultatområdene skal være selvfinansierende. Fondssituasjonen er tilfredsstillende pr. 31.12.20, og det legges opp til å bruke betydelige årlige beløp av fondene i tillegg til prognoserte gebyrinntekter, for å balansere ut kostnadene. Alt i alt vil utviklingen være positiv innen VA-områdene, særlig tatt i betraktning at det er lagt opp til betydelige anleggstiltak hvert år i perioden.

Sjølkostområdene 616 Slamtømming og 618 Avfallshåndtering er f.o.m. 2020 overført ReMidt IKS. Av avfall sitter Oppdal kommune igjen med ansvaret for deponi og mindre administrative oppgaver innenfor avfall. Dette ligger nå til selvkostområde 619.

Sjølkostområdene 620 Brannvern og 621 feiervesen er flyttet fra Plan og Forvaltning til Tekniske tjenester f.o.m. 2020.

Tiltakene finansieres innenfor gebyrfinansierte sjølkostområder.

Tiltakene er foreslått i prioritert rekkefølge med hensyn på risiko og sårbarhet.

1.2.1 Stillingsutvidelse 45 % merkantil stilling

Driftskonsekvens vann (22,5% stilling): kr. 133.000,- årlig f.o.m. 2022.

Driftskonsekvens avløp (22,5% stilling): kr. 133.000,- årlig f.o.m. 2022.

Slik situasjonen er i dag er det kun budsjettert 15% stilling på avløp og 15% på vann, da de resterende 45% er utleid til ReMidt. Tap av stordriftsfordeler ifm. dannelsen av ReMidt har medført at det blir vanskelig å få utført oppgaver i tide for vann og avløp. I tillegg har andre oppgaver som skulle vært gjort blitt satt på vent.

Det foreslås å innføre fjernavleste vannmålere (ref. pkt. 1.2.6), noe som vil medføre økt administrativt arbeid i innføringsfasen som vil gå over flere år.

Oppdal kommune får hvert år mellom 50 og 100 nye vann- og avløpsabonnenter. Dette medfører en generell økning i administrativ arbeidsmengde.

Denne stillingen har endret seg etter behov i de senere årene, og til sammenligning utgjorde vann og avløp en 51% stillingsandel i 2019. En periode ble slamtømmeordningen mer prioritert, noe som har gått ut over vann og avløp. Etter at ReMidt overtok slamtømmeordningen, er det behov for å ta etter en del arbeid på vann og avløp som har blitt skjøvet på (for eks. utkobling av slamavskillere).

1.2.2 Stillingsutvidelse 50% driftsoperatør

Driftskonsekvens veg (15%): kr. 63.000,- årlig f.o.m. 2022. (dekkes innenfor gjeldende driftsbudsjett)

Driftskonsekvens vann (15%): kr. 63.000,- årlig f.o.m. 2022.

Driftskonsekvens avløp (20): kr. 84.000,- årlig f.o.m. 2022.

Det planlegges nå med å innføre fjernavleste vannmålere, dette vil beslaglegge tid som i dag brukes til veg-, vann- og avløpsarbeid i avdelingen (ref. Pkt. 1.2.6).

Det planlegges med økt innsats for å fjerne innlekking av fremmedvann på spillvannsnettet.

Dette er manuelt feltarbeid som vil kreve mye tid. Gevinsten med dette vil være risikoreduksjon og reduserte kostnader på renseanlegget og pumpestasjoner.

Det planlegges økt innsats med arbeid på veg, dette for å redusere behovet for innleie av tjenester (dekkes innenfor gjeldende driftsbudsjett).

En av driftsoperatørene som denne stillingsutvidelsen skal erstatte brukes i dag til å følge opp kommunens ansvar i forbindelse med fallvilt.

1.2.3 Stillingsutvidelse 60 % avdelingsleder

Driftskonsekvens avløp (40% stilling): kr. 298.000,- årlig f.o.m. 2022. (finansieres av avløpsgebyr)

Driftskonsekvens avfall (10% stilling): kr. 75.000,- årlig f.o.m. 2022. (finansieres av gebyrpåslag)

Driftskonsekvens deponi (8% stilling): kr. 60.000,- årlig f.o.m. 2022. (finansieres av gebyrpåslag)

Driftskonsekvens deponi (2% stilling): kr. 15.000,- årlig f.o.m. 2022. (finansieres utenfor selvkost)

Virksomhetsoverdragelsen av avfallshåndtering og slamtømming til ReMidt har vist seg å bli mer arbeidskrevende enn antatt. I dag er det kun budsjettert med 2% stilling til å følge opp deponi, og ingenting til avfallshåndtering. Avfallsrelaterte oppgaver er fremdeles igjen Oppdal kommune (deponi, rapportering, oppfølging av avtaler mellom Oppdal kommune og ReMidt med bl.a. fakturering/fakturagrunnlag). I tillegg gjenstår overføring av eiendommer og tilhørende reguleringsplanprosess. Dette er arbeid som det ikke er avsatt stillingsressurser til.

Oppdal Kommune har fortsatt ansvaret for deponiet, som enda er i drift. Det vil være en fordel å nedlegge deponiet så snart dette er tilrådelig. Kostnader med deponiet fordeles 80% på abonnentene, og 20% på Oppdal kommune (ref. pkt. 1.2.8 Avslutningsplan avfallsdeponi).

Etterdriftsansvaret varer i 30 år etter at deponiet er nedlagt. Dette medfører bl.a.

administrering av prøvetaking, vedlikehold av sigevannsanlegg, rapportering til Statsforvalteren, budsjettering og regnskap.

Stordriftsfordeler som tidligere ble oppnådd ved at avfall og avløpsoppgaver ble utført felles er nå borte. Rapportering, driftsmøter, oppfølging av personell etc. må fremdeles utføres for avløpsområdet, selv om ReMidt har overtatt driften av avfallshåndteringen.

Anleggsdeler på renseanlegget som har fungert godt i mange år begynner nå å bli utslitt (ref. pkt. 1.2.7 Forprosjekt ny slambehandlingsløsning Oppdal sentrum RA), dette vil kreve ekstra administrativ personellinnsats i årene fremover.

I tillegg er det også kommet signaler fra Statsforvalteren om at det vil bli strengere rensekraav for anlegg som har eldre utslippstillatelser enn 10 år, noe Oppdal sentrum renseanlegg har (ref. pkt. 1.2.18 Forprosjekt ny renseløsning - Oppdal sentrum RA).

Tekniske tjenester – driftstiltak VAR-områdene utenfor selvkost

1.2.3 Stillingsutvidelse 60 % avdelingsleder

Driftskonsekvens avløp (40% stilling): kr. 298.000,- årlig f.o.m. 2022. (finansieres av avløpsgebyr)

Driftskonsekvens avfall (10% stilling): kr. 75.000,- årlig f.o.m. 2022. (finansieres av gebyrpåslag)

Driftskonsekvens deponi (8% stilling): kr. 60.000,- årlig f.o.m. 2022. (finansieres av gebyrpåslag)

Driftskonsekvens deponi (2% stilling): kr. 15.000,- årlig f.o.m. 2022. (finansieres utenfor selvkost)

Virksomhetsoverdragelsen av avfallshåndtering og slamtømming til ReMidt har vist seg å bli mer arbeidskrevende enn antatt. I dag er det kun budsjettert med 2% stilling til å følge opp deponi, og ingenting til avfallshåndtering. Avfallsrelaterte oppgaver er fremdeles igjen Oppdal kommune (deponi, rapportering, oppfølging av avtaler mellom Oppdal kommune og ReMidt med bl.a. fakturering/fakturagrunnlag). I tillegg gjenstår overføring av eiendommer og tilhørende reguleringsplanprosess. Dette er arbeid som det ikke er avsatt stillingsressurser til.

Oppdal Kommune har fortsatt ansvaret for deponiet, som enda er i drift. Det vil være en fordel å nedlegge deponiet så snart dette er tilrådelig. Kostnader med deponiet fordeles 80% på abonnentene, og 20% på Oppdal kommune (ref. pkt. 1.2.8 Avslutningsplan avfallsdeponi). Etterdriftsansvaret varer i 30 år etter at deponiet er nedlagt. Dette medfører bl.a. administrering av prøvetaking, vedlikehold av sigevannsanlegg, rapportering til Statsforvalteren, budsjettering og regnskap.

Stordriftsfordeler som tidligere ble oppnådd ved at avfall og avløpsoppgaver ble utført felles er nå borte. Rapportering, driftsmøter, oppfølging av personell etc. må fremdeles utføres for avløpsområdet, selv om ReMidt har overtatt driften av avfallshåndteringen.

Anleggsdeler på renseanlegget som har fungert godt i mange år begynner nå å bli utslitt (ref. pkt. 1.2.7 Forprosjekt ny slambehandlingsløsning Oppdal sentrum RA), dette vil kreve ekstra administrativ personellinnsats i årene fremover.

I tillegg er det også kommet signaler fra Statsforvalteren om at det vil bli strengere rensekrav for anlegg som har eldre utslippstillatelser enn 10 år, noe Oppdal sentrum renseanlegg har (ref. pkt. 1.2.18 Forprosjekt ny renseløsning - Oppdal sentrum RA).

Tekniske tjenester – investeringstiltak VAR-områdene

VAR (vann – avløp – renovasjon) er resultatområder som finansieres av gebyrinntekter (sjølkost)

614 Vannforsyning, 617 Avløp og rensing

Det vil bli utført selvkostberegninger som dekker Handlingsprogramperioden. Beregningene vil danne grunnlag for fastsettelse av nødvendige gebyrinntekter for at resultatområdene skal være selvfinansierende. Fondssituasjonen er tilfredsstillende pr. 31.12.20, og det legges opp til å bruke betydelige årlige beløp av fondene i tillegg til prognoserte gebyrinntekter, for å

balansere ut kostnadene. Alt i alt vil utviklingen være positiv innen VA-områdene, særlig tatt i betraktning at det er lagt opp til betydelige anleggstiltak hvert år i perioden.

Sjølkostområdene 616 Slamtømming og 618 Avfallshåndtering er f.o.m. 2020 overført ReMidt IKS. Av avfall sitter Oppdal kommune igjen med ansvaret for deponi og mindre administrative oppgaver innenfor avfall. Dette ligger nå til selvkostområde 619.

Sjølkostområdene 620 Brannvern og 621 feiervesen er flyttet fra Plan og Forvaltning til Tekniske tjenester f.o.m. 2020.

Tiltakene finansieres innenfor gebyrfinansierte sjølkostområder.
Tiltakene er foreslått i prioritert rekkefølge med hensyn på risiko og sårbarhet.

1.2.4 Diverse forsterkninger ledningsnett vann

Investering: kr 500.000 fra årene fra 2022 t.o.m. 2025.

Tiltaket omfatter eliminering av flaskehals og oppgradering av anlegg for å øke funksjonsdyktighet og leveringssikkerhet både i normal drift, i tilfelle brudd på vitale ledninger og i tilfelle brannuttak.

1.2.5 Diverse forsterkninger/utbedringer avløp

Investering: kr 500.000 i årene 2022 t.o.m. 2025.

Tiltaket omfatter eliminering av strekk med dårlig kvalitet, og for å bedre sikkerhet i forhold til oppstuvning i kommunalt nett og faren for tilbakeslag i private bygg. I tillegg er det et økt behov for økt vedlikehold og utskiftinger av maskinelt utstyr m.m. ved Oppdal Sentrum RA etter mer enn 20 års drift.

1.2.6 Digitaliseringsprosjekt. Etablering av fjernavleste vannmålere.

Investering 614 vann: kr 150.000 i 2022

Investering 617 avløp: kr. 150.000,- i 2022

For etablering av fjernavleste vannmålere hos abonnentene kreves innkjøp av antenner, programvare og sendere / mottakere som monteres på vannmålerne. Dette for å øke service mot våre abonnenter. Grunnen til at vannmålerne også belaster området avløp er fordi også avløpsgebyret også beregnes ut fra forbrukt vann.

1.2.7 Forprosjekt slambehandlingsløsning Oppdal sentrum RA

Investering avløp: kr. 200.000,- i 2022

Oppdal kommune har siden oppstarten av renseanlegget i 1995 kompostert avløpsslammet selv i vår egen komposteringstrommel. Dette er en betydelig mere kostnadseffektiv måte å håndtere slammet på enn å kjøre slammet til et eksternt slambehandlingsanlegg. Trommelen begynner nå å vise tegn på å bryte sammen, og Oppdal kommune har ikke lyktes i å finne leverandører av komposttromler. Oppdal kommune har også konkludert med at det høyst sannsynlig ikke er mulig å reparere eksisterende trommel. I den forbindelse er det planlagt å kjøre et forprosjekt for å kartlegge muligheter for videre håndtering av slammet fra Oppdal sentrum renseanlegg.

Hvis reaktoren slutter å fungere før man har en erstatningsløsning klar vil dette få store følger både økonomisk og miljømessig. Da må avløpet etter en grovsiling gå så å si urensset ut i Driva inntil vi har fått bygd om anlegget slik at slammet kan fraktes til et eksternt behandlingsanlegg. Det er stor sannsynlighet for at reaktoren ikke vil fungere lenge nok til at vi får avklart om det må bygges nytt renseanlegg (ref. pkt. 1.2.18), og gitt konsekvensene av å ikke ha noen alternativ løsning på slamhåndteringen klar spilles forslaget inn i 2022.

1.2.8 Avslutningsplan avfallsdeponi

Investering fra deponifond (opparbeidet av kommunalt påslag): kr. 160.000,- i 2022

Investering Oppdal kommune: kr. 40.000,- i 2022

Tidligere lå deponiet under budsjettområdet avfall. En kommune kan unnlate å bygge opp et avslutnings- og etterdriftsfond i og med at en kommune ikke kan gå konkurs, og da vil utgifter dekkes løpende av gebyrinntekter. Etter at Remidt IKS tok over avfallshåndteringen i Oppdal kommune endret situasjonen seg i og med at Oppdal kommune ikke lenger ble mottaker av gebyrinntektene fra avfallsgebyret.

Deponiet gjelder «gamle synder» og er fremdeles Oppdal kommunes ansvar. Dermed kreves det nå inn et kommunalt påslag på avfallsgebyret som skal dekke utgifter til avslutning og etterdrift av deponiet. Lovverket sier derimot det ikke kan tas inn kommunalt påslag for å dekke forpliktelser for næringsavfall som er deponert. Det er estimert at 20% av avfallet i deponiet er næringsavfall. Dette betyr at 20% av kostnadene med avslutning og etterdrift av deponiet må finansieres av Oppdal kommune, dvs. ikke av selvkostområder.

Etterdriftsperioden er 30 år, og regnes fra den datoen Statsforvalteren godkjenner avslutningen. For å avslutte et deponi skal avslutningsplanen godkjennes av Statsforvalteren 18 måneder før deponiet avsluttes. Deponiet forventes å bli fylt opp i løpet av 2021/22.

I og med at Oppdal kommune ikke har stillingshjemler til drift av deponi (med unntak av 5% til daglig drift og 2% til rapportering), er det planlagt å leie inn eksterne firma til å utarbeide avslutningsplan, slik at man kan starte prosessen med å avslutte deponiet. Før man har en avslutningsplan klar vil det ikke bli spilt inn tiltak i handlingsprogrammet for selve avslutningen. Selve avslutningen antas å koste mellom 1 og 2 millioner. I tillegg vil det mest sannsynlig bli kostnader til etterdrift de neste 33 årene, som finansieres med 80% av avslutningsfondet som bygges opp av kommunalt påslag (antatt frem til og med 2025), og 20% som en driftskonsekvens i Oppdal kommune.

1.2.9 Sanering vann, Roseringen

Investering vann: kr 1.557.000 i 2022

Det legges ny vannledning i Roseringen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger.

1.2.10 Sanering avløp, Roseringen

Investering avløp: kr 2.336.000 i 2022

Gammelt ledningsnett erstattes av nye i Roseringen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger.

1.2.11 Oppussing og asfaltering, Bjørndalsvegen

Investering vann: kr 147.000 i 2022

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering vann i Bjørndalsvegen 2021.

1.2.12 Oppussing og asfaltering, Bjørndalsvegen

Investering vann: kr 220.000 i 2022

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering avløp i Bjørndalsvegen 2021.

1.2.13 Oppussing og asfaltering etter sanering resterende AF-ledninger

Investering vann: kr 302.000 i 2022

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering resterende AF-ledninger i 2021.

1.2.14 Oppussing og asfaltering etter sanering resterende AF-ledninger

Investering vann: kr 378.000 i 2022

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering resterende AF-ledninger i 2021.

1.2.15 Oppussing i Kantarellvegen

Investering vann: kr 156.000 i 2022

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering vann i Kantarellvegen 2021

1.2.16 Oppussing i Kantarellvegen

Investering vann: kr 233.000 i 2022

Det må pusses opp tilsås avrettes og etter sanering avløp i Kantarellvegen 2021.

1.2.17 Oppussing og asfaltering etter sanering avløp Tågvollan 2021

Investering vann: kr 210.000 i 2022

Det må pusses opp tilsås avrettes og etter sanering avløp Tågvollan 2021.

1.2.18 Forprosjekt ny renseløsning - Oppdal sentrum RA

Investering avløp: kr. 300.000,- i 2023

Statsforvalteren har sendt ut informasjon om at det vil bli en gjennomgang av anlegg renskrav gitt i eldre driftstillatelser. Mye tyder på at kravene vil bli skjerpet inn i en slik grad at dagens rensanlegg ikke har mulighet til å overholde kravet, dette har også blitt signalisert av driftsassistansen. Det er uvisst om det er mulig å bygge om eksisterende anlegg eller om det må bygges et nytt anlegg. Da et nytt anlegg er antydnet en kostnad på mellom 60 og 80 millioner bør man planlegge nøye hvilken løsning man går for. Om man ender opp med en omfattende ombygging vil dette også koste betydelige summer. Derfor er det planlagt et forprosjekt for å finne ut av hva beste løsning blir. Dette spilles først inn i 2023, siden det ikke har kommet noe konkret krav enda.

Anlegget har fungert godt lengre enn forventet levetid på et gjennomsnittlig rensanlegg. De siste årene har derimot belastningen på anlegget blitt så stor at renskravene akkurat ikke

har blitt oppnådd. Gitt alderen på anlegget må det uansett påkostes betydelige summer for å opprettholde driften slik at vi kan nå dagens renskrav. I og med at det er uavklart om det kommer vesentlig skjerpede renskrav er det ikke ønskelig å investere større beløp før man har planlagt nøye hvilken løsning som skal velges.

1.2.19 Høydebasseng og pumpestasjon Driva

Investering vann: kr 3.670.000 i 2023

Det må bygges høydebasseng og tilhørende pumpestasjon i Driva for å sikre leveranse av nok og godt drikkevann.

1.2.20 Oppussing og asfaltering etter sanering vann Roseringen

Investering vann: kr254.000 i 2023

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering avløp Roseringen 2022.

1.2.21 Oppussing og asfaltering etter sanering avløp Roseringen

Investering avløp: kr340.000 i 2023

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering vann Roseringen 2022.

1.2.22 Sanering vann, Brennhaugen

Investering vann: kr 2.592.000 i 2023

Det legges ny vannledning i Brennhaugen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger.

1.2.23 Sanering avløp, Brennhaugen

Investering avløp: kr 3.888.000 i 2023

Gammelt ledningsnett erstattes av nye i Roseringen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger.

1.2.24 Oppussing og asfaltering etter sanering vann Brennhaugen

Investering vann: kr 778.000 i 2024

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering avløp Roseringen 2023.

1.2.25 Oppussing og asfaltering etter sanering avløp Brennhaugen

Investering avløp: kr 874.000 i 2024

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering vann Roseringen 2023.

1.2.26 Sanering vann, Morkel / Kremlevegen

Investering vann: kr 3.333.000 i 2024

Det legges ny vannledning i deler av Morkelvegen og Kremlevegen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger.

1.2.27 Sanering avløp, Morkel / Kremlevegen

Investering avløp: kr 4.630.000 i 2024

Gamle avløpsledninger erstattes av nye i deler av Morkelvegen og Kremlevegen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger.

1.2.28 Oppussing og asfaltering etter sanering vann, Morkel / Kremlevegen

Investering vann: kr 760.000 i 2025

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering avløp Morkel / Kremlevegen 2024.

1.2.29 Oppussing og asfaltering etter sanering avløp, Morkel / Kremlevegen

Investering avløp: kr 829.000 i 2025

Det må pusses opp tilsås avrettes og asfalteres etter sanering vann Roseringen 2024.

1.2.30 Sanering vann, Solei / Røllik / Røsslyng

Investering vann: kr 3.072.000 i 2025

Det legges ny vannledning i deler av Solei- / Røllik- / Røsslyngvegen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger.

1.2.31 Sanering avløp, Solei-/ Røllik -/ Røsslyngvegen

Investering avløp: kr 4.608.000 i 2025

Gamle avløpsledninger erstattes av nye i deler av Solei / Røllik / Røsslyngvegen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger.

Tekniske tjenester – investeringstiltak Bolig- og næringsutvikling

Oppdal kommune har i mange år lagt til rette for bolig og næringsutvikling ved salg av byggeklare boligtomter og byggeklare industriarealer. Oppdal Kommunestyre har i slike prosjekter, tidligere, forutsatt at tomter selges etter selvkostpris basert på den faktiske anleggskostnaden og kostnaden ved eventuelt kjøp av tomtegrunn.

Prosjekter for etablering av byggeklare bolig- og industritomter er finansiert med kommunal forskuttering der kommunens forskutteringskostnad dekkes inn gjennom salg av tomtene.

1.3.1 Industri og næringsutvikling - Klargjøring av nye industritomter

Investering: kr 250.000 pr. år i perioden 2020-2023

Det er fortsatt etterslep på grunnlagsinvesteringer veg, vann og avløp i Alma industriområde. I K-sak 00/108 vedtok kommunestyret følgende:

"Investeringsbehov til veg, vann- og avløpsanlegg på industriområdet søkes innarbeidet i revidert handlingsprogram for perioden 2002-2005."

Det har siden vært fulgt opp ved revideringen av økonomiplanene, med en årlig investering på kr 250 000,-. Det legges til grunn at dette programmet skal videreføres for perioden 2022-2025.

1.3.2 Brennhaug/Mjøen 2, tilrettelegging for økt bosetting

Investering: kr 15.500.000,- i 2022.

Driftskonsekvens veg: kr 27.500,-.

Driftskonsekvens gatelys: kr 27.500,-.

Området som er regulert til boligformål ligger syd for etappe 1 (vest for E6 og syd for gjennomgående gang- og sykkelveg) og eies av Oppdal kommune. Før disse tomtene kan selges må arealene opparbeides med veg/vann/avløp. Kostnader for dette er anslått å være på kr 15 mill. kr. Det er da beregnet 34 nye boligtomter. Prosjektet finansieres med kommunal forskuttering og salg av tomter.

Dette prosjektet blir ikke belastet med grunnvervskostnader da kommunen har eid grunn i lang tid. Det må legges opp til å igangsette prosjekteringsarbeid/utarbeidelse av anbudsgrunnlag i løpet av 2021 som innebærer at kostnader med dette må forskutteres i 2021 om tomter skal kunne klargjøres til 2022.

Det er pr. april 2020 ingen ledige kommunale boligtomter i Oppdal sentrum. I budsjettet for 2021 er det bevilget midler til klargjøring av 5 tomter ved bøndenes salgslag. Med samme salgstakt som tidligere år, vil disse 5 tomtene bli solgt i 2021 og 2022. Det registreres stor pågang for kommunale tomter. Slik vi vurderer prisnivået i de private boligområdene vil det være vanskelig for mange å etablere seg med enebolig dersom kommunen ikke legger ut nytt felt. Investeringskostnader vil bli dekket gjennom salg av de tomtene dette prosjektet realiserer.

1.3.3 Industrietablering – Opparbeidelse av industriareal Ålma industriområde

Investering: kr 2.350.000,- i 2022

I området sør for Byggmakker og vest for førkjøkkenet er det beliggende 3 teiger som er regulert til industriformål. Samlet er det snakk om et areal på 24.000 m². Oppdal kommune har solgt 95.000 m² industriareal fra april 2016 og frem til mars 2020. Dette innebærer at det er tilgjengelig ca. 5.000 m² pr. mars 2020. Det merkes pågang fra markedet vedrørende industriareal og det er viktig å legge til rette for næringsutvikling. 5000m² er svært lite og vil sannsynligvis være solgt innen svært kort tid. Investeringskostnader for infrastruktur, veg, vann og avløp, samt strøm vil bli dekket gjennom salg av de tomtene dette prosjektet realiserer.

1.3.5 Utvidelse Driva boligfelt etappe 2

Investering: kr. 3.900.000,- i 2023

Driftskonsekvens veg: kr. 52.500

Driftskonsekvens gatelys: kr. 52.500

Tiltaket gjelder utvidelse av eksisterende boligfelt på Driva, med 15 nye tomter, 525 meter med veg og 20 nye gatelyspunkt.

I budsjettet for 2021 er det allerede bevilget kr 4.779.000,- inkl. grunnnerv. Dette er etappe 1 av prosjektet som frigjør 4 nye tomter. Etappe 2 vil frigjøre ytterligere 11 tomter. Jfr. k-sak 16/111 i møte den 14.09.2016, saksnummer 2016/1210 dokument 1.

Verbalvedtak fattet av kommunestyret i Handlingsplan 2021-2024 og Budsjett 2021

Verbalvedtak fattet ved behandling av Handlingsplan 2021- 2024

1. Det skal etableres et prosjekt for å utrede hvordan Oppdal distriktsmedisinske senter (ODMS) skal bli et fullt utviklet distriktsmedisinsk senter. Kommunestyret ber om at Vekst Oppdal Holding AS blir prosjekteier. Kommunestyret ber administrasjonen fremme en sak som gir føringer for dette arbeidet i novembermøtet.
  2. Sentrum vokser og utvikler seg. Det bør derfor foretas en samlet utredning av sentrum. Denne bør inneholde framtidige parkeringsløsninger, både for sykkel og bil, og planer for utvidelse av togstasjonen på Oppdal, samt merking i sentrum. Sentrumsutviklingen må ivareta gang og sykkelmuligheter til arbeidsplasser og næringsliv. Dette sammen med grøntområder og sosiale myldrearealer er viktige grensesnitt mellom trivsel, helse, livskvalitet og moderne sentrumsutvikling. Hvilke endringer/reguleringer behøves? Det er viktig at man får gode politiske prosesser rundt dette arbeidet.
  3. Før skolekantineprosjektet settes i gang skal det så raskt som mulig utredes hvilke andre funksjoner et slikt bygg kan fylle. Det skal tas kontakt med Kulturhusforetaket med tanke på å utrede flerbruksfunksjoner. Når disse er utredet skal funksjonene beskrives og skolekantineprosjektet skal videreutvikles som et pilotprosjekt på innovative anskaffelser.
  4. Det skal etableres et bærekraftsfond med statutter som tillater bruk i kommunale sosiale bærekraftsinvesteringer og i miljø- og klimainvesteringer. Det skal også arbeides med å skaffe økonomi, enten fra interne overskuddsmidler eller fra eksterne til et fond, som når kommunestyret bestemmer, kunne utlyses midler fra fondet som det kan søkes til av private. Vi ber administrasjon utrede hvordan Oppdal kommune skal bygge et bærekraftsfond.
  5. Kirkene i Oppdal er blant våre største kulturskatter og institusjoner som bygdefolket på hvert sitt vis har sterke bånd til. Det er i kommunens interesse og innenfor vårt ansvarsområde å ta vare på disse byggene på best mulig måte.
- Gammel og historisk bygningsmasse krever ekstra oppmerksomhet når det gjelder brannvern og sikring. Slik det er i dag er kirkene i Oppdal ikke forsvarlig sikret mot brann.
- I løpet av det kommende året skal Oppdal kommune ta initiativ til et samarbeid med kirkevergen og kirkelig fellesråd for å initiere et forprosjekt med påfølgende gjennomføring av forsvarlig brannvern og annen sikring av kommunens kirker der man først skal søke å sikre forsvarlig finansiering via kommunale tilskudd over kommende budsjett, kirkens egne midler og forskjellige tilskuddsordninger fra det offentlige og private aktører.
6. Høgmo barnehage er i en for dårlig forfatning. I løpet av 2020 skal det settes i gang en prosess med mål å realisere ny barnehage i sentrum. Prosessen skal inkludere en vurdering av en alternativ tomteløsning og alternative byggeløsninger, med hensikt å redusere tidlige

kostnadsoverslag. Det er viktig at utvalget for helse og oppvekst blir tatt aktivt med i prosessen.

Nye og krevende økonomiske tider fordrer nye løsninger for å ivareta arbeidsmiljø og forsvarlig barnehagedrift.

I prosjektarbeidet med ny barnehage skal man også se på muligheten for innovativ bestilling i byggeprosjekter. Der det skal tas spesielle hensyn til klima og miljø og nye utfordringer i barnehagedrift som for eksempel oppbluss/utbrudd av pandemi.

7. Kommunestyret ber kommunedirektøren komme tilbake til kommunestyret snarest med en sak på mulighetsrommet for disponeringen av midlene fra salget av Oppdal E-verk.

8. I tråd med helse og omsorgsplan 2018-2025 ønskes det å øke ergoterapiressursen med 80% stilling fra 2021. Stillingen forutsettes å føre til en reduksjon i utgifter til kommunale pleie- og omsorgstjenester, og kostnaden (511.000) ønskes innarbeidet i hjemmetjenestens budsjett for 2021.

9. Tillegg i Handlingsplanen 2021-2024 side 4 i første avsnitt: «Bolig og arealplanlegging»

Tillegg i siste setning etter «...boliger i sentrum»:

...,men kommunen søker økt fokus på kretsene når det gjelder stedsutvikling.

10. Oppdal kommune er en sentral samfunnsaktør og tjenesteleverandør for Oppdals befolkning, det er kommunens oppgave å bidra med tilrettelegging for å sikre kvalifisert arbeidskraft for årene som kommer, innfor restaurant- og matfag, elektrikere, håndverkere, helsefag osv...

Lærlinger er et viktig bidrag i dagens tjenester og en nødvendig investering for morgendagens arbeidskraft. Kommunen bør være med å forme unge mennesker som framtidige fagarbeidere. Det gir også kommunen en unik mulighet til å reflektere over egen praksis når lærlingene kommer inn i våre virksomheter og ser på våre måter å jobbe på med nye øyne.

- Oppdal kommune vil utarbeide en opplæringsplan for lærlinger i samarbeid med Opplæringskontoret i Oppdal og Rennebu
Viser til kommunestyrets vedtak i sak 18/144 – budsjett 2019
«Ta initiativ til et samarbeid med Oppdal videregående skole og det tverrfaglige opplæringskontoret i Oppdal og Rennebu SA om hvordan vi kan øke antall lærlinger i regionen»
- Oppdal kommune setter seg mål om å nå KS-målet om 4 lærlinger i kommuneorganisasjonen for hver 1000 innbygger, altså 28 lærlinger (som vedtatt i sak 18/144) Oppdal kommune vil øke antall lærlinger med to fra høsten 2021.
- Oppdal kommune vedtar krav til underleverandører om å ha lærlinger som forutsetning for å inngå avtaler og leveranser til Oppdal kommune.

Verbalvedtak fattet ved behandling av Budsjett 2021

1.

Helsestasjon for eldre er etterspurt og ønsket, bl.a igjennom vedtak gjort i eldrerådet. Helsestasjon for eldre kan være et sted å få råd, veiledning og kanskje noen temamøter utover dagens tilbud om vaksinerings. Kommunestyret ber om at kommunen går i dialog med Frivilligsentralen og helsetjenestene, for å se på muligheten for en helsestasjon for eldre.

2.

Høgmo barnehage oppfyller ikke krav i forhold til arbeidsmiljølov og dagens standard til barnehagedrift. Det vises derfor til skisseprosjekt framlagt for kommunestyret i mai 2020 der kommunestyret ba om at prosjektet ble innarbeidet i handlingsprogrammet for 2021-2025. Tiltaket nådde ikke fram i handlingsplanbehandlingen for 2021-2025. Arbeiderpartiet ønsker å løfte fram tiltaket og ber kommunedirektøren om å vurdere investeringen i forbindelse med handlingsplan behandlingen 2022-2026.

3.

Viser til vedtak gjort i handlingsplan 2021-2024, trekk i ramme til hjemmetjenesten for å finansiere 80% ergoterapeutressurs i helse/familie.

Vedtaket oppheves og 511 000 kr opprettholdes i hjemmetjenestens budsjett.

Stilling som ergoterapeut opprettes ikke nå, men forsøkes innarbeidet i handlingsplanen til våren 2022-2025.

4.

Oppdal kommune oppfordrer underleverandører til å ha lærlinger.

Kommunen vil legge vekt på at underleverandører har lærlinger i løpet av 2023.

5.

Det vises til verbalforslag i behandlingen av handlingsprogrammet 1.10.20 i sak PS 20/85 Handlingsplan 2021-2024:

«2:Sentrum vokser og utvikler seg. Det bør derfor foretas en samlet utredning av sentrum. Denne bør inneholde framtidige parkeringsløsninger, både for sykkel og bil, og planer for utvidelse av togstasjonen på Oppdal, samt merking i sentrum. Sentrumsutviklingen må ivareta gang og sykkelmuligheter til arbeidsplasser og næringsliv. Dette sammen med grøntområder og sosiale myldrearealer er viktige grensesnitt mellom trivsel, helse, livskvalitet og moderne sentrumsutvikling. Hvilke endringer/reguleringer behøves? Det er viktig at man får gode politiske prosesser rundt dette arbeidet.»

Vi ber om at tilknytningen fra sentrum til fritidsparken blir en del av arbeidet.

Kommunestyret ber om at arbeidet igangsettes, og kommer tilbake med en sak til KMT med forslag om hvordan arbeidet bør iverksettes og organiseres.

6.

Kommunestyret ber ordfører og kommunedirektør gå i dialog med Oppdal skiheiser, med mål om å redusere priser på skikort for barn og familier. Sak legges frem for formannskapet, her må samarbeid med næringsliv, bruk av frikort for fritidsaktiviteter, samt tiltak som ALLEMED og Fritidserklæringen drøftes. Saken bes lagt frem før behandling av handlingsplan, våren 2021.

ALLEMED er et gratis informasjon- og handlingsverktøy som brukes for å skape diskusjon og øke bevisstheten om utenforskap som følge av fattigdom blant barn og unge. Verktøyet kan brukes for å komme frem til konkrete ideer til hvordan man kan jobbe for å finne løsninger som gjør at barn får mulighet til å delta. Verktøyet finnes i to versjoner; en for kommune og en for frivillighet.

Fritidserklæringen har som mål at alle barn skal ha mulighet til å delta jevnlig i en organisert fritidsaktivitet, uavhengig av foreldrenes sosio-økonomiske status. For at dette målet skal bli virkelighet, må de gode kreftene som er rundt barnet gjøre en felles innsats. Erklæringen er signert av regjeringen, KS og en rekke frivillige organisasjoner.